

9^ο Θέμα: Έγκριση Πρακτικών 4^{ης} Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020

Αντικείμενο του παρόντος Θέματος είναι η έγκριση των (απομαγνητοφωνημένων) Πρακτικών:

(α) από την 4^η Συνεδρίαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020, που πραγματοποιήθηκε στις 06/11/2018

Η υποβολή προς έγκριση του κειμένου των μαγνητοφωνημένων Πρακτικών της 4^{ης} Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020, που εισάγεται με το παρόν 9^ο Θέμα της Γραπτής Διαδικασίας 27, προκύπτει κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του εγκεκριμένου Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επ. Παρακολούθησης του Προγράμματος της Περιφέρειας Αττικής όπου ορίζονται τα εξής:

«Το τελικό κείμενο των πρακτικών εγκρίνεται είτε κατά την έναρξη της συζήτησης της επόμενης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, είτε με Γραπτή Διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος (εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας)».

Συνημμένα:

[1] Τελικό Κείμενο (απομαγνητοφωνημένων) Πρακτικών της 4^{ης} Συνεδρίασης του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 στις 06.11.2018 (σελίδες 102)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ**

**4^η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΤΤΙΚΗ» 2013-2020**

**ΤΡΙΤΗ 6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ROYAL OLYMPIC HOTEL
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 09:00**

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ:

- ❖ Έγκριση της ημερήσιας διάταξης
- ❖ Εισήγηση Προέδρου Επιτροπής Παρακολούθησης
- ❖ Παρουσίαση προόδου υλοποίησης Ε.Π. «ΑΤΤΙΚΗ» 2014-2020
- ❖ Εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ενημέρωση σχετικά με την επίτευξη των ετήσιων στόχων του προγράμματος και την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του 2017
- ❖ Συμπεράσματα και ευρήματα της 1ης Αξιολόγησης Εφαρμογής – Πρόταση Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- ❖ Ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και Επικοινωνία του Προγράμματος
- ❖ την αξιολόγηση της Επικοινωνίας καθώς και τις δραστηριότητες και τα μέτρα ενίσχυσης της προβολής
- ❖ Απαιτήσεις Παρακολούθησης Δεικτών
- ❖ Ενημέρωση για την Πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ – ενέργειες επιτάχυνσης της εφαρμογής
- ❖ Επόμενη Προγραμματική περίοδος 2021-2027: Εισήγηση σχετικά με την πορεία διαπραγμάτευσης και στρατηγικού σχεδιασμού
- ❖ Επόμενη Προγραμματική περίοδος 2021-2027: Εισήγηση του Κανονισμού ΕΚΤ+
- ❖ Πορεία Υλοποίησης Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
- ❖ Πορεία Υλοποίησης ΠΕΣΔΑ
- ❖ Σύντομη αναφορά στις εγκεκριμένες Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις με χρήση οπτικοακουστικού υλικού
- ❖ Social Network: Μια δομή της Περιφέρειας για την παρακολούθηση των πολιτικών κοινωνικής συνοχής

*****

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλημέρα σας. Λέγομαι Ερμίνα Κυπριανίδου, Αντιπεριφερειάρχης Κεντρικού Τομέα Αθηνών, της Περιφέρειας Αττικής και Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Σας καλωσορίζω, σας καλημερίζω στις εργασίες μας.

Έγκριση της ημερήσιας διάταξης**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:**

Δεδομένου ότι έχουμε απαρτία, μπορούμε να ξεκινήσουμε, εγκρίνοντας την ημερήσια διάταξη, την οποία έχετε πάρει όλοι. Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, εγκρίνεται και προχωράμε.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:**

Πριν συνεχίσουμε τις εργασίες μας, θα ήθελα να ενημερώσω ότι έχει έρθει Αντιπροσωπεία του Σωματίου Εργαζομένων της ΜΟΔ, οι οποίοι θέλουν να θέσουν ένα θέμα στις εργασίες μας.

Παρακαλώ την Πρόεδρο, την κυρία Ζέρβα; Δεν ξέρω, ποιον αποφασίζετε, να θέσει υπόψιν μας το αίτημά τους, για να προχωρήσουμε μετά στη συνέχεια των εργασιών. Παρακαλώ.

Κα ΖΕΡΒΑ:

Καλημέρα σας. Είμαι η Αργυρώ Ζέρβα, η Πρόεδρος του Πανελλήνιου Σωματίου Εργαζομένων στη ΜΟΔ.

Για όσους δε γνωρίζουν, παρόλο που εδώ πέρα είναι πάρα πολλοί συνάδελφοι Μοδίτες, δηλαδή, εδώ γύρω – γύρω στο τραπέζι, εάν σηκωθούν οι Μοδίτες, μάλλον είναι η πλειοψηφία αυτών που μετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

Για όσους δε γνωρίζουν, η ΜΟΔ στελεχώνει τις ειδικές υπηρεσίες και όλες τις επιτελικές δομές και όλες τις υπηρεσίες που έχουν να κάνουν με το ΕΣΠΑ. Μαζί, φυσικά, και με πολύ καλούς και άξιους συνάδελφους, δημοσίους υπαλλήλους.

Η παράσταση διαμαρτυρίας μας έχει το εξής περιεχόμενο. Αυτήν την περίοδο, είμαστε σε διαπραγμάτευση με την ΜΟΔ για τη νέα συλλογική σύμβαση εργασίας.

Παράλληλα, είμαστε σε διαπραγμάτευση και με το Υπουργείο, για την εξομάλυνση των μισθών μας. Που φυσικά αφορά όλους τους εργαζόμενους στις διαχειριστικές αρχές.

Περιμέναμε από το Υπουργείο μία απάντηση στα αιτήματά μας. Μας είχε πει ο κύριος Υφυπουργός, ο κύριος Γιαννακίδης, ότι είναι θετικοί στο θέμα της εξομάλυνσης των μισθών και θα μας απαντήσει ο κύριος Δραγασάκης στις προηγούμενες μέρες.

Είχαμε δώσει ένα περιθώριο, μέχρι χθες, να μας απαντήσει. Σε διαφορετική περίπτωση, θα κάναμε σήμερα αυτήν την παράσταση διαμαρτυρίας στην Επιτροπή Παρακολούθησης, που ήταν η πρώτη, η οποία ήταν να γίνει μέσα σε μια σειρά επιτροπών που είναι να γίνουν το επόμενο διάστημα.

Δηλαδή, θέλουμε να εκφράσουμε τη διαμαρτυρία μας, ότι ακόμα δεν έχουμε πάρει απάντηση από το Υπουργείο, ενώ μας είχαν πει ότι θα μας δώσουν το αμέσως επόμενο διάστημα.

Ούτε μας έχουν πει ότι θα γίνει κάποια συνάντηση για να απαντήσουν στα αιτήματά μας, παρόλο που η αρχική απάντηση του Υπουργείου ήταν ότι είναι θετικοί στα αιτήματά μας.

Είμαστε περίπου 1,5 χρόνο σε διαπραγμάτευση για τη Συλλογική Σύμβαση της Εργασίας. Και τώρα, ουσιαστικά, είμαστε στην τελική ευθεία της διεκδίκησης.

Αυτό που θέλουμε, στο επόμενο διάστημα θα πρέπει να υπογράψουμε μία αξιοπρεπή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Ή θα πρέπει να υπογράψουμε ή θα μείνουν όλες οι διεκδικήσεις μας στον αέρα.

Αξιοπρεπής Συλλογική Σύμβαση δεν μπορεί να υπάρξει, αν δεν γίνουν σοβαρά βήματα στην μισθολογική εξομάλυνση και στην απόδοση ενός πακέτου μη μισθολογικών και θεσμικών παροχών, τέτοιου ύψους και κατηγοριών, ώστε να ικανοποιούνται ουσιαστικά οι ανάγκες του συνόλου των εργαζομένων στην ΜΟΔ.

Όπως σας είπαμε, περιμένουμε μια ουσιαστική απάντηση από την πολιτική ηγεσία. Γιατί αλλιώς, τι σημαίνει έξοδος από τα μνημόνια; Δηλαδή, όπως θα δείτε και το πανό μας, εφόσον λέμε έξοδος από τα μνημόνια, σημαίνει πια να γυρίσουμε στην κανονικότητα, σημαίνει συλλογικές διαπραγματεύσεις, νέες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

Πιστεύουμε ότι είναι ρεαλιστικό να υπογράψουμε μία νέα Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Και περιμένουμε την απάντηση του Υπουργείου στα αιτήματά μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Κι εμείς ευχαριστούμε. Βεβαίως, το αίτημα των κυρίων εκπροσώπων του Πανελλαδικού Σωματείου των Εργαζομένων στην ΜΟΔ δεν αφορά ούτε την Επιτροπή Παρακολούθησης και ούτε, βεβαίως, την Περιφέρεια Αττικής.

Ωστόσο, παγίως, δε θα μπορούσαμε και σαν Περιφέρεια Αττικής να μην ακούσουμε και να μη δεχθούμε τους εργαζόμενους με τους οποίους συνεργαζόμαστε και είναι και ο πυρήνας της προσπάθειας κάθε φορά, σε ό,τι κάνουμε. Μοχλός, εργαλείο, πυρήνας. Γιατί χωρίς αυτούς δεν μπορούμε να κάνουμε απολύτως τίποτα.

Επομένως, προφανώς ακούμε με πολύ μεγάλη προσοχή. Συμπαραστεκόμεθα. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό πράγμα και το θέμα των εργασιακών σχέσεων και της μισθολογικής κατάστασης των εργαζομένων, ακριβώς να είναι αυτό το οποίο θα είναι και ένας κινητήριο μοχλός για την μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και την καλύτερη προσπάθεια όλων. Επομένως, αρωγοί και συμπαραστάτες στις προσπάθειές σας.

Και αν υπάρχει και κατ' αρχήν μία θετική προσέγγιση, ακόμη καλύτερα. Και σωστά πράττετε και επιδιώκετε το καλύτερο. Αυτός είναι ο ρόλος των Σωματείων, πάρα πολύ σημαντικός, προκειμένου ακριβώς να υπερασπιζόμαστε όλοι μαζί κυρίως, ας πούμε, το κομμάτι το συνδικαλιστικό, ως οφείλει, τα δικαιώματα και τις εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων.

Λοιπόν, μπορούμε να προχωρήσουμε. Παρακαλώ, θέλετε κάτι κύριε Φίρμπα;

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Ναι, επειδή στην ουσία στο τραπέζι είμαι αυτός που εκπροσωπεί τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, τον Κορκολή και στην ουσία την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, μ' αυτόν τον ρόλο είμαι εδώ, ως Μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Προφανώς και δυστυχώς, δεν έχω απάντηση για το θέμα. Γιατί δεν το ήξερα, το συγκεκριμένο. Δεσμεύομαι, όμως, ότι και επίσημα θα το μεταφέρω.

Προφανώς θα έχει φτάσει ήδη στα αυτιά του Υπουργείου η παρέμβαση της Αργυρούς. Θα το μεταφέρω. Και ελπίζω πολύ σύντομα να έχετε απάντηση στο αίτημά σας.

Διότι και εμάς, τους δημοσίους υπαλλήλους που εργάζονται στο ΕΣΠΑ, όπως λέγαμε και στον διάδρομο, Αργυρώ, ενδιαφέρει και εμάς αυτή σας η προσπάθεια. Και σαν δημόσιος υπάλληλος, λέω ότι στέκομαι αρωγός σ' αυτήν.

Θα μεταφέρω, όμως, και στέκομαι εδώ, το μήνυμα του ΣΕΜΟΔ στην πολιτική ηγεσία, εντός της ημέρας.

Εισήγηση Προέδρου Επιτροπής Παρακολούθησης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, συνεχίζουμε.

Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, αξιότιμα Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στην 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020.

Νομίζω ότι το προχωράμε, αναπτύσσουμε, δυναμώνουμε την Αττική. Είναι ακριβώς, ένα σύνθημα, το οποίο προμετωπίδα αποτελεί των προσπαθειών όλων μας.

Συναντιόμαστε ξανά, λοιπόν, ένα χρόνο μετά, λέω σε μια διαφορετική συγκυρία και για τη χώρα και για την Περιφέρεια Αττικής.

Η έξοδος της χώρας μας από την Επιτροπή φέτος τον Αύγουστο δημιουργεί σαφώς νέες δημοσιονομικές δυνατότητες, ενώ ταυτόχρονα θέτει επιτακτικά την ανάγκη επιτάχυνσης του νέου αναπτυξιακού μοντέλου. Το θέλουμε με κέντρο τον άνθρωπο και το περιβάλλον, στο οποίο η Περιφέρεια Αττικής διαδραματίζει, προφανώς, σημαντικό ρόλο.

Στον 4^ο χρόνο υλοποίησης του ΕΣΠΑ, αποτυπώνονται πλέον ανάγλυφα οι προσπάθειες της Περιφέρειας Αττικής για ένα διμέτωπο, επιτρέψτε μου να το πω, αγώνα.

Αφενός αλλάζουμε το υπόδειγμα άσκησης διοίκησης μέσω της έμπρακτης μάχης κατά της γραφειοκρατίας, κατά της διαφθοράς, με πρωτοβουλίες όπως το σύμφωνο ακεραιότητας με την Διεθνή Διαφάνεια Ελλάς. Ως παράδειγμα, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να σημειωθεί.

Και αφετέρου, βάζουμε τα θεμέλια, για να καταστεί η Περιφέρεια Αττικής ατμομηχανή ανάπτυξης της περιοχής, όπου συγκεντρώνεται, όπως γνωρίζετε, ο μισός πληθυσμός της χώρας.

Η σοβαρές φυσικές καταστροφές των τελευταίων μηνών, που έπληξαν την Αττική, δυστυχώς, επιτείνουν την ανάγκη και σταθερή μας στόχευση να θωρακίσουμε την Περιφέρεια, στο μέτρο βεβαίως που μας αναλογεί, ως δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση, από τις επιπτώσεις, τις συνολικότερες, της κλιματικής αλλαγής, που σύμφωνα με τους επιστήμονες θα γίνονται ολοένα και εντονότερες στο προσεχές διάστημα. Ήδη έχουμε συγκεκριμένα τέτοια δείγματα.

Η Περιφέρεια Αττικής και το επιχειρησιακό της πρόγραμμα, εγκαίρως έχει αναγνωρίσει τη σημασία των αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων.

Και έχει επιτύχει μέχρι τώρα, το σημειώνω, το υψηλότερο ποσοστό συμβασιοποιημένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, μεταξύ όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ενώ ταυτόχρονα υλοποιούνται και με ίδιους πόρους στις Περιφέρειες Αττικής, έργα για την αντιπλημμυρική θωράκισή της, που συνολικά, κυρίες και κύριοι, αγγίζουν το μισό δισεκατομμύριο.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της σημερινής Επιτροπής, εξειδικεύουμε δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε δημοτικά κτήρια αρμοδιότητας των ΟΤΑ Α' βαθμού, ύψους άνω των 35 εκατομμυρίων. Οι οποίες δράσεις στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας, την έξυπνη διαχείρισή της και τη χρήση των ΑΠΕ.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει, επίσης, στις δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα, όπως για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, με σημαντικές παρεμβάσεις, όπως η επιδότηση ενοικίου.

Παράλληλα, κάνουμε ήδη την αρχή για την προώθηση πολιτικών ανάπτυξης, αξιοποιώντας στο μέγιστο τις δυνατότητες που προσφέρει το επιχειρησιακό πρόγραμμα, για την ενίσχυση υποδομών έρευνας και

καινοτομίας, αλλά και της επιχειρηματικότητας, με διαβούλευση, διαφάνεια και εξωστρέφεια.

Χρηματοδοτώντας τη δράση της ίδρυσης και λειτουργίας μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού –μεγάλη βιομηχανία, σημαντικότερη- ύψους 10 εκατομμυρίων ευρώ.

Και προγραμματίζοντας ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας στις πληγείσες, κυρίες και κύριοι, περιοχές, από τις φυσικές καταστροφές.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι η αύξηση των πόρων για ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα περιφερειακής εμβέλειας, που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ...

Σήμερα, που το τέλος της Επιτροπείας ανοίγει νέες δυνατότητες, καλούμαστε ως Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, να συμβάλουμε στην περαιτέρω ενεργοποίηση και εξέλιξη του επιχειρησιακού προγράμματος, προκειμένου να συνδιαμορφώσουμε τον χαρακτήρα, τον προσανατολισμό των προτεραιοτήτων του ΠΕΠ Αττικής, με γνώμονα πάντα την αξιοπιστία και την εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών.

Αλλά πάντα με τα μάτια στραμμένα στη νέα προγραμματική περίοδο, που ο σχεδιασμός της έχει ήδη ξεκινήσει. Διότι βρισκόμαστε ήδη στα μισά της προηγούμενης.

Είμαι σίγουρη ότι θα έχουμε μια ενδιαφέρουσα Επιτροπή Παρακολούθησης.

Παρουσίαση προόδου υλοποίησης Ε.Π. «ΑΤΤΙΚΗ» 2014-2020

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και δίνω τον λόγο, ξεκινώντας επί της ουσίας την κουβέντα μας, στην παρουσίαση προόδου υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2014 – 2020, στον κύριο Δημήτριο Δρόση, Προϊστάμενο της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής.

Και, από αφορμής αυτού, θέλω ιδιαίτερος να ευχαριστήσω και τον κύριο Προϊστάμενο και όλους και όλες που συμβάλλουν αποφασιστικά, τα μέγιστα θα έλεγα, στο σύνολο της προσπάθειάς μας.

Ο κύριος Δρόσης έχει τον λόγο.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. ΕΥΔΕΠ, όχι ΕΥΔΑΠ. Μην έχουμε καμιά παρερμηνεία. Δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα ΕΥΔΑΠ; ΕΥΔΕΠ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ακούστηκε σαν ΕΥΔΑΠ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Δεν πειράζει. Πριν κάνω εγώ την παρουσίασή μου, θα ήθελε ο κύριος Σαμπανιώτης, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να πει δυο λόγια εισαγωγικά. Και ο κύριος Φίρμπας να συμπληρώσει κάτι, στο εισαγωγικό μέρος.

Κος ΣΑΜΠΑΝΙΩΤΗΣ:

Ευχαριστώ. Να καλημερίσω κι εγώ όλα τα Μέλη της Επιτροπής. Θα είμαι σύντομος.

Απλώς θέλω να ευχαριστήσω κι εγώ τη διαχειριστική αρχή και την πολιτική ηγεσία για την πολύ καλή συνεργασία που είχαμε τα τελευταία χρόνια. Όπως πάντα, δηλαδή, αλλά τα τελευταία χρόνια, ειδικά, ήταν μια πάρα πολύ καλή συνεργασία. Και νομίζω ότι τα αποτελέσματα φαίνονται και στην υλοποίηση του προγράμματος.

Θα ήθελα, επίσης, να ενημερώσω την Επιτροπή ότι η διαδικασία αναθεώρησης του προγράμματος, που βρίσκεται σε εξέλιξη αυτήν τη στιγμή, πηγαίνει καλά. Οπότε, κατά 99,9% θα έχουμε την έγκριση του αναθεωρημένου προγράμματος μέχρι το Δεκέμβριο, όπως κατατέθηκε τον Σεπτέμβριο η τελευταία του έκδοση.

Θα ήθελα, επίσης, να μεταφέρω το μήνυμα που έχει μεταφερθεί και σε πολλές τεχνικές συναντήσεις και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης και το έχουμε ξανασυζητήσει εκτεταμένως, για τις ανησυχίες που έχουμε για την ενεργοποίηση σε ορισμένους θεματικούς στόχους, όπως είναι ο ένα ή με την πολιτική της καινοτομίας και την υλοποίηση της περιφερειακής στρατηγικής εξειδίκευσης, της τρία.

Επίσης, τις ανησυχίες που έχουμε για την ενεργοποίηση του θεματικού στόχου τρία, όσον αφορά τις δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Γνωρίζουμε τις ενέργειες που έχουν γίνει και σίγουρα θα παρουσιαστούν και στη σημερινή Επιτροπή. Παρόλα αυτά, έχουμε φτάσει πλέον στο κρίσιμο σημείο που μετά από μία πολύ μακριά περίοδο, για να λυθούν τα διάφορα προβλήματα που υπήρχαν, είμαστε στο σημείο που πρέπει να δούμε και την υλοποίηση να συμβαίνει στο έδαφος, ώστε να ωφεληθούν και οι πολίτες και οι επιχειρήσεις.

Γιατί είμαστε σε ένα σημείο πλέον που πλησιάζουμε και προς το τέλος, ουσιαστικά, της προγραμματικής περιόδου. Οπότε, αν δεν πάρουν μπρος αυτές οι δράσεις, αυτή η στιγμή θα είναι μια ιστορία η οποία θα αφήσει πολλά κενά. Τα οποία θα είναι δύσκολο να καλυφθούν στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Τέλος, θα ήθελα να μεταφέρω κι ένα μήνυμα από την Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, η οποία δεν εκπροσωπείται σήμερα εδώ, για τεχνικούς, περισσότερο, λόγους.

Και να μεταφέρω και τις ευχαριστίες τους για τη συνεργασία που είχαν με τη Διαχειριστική Αρχή και τη δική τους ανησυχία για την ενεργοποίηση του θεματικού στόχου 8, τον οποίο θα ήθελαν να δουν να υλοποιηθεί με μεγαλύτερη ταχύτητα.

Και τέλος, θα ήθελα επίσης να συστήσω τον κύριο Σοφό, τον συνάδελφό μου, ο οποίος θα αναλάβει μετά, γιατί εγώ πλέον δε θα είμαι υπεύθυνος για το πρόγραμμα της Αττικής στη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Απασχόλησης.

Ο κύριος Σοφός θα είναι ο νέος συνάδελφος στη μονάδα. Είναι πάρα πολύ έμπειρος και παλιός συνάδελφος στη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Απασχόλησης.

Με τον οποίο είμαι σίγουρος ότι θα έχετε την εξίσου καλή συνεργασία. Του έχω πει τα καλύτερα λόγια και για τη διαχειριστική αρχή και για την Περιφέρεια. Οπότε, νομίζω, θα είστε σε καλά χέρια.

Σας ευχαριστώ και πάλι. Και εύχομαι καλή συνέχεια στις εργασίες.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. ζήτησα τον λόγο στην ουσία, κατ' αρχήν, για να μεταφέρω τον χαιρετισμό της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου και να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Και να δώσω μία γενική εικόνα του ΕΣΠΑ, προς τα Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, πώς βαδίζουμε και τι αναμένουμε στο επόμενο διάστημα.

Προφανώς, λεπτομέρειες περισσότερες θα σας δώσουν οι συνεργάτες μας από την Εθνική Αρχή Συντονισμού, που θα πάρουν τον λόγο, σύμφωνα με το πρόγραμμα, στη συνέχεια.

Απλά, προς το παρόν, να πω το εξής. Ότι το ΕΣΠΑ αυτήν τη στιγμή βαδίζει με ικανοποιητικούς ρυθμούς προς την ολοκλήρωση του έτους 2018.

Έχουμε, σε επίπεδο ΕΣΠΑ, ήδη φτάσει σε ενεργοποίηση που πλησιάζει το 85%. Οι εντάξεις ανέρχονται στο 65%, οι νομικές δεσμεύσεις πλησιάζουν το 45%, ενώ οι δαπάνες είναι ήδη στο 20%.

Στόχος είναι στο επόμενο διάστημα να υπάρξουν και νέα έργα, ώστε στο τέλος και του 2019 να έχουν ενταχθεί και να υλοποιούνται 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ, απολύτως καθαρά νέα έργα, συνολικά στο ΕΣΠΑ.

Αυτό θα οδηγήσει, μαζί με τη συνολική προσπάθεια που ζητούμε, να συνεχιστεί από όλους και κυρίως από τους δικαιούχους και τις διαχειριστικές αρχές, μέχρι το τέλος του χρόνου να επιδιώξουμε, να πετύχουμε το στόχο του 25% δαπάνες. Είναι απολύτως εφικτός σύμφωνα με τις επεξεργασίες που έχουν γίνει, σε συνεργασία και με τις διαχειριστικές αρχές.

Και να φτάσουμε αυτό το 25% στο 40% στο τέλος του 2019. Αυτό πρακτικά θα σημαίνει ότι θα κρατήσουμε την Ελλάδα στις θέσεις που σήμερα ήδη βρίσκεται, δηλαδή, τις κορυφαίες θέσεις σε επίπεδο απορρόφησης, στο πλαίσιο συνολικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και έτι περαιτέρω, να βελτιώσουμε τη συνολική αυτή προσπάθεια.

Πράγματι, ξεπερνώντας μία σειρά από προβλήματα που αναδείχθηκαν κατά την έναρξη της περιόδου και ξεπερνώντας σταδιακά αυτά τα προγράμματα, περιμένουμε κι εμείς, όπως και ο Θεοδόσης αναφέρθηκε, στην εφαρμογή στο έδαφος –είναι on the ground η μετάφραση- του ΕΣΠΑ και των πράξεων και των δράσεων του ΕΣΠΑ, για την επίτευξη των στόχων.

Πρακτικά, χαίρομαι που ακούω ότι κατά 99,9% η αναθεώρηση προχωράει χωρίς προβλήματα.

Κος _____ :

Όχι 99,9, 99 είπε.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Είπε 99, τον κοίταξες και το ανέβασες στο 99,9. Αλλά, αυτό το 0,01, εμένα με ανησυχεί. Δε θέλω από μικροφώνου να πω ποιες είναι οι ανησυχίες μου, που αφορούν στο πλαίσιο επίδοσης και κάποιες εξελίξεις που είχαμε ανταλλαγές e-mail.

Παρακαλώ, όμως, Θεοδόση, ως DG Regio, να το λήξετε το θέμα, όπως έχουμε συμφωνήσει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ταχύτερο δυνατόν, για να έχουμε όλα τα προγράμματα ολοκληρωμένα, εντός του 2018.

Δύο λόγια για τη νέα προγραμματική περίοδο, που σωστά η κυρία Κυπριανίδου είπε ότι ήδη έχει ξεκινήσει η διαβούλευση.

Κατ' αρχήν, η Ελλάδα, παρότι ξεκινά – και θα το έχετε πληροφορηθεί – σε ό,τι αφορά στους πόρους, από μία καλύτερη θέση, σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, βλέπουμε μία πρόταση της Επιτροπής για αύξηση περίπου 8%, σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Έχει μπει με τα μούνια, που λέμε, στην διαπραγμάτευση, τόσο σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό της νέας περιόδου, όσο και τους κανονισμούς.

Σ' αυτήν μας την προσπάθεια, κυρίως στο κομμάτι των κανονισμών, είμαστε σε συνεχή συνεργασία με διαχειριστικές αρχές, επιτελικές δομές, αρμόδια Υπουργεία, για να πετύχουμε, στο τέλος της μέρα, το καλύτερο αποτέλεσμα για τη χώρα.

Το ίδιο επιδιώκουμε και σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό. Θα έχετε ενδεχομένως ακούσει ότι υπάρχει η επιδίωξη να κλείσει η όλη διαπραγμάτευση πριν από τον Μάιο του 2019, ώστε να προλάβουμε την αλλαγή, λόγω των εκλογών, του Ευρωκοινοβουλίου και της ίδιας της Επιτροπής, γεγονός που θα καθυστερούσε αρκετά την όλη διαδικασία.

Αυτό είναι μια φιλόδοξη επιδίωξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία η χώρα τη στηρίζει, αλλά χωρίς να αφίσταται της επιδίωξης για μια καλή συμφωνία. Δε θα θυσιάσουμε δηλαδή μία επωφελή για την χώρα και την Ευρώπη συμφωνία, στο όνομα μιας έγκαιρης συμφωνίας.

Έχουμε σημαντικά θέματα. Τα αναδεικνύουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και είμαστε αισιόδοξοι για το τελικό αποτέλεσμα.

Δύο πράγματα και θα κλείσω με αυτό, που είναι πάρα πολύ σημαντικά και θα πρέπει να τα γνωρίζετε. Είναι αυτό που λένε, των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν.

Σύμφωνα με τον καινούριο κανονισμό, αυτό που ονομάζαμε στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο αιρεσιμότητες, αλλάζει όνομα, γίνεται enabling condition στα αγγλικά. Ακόμα δεν έχει βρεθεί. Δηλαδή, η άθλια μετάφραση που έχει γίνει στο σχέδιο κανονισμού λέει πρόσφορος όρος. Ελπίζω ότι δε θα παραμείνει αυτό.

Ας πούμε ότι είναι συνθήκες ενεργοποίησης των προγραμμάτων. Είναι αρκετά απαιτητικές. Μοιάζουν με τις αιρεσιμότητες. Αριθμητικά μοιάζουν να είναι λίγο λιγότερες, αλλά στην πράξη είναι αρκετά απαιτητικές.

Και έχουν την εξής ιδιαιτερότητα, σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Ενώ στην προηγούμενη είχαμε ένα περιθώριο να το έχουμε υλοποιήσει μέχρι τέλος του 2016, δηλαδή, είχαμε 3 χρόνια περιθώριο, τώρα είναι from day one.

Από την πρώτη μέρα. 1/01/2021, για να μπορέσεις να δηλώσεις δαπάνες, πρέπει να έχεις εκπληρώσει ως το λέω αιρεσιμότητες, για να συνεννοούμαστε.

Για να μπορέσουμε, λοιπόν, να το πετύχουμε αυτό, έχουμε ήδη ξεκινήσει μία προσπάθεια. Θα έχετε διαπιστώσει στα e-mail σας μία πρώτη προσπάθεια να καταγράψουμε και να εντοπίσουμε τους αρμόδιους φορείς, που συχνά είναι το πιο δύσκολο πράγμα στην Ελλάδα, όταν πρόκειται για συναρμοδιότητες του ίδιου θέματος. Και πάρα πολύ έγκαιρα να προχωρήσουμε στην εκπλήρωση των αιρεσιμοτήτων.

Το δεύτερο είναι να μην ξαναβρεθούμε σε στιγμές, όπως συχνά μας συμβαίνει, σε εμάς που ασχολούμαστε πολλά χρόνια με την υλοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων, με το να βρισκόμαστε χωρίς ώριμα έργα.

Από τώρα, λοιπόν, και έχουμε ήδη εξαγγείλει ως Υπουργείο, ακριβώς μισό δισεκατομμύριο ευρώ από εθνικούς πόρους, για τη χρηματοδότηση ωρίμανσης μελετών έργων, τα οποία με ασφάλεια θα είναι επιλέξιμα στη νέα προγραμματική περίοδο και θα είναι έργα προτεραιότητας, όπως –χωρίς να πάμε σε μεγάλη εξειδίκευση-

προφανώς μπορεί να περιμένει κανείς σε επίπεδα τομειακών πολιτικών, αλλά και περιφερειακών πολιτικών.

Σας καλώ, λοιπόν, όλους όσοι εμπλέκεστε σ' αυτήν τη διαδικασία, να συνεργαστούμε στενά, για να μπορέσουμε έγκαιρα να εκπληρώσουμε αυτά τα δύο θέματα που έχουμε βάλει ψηλά στην ατζέντα της πολιτικής του Υπουργείου, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε χωρίς δυσκολίες στη νέα προγραμματική περίοδο.

Ευχαριστώ πολύ. Καλή επιτυχία στις εργασίες. Δημήτρη, σου επιστρέφω το μικρόφωνο. Καλή δύναμη, καλή συνέχεια. Και να συνεχίσουμε να έχουμε την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Φίρμπα, για τα σημαντικά σε σχέση με την επόμενη προγραμματική περίοδο. Πράγματι, πρέπει να αρχίσουμε να μπαίνουμε κι εμείς, οι διαχειριστικές αρχές, λίγο περισσότερο στα «παπούτσια» της επόμενης περιόδου.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Όχι, στα δικά μου δεν μπαίνεις.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ελπίζω, με το κλείσιμο της χρονιάς, που έχουμε αρκετά πράγματα να κάνουμε, με την έναρξη της επόμενης να ασχοληθούμε πιο συγκεκριμένα με αυτό το κομμάτι.

Γιατί έχουμε να συνεισφέρουμε κι εμείς σε πολλά πράγματα και σε φόρτο που αντιμετωπίζουμε και σε έργα και προβλήματα που βλέπουμε με δικαιούχους, με ωρίμανση έργων, δεξαμενές έργων που πρέπει να δημιουργηθούν.

Ωραία, να σας καλωσορίσω κι εγώ από την πλευρά μου, για λογαριασμό της Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας. Θα έχουμε σίγουρα μία πολύ καλή και δημιουργική μέρα στο πλαίσιο της σημερινής Επιτροπής Παρακολούθησης.

Και να προχωρήσω αμέσως στη δική μου παρουσίαση, που έχει να κάνει με την πρόοδο υλοποίησης και ενεργοποίησης του ΠΕΠ Αττικής.

Θα μιλήσουμε, λοιπόν, για το πού βρισκόμαστε σήμερα. Θα μιλήσουμε για τους δημοσιονομικούς στόχους που αφορούν το ΠΕΠ Αττικής.

Θα κάνουμε μία πρώτη αποτίμηση της αξιολόγησης και θα έχουμε και αναλυτικότερη παρουσίαση στη συνέχεια. Τις βασικές κατευθύνσεις της δεύτερης αναθεώρησης, που ακούσαμε με μεγάλη χαρά, ότι είναι σχεδόν έτοιμη προς έγκριση.

Έναν απολογισμό, όπως κάναμε και πέρυσι, μεταξύ των δύο Επιτροπών Παρακολούθησης, τι κάναμε, δηλαδή, στον ένα αυτό χρόνο. Και μία στοχοθεσία για το προσεχές διάστημα.

Λοιπόν, εδώ είναι η εικόνα του προγράμματος σήμερα. Έχουμε, λοιπόν, προσκλήσεις που αγγίζουν το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Ενταγμένα έργα, περίπου στο 58% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Νομικές δεσμεύσεις στο 38% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Και δαπάνες περίπου στο 21%, με στοιχεία 21 Οκτωβρίου.

Είμαστε, βλέποντας και τα στοιχεία που έδωσε ο κύριος Φίρμπας πριν, για το σύνολο του ΕΣΠΑ, περίπου στον μέσο όρο του ΕΣΠΑ.

Εδώ είναι η αντίστοιχη εικόνα για τα δύο Ταμεία, ΕΤΠΑ και ΕΚΤ. Να σχολιάσω απλά ότι, όσον αφορά τις δράσεις του ΕΤΠΑ, σε επίπεδο προσκλήσεων και εντάξεων, βρίσκονται πάνω από τον μέσο όρο του προγράμματος.

Ενώ, αντίστοιχα, οι δράσεις του ΕΚΤ, σε επίπεδο νομικών δεσμεύσεων και δαπανών, βρίσκονται πάνω από τον μέσο όρο του προγράμματος.

Εδώ είναι η εικόνα, πάλι σε επίπεδο προσκλήσεων, εντάξεων, συμβάσεων, δαπανών, ανά άξονα προτεραιότητας. Δε θα σας κουράσω.

Θα σταθώ μόνο στον άξονα 3, που πέρυσι ήταν στο 0 και τώρα είναι ενεργοποιημένος, με δαπάνες, χάρη κυρίως στη συνεισφορά του προγράμματος, το ΤΕΠΙΧ II, αλλά και στην πρόσφατη έκδοση πρόσκλησης για συνεργατικούς σχηματισμούς, αλλά και στην ενεργοποίηση των αστικών αρχών στον θεματικό στόχο 3.

Και επίσης, στον θεματικό στόχο 8, όπου αρχίζουμε σιγά – σιγά, μετά και τις προδιαγραφές που εμφανίστηκαν για τις καταρτίσεις, να έχουμε μία μικρή πρόοδο ενεργοποίησης, που οφείλεται κυρίως, αυτό που βλέπετε, η μπάρα, στο Δήμο Αθηναίων, στην ΕΑΤΑ, στην Αστική Αρχή.

Δημοσιονομικοί στόχοι. Οι προβλέψεις της Διαχειριστικής Αρχής, όσον αφορά το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, για φέτος, είναι αντίστοιχα 55 εκατομμύρια και 33 εκατομμύρια, σε όρους δημόσιας δαπάνης.

Ο δημοσιονομικός στόχος που έχει ανέβει στην SFC είναι αρκετά μεγάλος και υψηλός. Είναι 122 εκατομμύρια ευρώ, σε δημόσια δαπάνη, για το ΕΤΠΑ. Και 44 για το ΕΚΤ.

Πού βρισκόμαστε, όσον αφορά τις δαπάνες μας, σήμερα. 24 εκατομμύρια δαπάνες για το '18, πιστοποιημένες, για το ΕΤΠΑ. Και 11,5 για το ΕΚΤ.

Σε αναμονή, δηλαδή, δαπάνες που έχουν γίνει, αλλά δεν έχουν εγκριθεί ακόμα από τη μεριά μας, αλλά τις θεωρούμε ως δαπάνες, επιπλέον 3 εκατομμύρια για το ΕΤΠΑ και 12,5 για το ΕΚΤ.

Συνολικά, λοιπόν, με στοιχεία τέλος Οκτωβρίου, 27 εκατομμύρια ΕΤΠΑ και 24 ΕΚΤ.

Οι εκτιμώμενες περαιτέρω δαπάνες, μέχρι το τέλος της χρονιάς, ανέρχονται σε 25 εκατομμύρια για το ΕΤΠΑ και 10 εκατομμύρια για το ΕΚΤ.

Εδώ να πω ότι έχουμε ένα μεγάλο έργο, της κρουαζιέρας, το οποίο αν πάνε καλά όλα τα πράγματα, θα έχουμε επιπλέον πόρους. Γενικά, η εκτίμηση που έχουμε κάνει είναι αρκετά ρεαλιστική. Και θα έλεγα μάλλον απαισιόδοξη. Άρα εκτιμούμε με ασφάλεια ότι θα πάμε πιο πάνω.

Συνολικά, λοιπόν, θα είμαστε στα επίπεδα που ήμασταν σχεδόν κάθε χρόνο. Συνολικά, ΕΤΠΑ 52-55 εκατομμύρια ευρώ, θα έλεγα εγώ. Και ΕΚΤ στα 34 εκατομμύρια ευρώ.

Στόχος, $v+3$, έχει καλυφθεί για το τρέχον έτος και για το επόμενο θεωρείται καλυμμένος.

Αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής. Όπως προβλεπόταν στην αξιολόγηση του προγράμματος, τρέξαμε, με ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής. Έχουμε, επίσης, αναλυτικότερη παρουσίαση στη συνέχεια.

Δύο – τρία στοιχεία μόνο. Αποτυπώθηκε η πολύ καλή επίδοση στους άξονες 2, τεχνολογίας, πληροφορίας και επικοινωνιών. Στον άξονα 5, αντιπλημμυρικά. Στον άξονα 6, περιβάλλον και πολιτισμός. Και στον άξονα 9, κοινωνική συνοχή.

Παρατηρήθηκε υστέρηση στους άξονες 3, επιχειρηματικότητα, 4, ενεργειακά και 8, καταρτίσεις, οφειλόμενη κυρίως και κατά βάση σε εξωγενή αίτια, όπως η καθυστέρηση του ορισμού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων, η αιρεσιμότητα του ΚΕΝΑΚ και η ενεργοποίηση των δράσεων ενεργειακής εξοικονόμησης. Και οι προδιαγραφές για καταρτίσεις.

Αποτυπώθηκε, επίσης, η ανάγκη αύξησης του ποσοστού υπερδέσμευσης στους άξονες 5, 6 και 7, το οποίο το πετύχαμε με τη βοήθεια του Υπουργείου.

Και έχουμε ήδη υπογεγραμμένες Υπουργικές Αποφάσεις, που αυξάνουν το όριο υπερδέσμευσης σε αυτούς τους άξονες. Ενώ, όσον αφορά την επίτευξη των οροσήμων του πλαισίου επίδοσης, αποτυπώθηκε η επισφάλεια, κυρίως στους άξονες 3 και 8.

Ως αποτέλεσμα, λοιπόν, αυτής της αξιολόγησης, προέκυψε η δεύτερη αναθεώρηση. Πάλι, ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση. Εγώ θα πω δυο-τρία μόνο βασικά στοιχεία.

Το ένα είναι ότι πετύχαμε, από ό,τι φαίνεται, μεταφορά πόρων από την επενδυτική 1B στην επενδυτική 1A, με σκοπό τη χρηματοδότηση ερευνητικών υποδομών στους τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής 6 της εξειδίκευσης. Μέσα από μία αναλυτική τεκμηρίωση, φαίνεται ότι γίνεται αποδεκτό και εγκρίνεται αυτή η μεταφορά πόρων.

Έχουμε, στο τέλος της ημέρας και ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός τέτοιου ερευνητικού ιδρύματος, όπου βλέπουμε πώς η ενίσχυσή του βοηθάει στην υλοποίηση της RIS και της συνεργασίας με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ζητήσαμε και πετύχαμε την προσθήκη επενδυτικής προτεραιότητας στον άξονα 7, θεματικός στόχος 7, για την επέκταση του δικτύου διανομής φυσικού αερίου κατά βάση σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αττικής.

Επικαιροποιήσαμε τη λογική της παρέμβασης, λαμβάνοντας υπόψιν τη συνεισφορά του ΠΕΠ στο ΤΕΠΙΧ. Και τακτοποιήσαμε κάποιες αρχικές αστοχίες που είχαν προκύψει, καθώς και το πλαίσιο επίδοσης.

Απολογισμός μεταξύ δύο Επιτροπών Παρακολούθησης. Όπως κάναμε και πέρυσι, έτσι και φέτος, συνοπτικά θα δούμε τι κάναμε αυτόν τον ένα σχεδόν χρόνο.

Προχωρήσαμε, λοιπόν, σε 83 εξειδικεύσεις νέων δράσεων, μέσω 9 γραπτών διαδικασιών. Εκδώσαμε 61 νέες προσκλήσεις, πραγματοποιήσαμε 65 νέες εντάξεις. Πραγματοποιήσαμε 62 επιτόπιες επαληθεύσεις, μέσω των οποίων ελέγχθηκαν δαπάνες ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ.

Δόθηκαν 174 προεγκρίσεις δημοπράτησης υπογραφής ή τροποποίησης νομικών δεσμεύσεων. Επεξεργαστήκαμε περίπου 1.400 δελτία δήλωσης δαπανών, 230 τεχνικά δελτία υποέργων, 154 τεχνικά δελτία πράξεων και 135 δελτία επίτευξης δεικτών.

Και, εδώ, σε πίτες, επαληθεύσεις, λοιπόν, σε πλήθος. 33 επαληθεύσεις για δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. 26 για δράσεις το Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και 3 για το Ταμείο Συνοχής. Υπενθυμίζω ότι διαχειριζόμαστε και πόρους, περίπου 400 εκατομμυρίων ευρώ, πλέον, από εκχώρηση από το Ταμείο Συνοχής.

Δαπάνες προς έλεγχο. 18 περίπου εκατομμύρια ευρώ μέσω των επαληθεύσεων αφορούν δράσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. 7,7 εκατομμύρια ευρώ, δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Και 4,2 εκατομμύρια ευρώ, δράσεις του Ταμείου Συνοχής.

Δελτία και προεγκρίσεις. Εδώ είναι η επεξεργασία δελτίων σε ποσοστό σε πλήθος. Έχουμε, λοιπόν, το 67% των δελτίων που επεξεργαστήκαμε ήταν δελτία δήλωσης δαπανών. Το 11% τεχνικά δελτία υποέργων. Το 7% τεχνικά δελτία πράξης. Και το 6% δελτία επίτευξης δεικτών.

Ενώ, το πλήθος των προεγκρίσεων, περίπου το 50% αφορούσε προεγκρίσεις τροποποίησης νομικών δεσμεύσεων. Το 30% σε προεγκρίσεις δημοπράτησης. Και το 20% σε προεγκρίσεις νομικών δεσμεύσεων.

Και τώρα, ένα γράφημα, το οποίο έχει αρκετό ενδιαφέρον, όσον αφορά τον φόρτο από τις εργασίες διαχείρισης της διαχειριστικής αρχής. Αυτό είναι ένα χρήσιμο διαγράφημα για αυτούς που θέλουν να

βγάλουν συμπεράσματα, αλλά και για τους προϊσταμένους των μονάδων Β.

Εδώ, λοιπόν, βλέπετε ότι ο άξονας 9 είναι ο άξονας του ΕΚΤ, κοινωνική συνοχή. Βλέπετε τον μεγάλο φόρτο. Περιλαμβάνει την επεξεργασία όλων των δελτίων, καθώς και των προεγκρίσεων. Και φυσικά, αυτός ο φόρτος δε συνάδει με τον προϋπολογισμό που έχει καταναμηθεί στον συγκεκριμένο άξονα.

Ο άξονας 5, ο άξονας των αντιπλημμυρικών, ο μεγάλος φόρτος του προκύπτει από το γεγονός της πολύ υψηλής ενεργοποίησής του, όπως ανέφερε και η Πρόεδρος, η κυρία Κυπριανίδου και της υλοποίησής του.

Ενώ, ο άξονας 6 παρουσιάζει επίσης υψηλό φόρτο, χωρίς να έχει αντίστοιχα πολύ μεγάλο προϋπολογισμό, κυρίως λόγω της ανομοιογένειας των δράσεων που φιλοξενούνται σε αυτόν τον άξονα.

Θυμίζω ότι εκεί χρηματοδοτούμε δράσεις περιβαλλοντικών υποδομών ή υδρεύσεις, αποχετεύσεις, απορρίμματα. Δράσεις πολιτισμού, με τον σύγχρονο πολιτισμό να έχει αρκετές ανάγκες σε επίπεδο παρακολούθησης, νέες υποδομές πολιτισμού και λοιπά.

Στοχοθεσία για το 2019. Θέλουμε να ενεργοποιήσουμε πλήρως τον άξονα 1 και τον άξονα 3. Δηλαδή, της έξυπνης εξειδίκευσης και της επιχειρηματικότητας. Έχουμε ολοκληρώσει την εκχώρηση στη ΓΓΕΤ.

Ολοκληρώνουμε τις προσκλήσεις που έχουμε στον άξονα 1, προκειμένου να τις εκδώσουμε, που είναι η χρηματοδότηση ερευνητικών υποδομών, 1Α, η χρηματοδότηση των δράσεων επιχειρηματικής ανακάλυψης, κουπόνια καινοτομίας, μέσω του 1Β.

Ενώ είμαστε και στο τελικό στάδιο επεξεργασίας προσκλήσεων επιχειρηματικότητας. Εκδώσαμε την πρόσκληση για συνεργατικούς σχηματισμούς.

Και έχουμε άλλες δύο προσκλήσεις. Μία για τις περιοχές που επλήγησαν από καταστροφές. Στοχευμένη, ονοματισμένη, «συμφωνημένη» και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Και μία σε κατηγορία μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς της RIS.

Θέλουμε να ολοκληρώσουμε άμεσα την εκχώρηση στην επιτελική δομή του Υπουργείου Εργασίας για την ενεργοποίηση της πρόσκλησης για επιχορήγηση υφιστάμενων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας

οικονομίας. Μία δράση που τόσο πολύ θέλει η Περιφέρεια. Αλλά και γενικώς, νομίζω, που τη χρειαζόμαστε.

Εκδόθηκαν οι προδιαγραφές για τις καταρτίσεις. Άρα, μπορούμε να πούμε ότι και ο άξονας 8 των καταρτίσεων θα προχωρήσει και αυτός στις αρχές του έτους.

Αναμένουμε και είμαστε στο τελικό στάδιο, πιστεύω μέχρι το τέλος του έτους, να έχουμε υποβάλλει τρεις αιτήσεις μεγάλων έργων. Δύο αφορούν έργα του Ταμείου Συνοχής. Αποχέτευση Μαραθώνα – Νέας Μάκρης και Ραφήνας – Αρτέμιδας. Και ένα, το μεγάλο έργο της Κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα έχουν ολοκληρωθεί μία σειρά προμηθειών, εξοπλισμών, όπως στα πυροσβεστικά οχήματα, αστυνομίας, μονάδες επεξεργασίας νερού στα νησιά και άλλα παρόμοια.

Έχουμε πάρα πολύ καλά δείγματα από τους περισσότερους φορείς – αστικές αρχές, στους οποίους εκχωρήσει πόρους των ΟΧΕ και πιστεύουμε ότι μέσα στο '19 θα έχουν ενεργοποιηθεί πλήρως όλοι οι διαθέσιμοι πόροι.

Και τέλος, θα ολοκληρώσουμε τις εντάξεις σε κάποιες εκκρεμότητες που έχουμε, όπως ο εξοπλισμός νοσοκομείων. Πάρα πολύ σημαντικός.

Και κάπου εδώ τελειώνει η παρουσίασή μου. Κλείνοντας, προσπαθούσα να δω πώς θα κλείσουμε πιο διαφορετικά την παρουσίαση αυτή. Αναζήτησα, λοιπόν, τι έχει συμβεί σαν σήμερα, 6 Νοεμβρίου.

Λοιπόν, το 1935 ο Αμερικανός μηχανικός Άρμστρονγκ ανακαλύπτει την ραδιοφωνική μπάντα των FM. Μία ξεκάθαρη επιχειρηματική ανακάλυψη.

1961, μεγάλες πλημμύρες στην Αθήνα, με 43 νεκρούς. Το ζήτημα της αντιπλημμυρικής προστασίας πάντα είναι σημαντικό και πέρα από οποιεσδήποτε πολιτικές και άλλες σκοπιμότητες.

Και τέλος, το 2018, 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ Αττικής. Σας ευχαριστώ πολύ.

Και πριν συνεχίσουμε στην επόμενη παρουσίαση, θα ήθελα να δείτε δύο βίντεο graphics, με την πορεία του ΠΕΠ από την αρχή μέχρι σήμερα, καθώς και στον τελευταίο χρόνο.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ**Εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ενημέρωση σχετικά με την επίτευξη των ετήσιων στόχων του προγράμματος και την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του 2017****Κα ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ:**

Λοιπόν, μπορούμε να συνεχίσουμε, μετά από αυτό το ενδιαφέρον οπτικό-ακουστικό, με τον κύριο Άγγελο Σπηλιώτη, που είναι Προϊστάμενος Μονάδας Α.

Κος ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ:

Καλή σας μέρα κι από μένα.

Στα επόμενα λεπτά, θα προσπαθήσω σύντομα να σας παρουσιάσω τις μέχρι τώρα διαδικασίες και τα βήματα εξειδίκευσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, την πρόοδο στην ενεργοποίηση του προγράμματος, την πρόοδο στην ενεργοποίηση μεταξύ της 3^{ης} και της 4^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης, καθώς και τις νέες προτεινόμενες δράσεις για εξειδίκευση, στο πλαίσιο της παρούσας συνεδρίασης.

Μετά από μια διαδικασία που είχε κρατήσει παραπάνω από ένα χρόνο, το επιχειρησιακό μας πρόγραμμα αρχικά είχε εγκριθεί τον Δεκέμβριο του 2014. Οι πρώτες δράσεις είχαν εξειδικευτεί στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, τον Ιούλιο του 2015.

Από τότε, μέχρι σήμερα, μέσα από τρεις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης και μέσα από 26 γραπτές διαδικασίες, έχουμε προχωρήσει στην εξειδίκευση 126 δράσεων, μαζί με τα αντίστοιχα κριτήρια αξιολόγησής τους.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ**Κος ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ:**

Έτσι, σήμερα, στο πλαίσιο της παρούσας συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, προτείνονται για εξειδίκευση 22 νέες δράσεις, ανεβάζοντας, έτσι τον συνολικό αριθμό των εξειδικευμένων δράσεων στο επιχειρησιακό μας πρόγραμμα στις 148 δράσεις, με συνολικό προϋπολογισμό 1,187 δισεκατομμύρια δημόσιας δαπάνης.

Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε μία διαφορά, σε σχέση με την προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής, ότι μετά τη διαδικασία της τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017, προέκυψε μία πρόσθετη κατανομή πόρων στο επιχειρησιακό μας πρόγραμμα.

Πιο συγκεκριμένα, έγινε προσθήκη 1,4 περίπου εκατομμυρίων ευρώ κοινοτικής συνδρομής στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Και επίσης, έγινε μία προσθήκη πόρων, ύψους 26 εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Ανεβάζοντας, έτσι, την κοινοτική συνδρομή στο επιχειρησιακό μας πρόγραμμα στα 940 εκατομμύρια. Ενώ η εθνική συμμετοχή ανέβηκε στα 235. Έτσι, πλέον, ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης του προγράμματός μας ανέρχεται στα 1,175 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τώρα, πιο αναλυτικά η πορεία ενεργοποίησης του επιχειρησιακού μας προγράμματος, με στοιχεία τα οποία έχουν τραβηχτεί από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, στις 21 Οκτωβρίου.

Μέχρι σήμερα, έχουμε εξειδικεύσει 148 δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού 1,187 εκατομμυρίων ευρώ. Ποσό το οποίο υπερκαλύπτει τον προϋπολογισμό του προγράμματος.

Στο πλαίσιο αυτών των εξειδικεύσεων, έχουν εκδοθεί 122 προσκλήσεις, συνολικού προϋπολογισμού 931 εκατομμυρίων ευρώ. Η ποσοστό 79% του επιχειρησιακού μας προγράμματος.

Και έχουν γίνει 314 εντάξεις, συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, 680 εκατομμυρίων ευρώ ή ποσοστού 58% του επιχειρησιακού μας προγράμματος.

Εδώ πέρα, σ' αυτό το γράφημα, βλέπετε παραστατικά την απόδοση των προϋπολογισμών ανά διαδικασία ενεργοποίησης. Επίσης, μπορούμε να δούμε την πορεία της ενεργοποίησης ανά διαρθρωτικό ταμείο. Δηλαδή, την πορεία στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και την πορεία στο πλαίσιο του ΕΚΤ.

Έτσι, βλέπουμε ότι στο πλαίσιο της στήριξης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, έχουν εξειδικευτεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 249 εκατομμυρίων ευρώ. Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις ύψους 193 εκατομμυρίων ευρώ. Και έχουν ενταχθεί πράξεις με

συνολικό προϋπολογισμό δημόσια δαπάνης, που ξεπερνά τα 157 εκατομμύρια.

Αντίστοιχα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, έχουν εξειδικευτεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού περίπου 850 εκατομμυρίων. Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις άνω των 738 εκατομμυρίων. Και έχουν ενταχθεί πράξεις με συνολικό προϋπολογισμό άνω των 523 εκατομμυρίων ευρώ.

Εδώ πάμε σε μία μεγαλύτερη ανάλυση. Πάμε και βλέπουμε την πορεία ενεργοποίησης του επιχειρησιακού μας προγράμματος ανά άξονα προτεραιότητας.

Είναι πολύ εύκολο να συνειδητοποιήσει κανένας ότι τις καλύτερες επιδόσεις παρουσιάζει εδώ, όπως προείπε και ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας, ο κύριος Δρόσης, ο άξονας προτεραιότητας 5, ο οποίος αφορά κυρίως στα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας. Εξαιτίας της εξέλιξης αυτών, της υλοποίησης αυτών, παρουσιάζει και αυτές τις καλές επιδόσεις.

Επίσης, πολύ καλές επιδόσεις παρουσιάζονται στον άξονα 6, που αφορά στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, σε δράσεις βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος.

Όπως επίσης, και οι άξονες 2, που αφορά στην ενίσχυση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας. Αλλά και ο 9, που αφορά σε δράσεις κοινωνικής συνοχής. Καλές, επίσης, επιδόσεις παρουσιάζει και ο άξονας 11 και κάπως και ο άξονας 10.

Ο άξονας ο οποίος μέχρι σήμερα παρουσιάζει πολύ φτωχή επίδοση είναι ο άξονας 8, ο οποίος αφορά τις καταρτίσεις. Ο οποίος, όμως, πιστεύουμε ότι τους επόμενους μήνες θα έχει μία θεαματική ενεργοποίηση.

Τώρα, μία άλλη σημαντική εξέλιξη που είχαμε από την προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής, είναι το γεγονός της εκχώρησης πόρων, αλλά και αρμοδιοτήτων διαχείρισης σε ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης.

Έτσι, στα τέλη του 2017, ορίστηκε η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΑΝΕΚ ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης των δράσεων του Ταμείου Επιχειρηματικότητας.

Στο ΤΕΠΙΧ εκχωρήθηκαν από το πρόγραμμά μας πόροι ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ. Μάλιστα, επειδή το ΤΕΠΙΧ είναι ένα

χρηματοδοτικό εργαλείο και σύμφωνα, πάντα, με τους κανονισμούς, το 25% των πόρων που εκχωρήθηκαν, δηλαδή, 12,5 εκατομμύρια ευρώ, μέτρησε και σαν εκτελεσμένη δαπάνη στο πρόγραμμά μας, στο πλαίσιο του άξονα 3.

Επίσης, στο πρώτο τρίμηνο του 2018 ορίστηκαν τέσσερις ενδιαμέσοι φορείς διαχείρισης, οι οποίοι υλοποιούν τις εγκεκριμένες στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων για την Περιφέρεια Αττικής.

Στους τέσσερις αυτούς ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης έχει εκχωρηθεί το ποσό των 290 εκατομμυρίων δημόσιας δαπάνης από το επιχειρησιακό μας πρόγραμμα. Οι πόροι εκχωρήθηκαν σε όλους τους άξονες του επιχειρησιακού προγράμματος, πλην αυτού του άξονα προτεραιότητας 7, ο οποίος αφορά στις μεταφορές.

Τέλος, τον περασμένο Ιούνιο έγινε εκχώρηση πόρων στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για τη διαχείριση δράσεων προϋπολογισμού άνω των 12 εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο του άξονα προτεραιότητας. Είναι δράσεις που αφορούν τη συνεργασία μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων.

Έτσι, σήμερα έχουν εκχωρηθεί σε ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης δράσεις συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, που αγγίζει τα 322 εκατομμύρια ευρώ. Η ποσοστό του 27% του προγράμματός μας. Σύντομα, μάλιστα, θα προχωρήσουμε και σε άλλες εκχωρήσεις.

Τώρα, ας ρίξουμε ματιά στην υλοποίηση των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων στην Αττική. Είναι κάποιες δράσεις, οι οποίες είναι πολύ σημαντικές για το πρόγραμμά μας και σίγουρα θα το επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό.

Όπως αναφέραμε, μετά από μία διαγωνιστική διαδικασία, που έτρεξε το 2017, προέκυψαν στην Αττική τέσσερα σχήματα ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, στα οποία δεσμεύτηκε και εκχωρήθηκε το ποσό των 260 εκατομμυρίων ευρώ.

Και οι τέσσερις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις αφορούν στην υλοποίηση αντίστοιχων στρατηγικών βιώσιμων αστικής ανάπτυξης, που υποβλήθηκαν από τις αντίστοιχες αστικές αρχές.

Πιο συγκεκριμένα, στον ενδιαμέσο φορέα διαχείρισης της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης του Δήμου Αθηναίων, στην οποία

μετέχουν και οι Δήμοι Νέας Σμύρνης και Ταύρου, με συγκεκριμένες δράσεις, εκχωρήθηκαν πόροι ύψους 85,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης του Δήμου Πειραιά, εκχωρήθηκαν πόροι ύψους 80,4 εκατομμυρίων ευρώ. Στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης του αναπτυξιακού συνδέσμου Δυτικής Αθήνας εκχωρήθηκαν πόροι 58,4 εκατομμύρια ευρώ.

Και τέλος, στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης της βιώσιμης ανάπτυξης του συνδέσμου Δήμων Νότιας Αττικής εκχωρήθηκαν πόροι ύψους 35,4 εκατομμύρια ευρώ.

Τώρα, ας δούμε ποια είναι η εξέλιξη μέχρι στιγμής των ΟΧΕ στην Αττική. Από το πρώτο τρίμηνο του 2018, που εκδόθηκαν οι αποφάσεις εκχώρησης προς τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης, μέχρι σήμερα, έχουμε την εξής εικόνα ως προς την ενεργοποίηση των ΟΧΕ.

Συνολικά, έχουμε εξειδικευμένες δράσεις προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης άνω των 141 εκατομμυρίων ευρώ. Από τις οποίες, 108 εκατομμύρια στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και 33 στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης άνω των 38 εκατομμυρίων ευρώ, από τις οποίες 31 εκατομμύρια ευρώ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Και 7,8 εκατομμύρια στο ΕΚΤ. Και τέλος, έχουμε και εντάξεις πράξεων συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, 6,7 εκατομμυρίων ευρώ.

Είναι σίγουρο ότι στους επόμενους μήνες θα έχουμε μία πάρα πολύ έντονη δραστηριότητα στις ΟΧΕ.

Μακράν την πιο έντονη δραστηριότητα στις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις την παρατηρούμε στον άξονα 6, όπου πλέον έχουμε και τις πρώτες εντάξεις.

Τώρα, ας πάμε να δούμε την πρόοδο που έχει συντελεστεί μεταξύ της 3^{ης} και της 4^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής.

Συνολικά, μέσα σε περίπου ένα χρόνο, έχουμε εξειδικεύσει δράσεις προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 406 εκατομμυρίων ευρώ. Έχουμε εκδώσει προσκλήσεις ύψους 326 εκατομμυρίων ευρώ. Και έχουμε προχωρήσει σε εντάξεις πράξεων συνολικής δημόσιας δαπάνης περίπου στα 199 εκατομμύρια ευρώ.

Τα παραπάνω νούμερα μεταφράζονται σε ποσοστιαία αύξηση 52% στις εξειδικεύσεις, 54% στις προσκλήσεις και 41% στις εντάξεις. Ποσοστιαία, σε σχέση με την 3^η Επιτροπή Παρακολούθησης, η μεγαλύτερη αύξηση στο ΕΤΠΑ εμφανίζεται στις προσκλήσεις και στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο εμφανίζεται στις εξειδικεύσεις.

Τώρα, ας δούμε την εικόνα που παρουσιάζει η πορεία εφαρμογής της ενεργοποίησης της εξειδίκευσης του προγράμματος ανά άξονα, συμπεριλαμβανομένων πάντα και των δράσεων, οι οποίες προτείνονται με την σημερινή συνεδρίαση.

Στον πρώτο άξονα προτεραιότητας, με συνολική δημόσια δαπάνη περίπου τα 30 εκατομμύρια ευρώ, έχουν εξειδικευτεί 6 δράσεις, ο προϋπολογισμός των οποίων υπερκαλύπτει τον προϋπολογισμό του άξονα.

Έχουν εκδοθεί, στο πλαίσιο αυτών των εξειδικεύσεων, τρεις προσκλήσεις που αντιστοιχούν στο 31% του προϋπολογισμού του άξονα. Και έχουν γίνει και τρεις εντάξεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 27% του προϋπολογισμού του άξονα.

Τα τρία έργα, τα οποία έχουμε εντάξει στο πλαίσιο του άξονα αυτού είναι η αναβάθμιση της υποδομής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Αστεροσκοπείου Αθηνών. Η λειτουργία της δομής του Κέντρου Καινοτομίας της Περιφέρειας. Και η αναβάθμιση της υποδομής του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.

Για το οποίο, μάλιστα, μπορούμε αυτήν τη στιγμή να σας παρουσιάσουμε και ένα βίντεο το οποίο έχουμε ετοιμάσει. Καλύτερα στο τέλος.

Στον δεύτερο άξονα προτεραιότητας, μέχρι στιγμής, μέχρι σήμερα, έχουμε εξειδικεύσει 7 δράσεις, με συνολικό προϋπολογισμό εξειδίκευσης ο οποίος αγγίζει το 83% του προϋπολογισμού του άξονα.

Στο πλαίσιο της εξειδίκευσης, έχουν εκδοθεί πέντε προσκλήσεις, με προϋπολογισμό ο οποίος αντιστοιχεί στο 75% περίπου του προϋπολογισμού του άξονα. Και έχουν γίνει τρεις εντάξεις, με προϋπολογισμό που αντιστοιχεί στο 69% του προϋπολογισμού του άξονα.

Δύο από τα έργα που έχουμε εντάξει στο πλαίσιο αυτό του άξονα είναι το ηλεκτρονικό εισιτήριο και η τηλεματική ενημέρωση του επιβατικού κοινού του Οργανισμών Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας.

Το τρίτο είναι η υλοποίηση του ψηφιακού μουσείου της Ακρόπολης. Και γι' αυτά τα τρία έργα στο τέλος της παρουσίασης θα ακολουθήσουν κάποια βίντεο.

Στον άξονα προτεραιότητας 3, έχουμε προχωρήσει στην εξειδίκευση 8 δράσεων, συνολικού προϋπολογισμού που αντιστοιχεί στο 64% του προϋπολογισμού του άξονα. Στο πλαίσιο των εξειδικεύσεων έχουν εκδοθεί δύο προσκλήσεις ή ποσοστό 42% του προϋπολογισμού του άξονα.

Και έχει γίνει και μία ένταξη 50 εκατομμυρίων ευρώ, αυτή της εκχώρησης πόρων στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας. Ποσό που αντιστοιχεί στο 38% του προϋπολογισμού του άξονα.

Στον άξονα προτεραιότητας 4, ο οποίος αφορά την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ, μέχρι στιγμής έχουμε εξειδικεύσει 7 δράσεις, οι οποίες υπερκαλύπτουν τον προϋπολογισμό του άξονα.

Όμως, έχει εκδοθεί μόνο μία πρόσκληση, αυτή της εκχώρησης πόρων στο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, η οποία αντιστοιχεί στο 19% του προϋπολογισμού του άξονα.

Στον άξονα προτεραιότητας 5, έχουν εξειδικευτεί μέχρι σήμερα 8 δράσεις, ο προϋπολογισμός των οποίων υπερκαλύπτει τον προϋπολογισμό του άξονα.

Έχουν εκδοθεί 4 προσκλήσεις, με προϋπολογισμό που ουσιαστικά αγγίζει τον προϋπολογισμό του άξονα προτεραιότητας. Και έχουν γίνει 25 εντάξεις, με συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης που ξεπερνάει τον προϋπολογισμό του άξονα.

Εδώ, όπως είχαμε πει και προηγουμένως, κυρίως τα έργα που έχουν ενταχθεί είναι αντιπλημμυρικά μεγάλα έργα. Και σ' αυτόν τον άξονα έχουμε πάρει έγκριση και για μεγαλύτερη υπερδέσμευση πόρων.

Στον άξονα προτεραιότητας 6, μέχρι σήμερα έχουν εξειδικευτεί 28 δράσεις, με προϋπολογισμό που υπερκαλύπτουν τον προϋπολογισμό του άξονα.

Στο πλαίσιο των εξειδικεύσεων, έχουν εκδοθεί 18 προσκλήσεις, με προϋπολογισμό που αντιστοιχεί στο 87% του προϋπολογισμού του άξονα. Και έχουν ενταχθεί 59 πράξεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 85% του προϋπολογισμού του άξονα.

Εδώ πέρα σημαντική συμμετοχή στον άξονα έχουν τα περιβαλλοντικά έργα, αλλά και οι υποδομές πολιτισμού. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τους τελευταίους μήνες υπάρχει σημαντική δραστηριότητα από τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης των βιώσιμων αστικών αναπλάσεων, γεγονός που τεκμηριώνεται με την εξειδίκευση 18 δράσεων, την έκδοση 8 προσκλήσεων και την ένταξη 3 πράξεων από τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης των ΟΧΕ.

Και στον άξονα αυτό αναμένεται μεγάλη δραστηριότητα. Και γι' αυτόν τον λόγο ήδη έχουμε πάρει έγκριση για υπερδέσμευση.

Στον άξονα προτεραιότητας 7, μέχρι σήμερα έχουν εξειδικευτεί 5 δράσεις με προϋπολογισμό που ξεπερνά κατά πολύ τον προϋπολογισμό του άξονα. Έχουν εκδοθεί 5 προσκλήσεις και έχουν γίνει 3 εντάξεις, με συνολικό προϋπολογισμό που αγγίζει το 50% του προϋπολογισμού του άξονα.

Αυτό εδώ γίνεται κυρίως λόγω της ανάγκης που προκύπτει από το ονοματισμένο στο εγκεκριμένο πρόγραμμα έργο του λιμένα κρουαζιέρας του Πειραιά. Για τον λόγο αυτό, στον άξονα έχει δοθεί επίσημα και δικαίωμα υπερδέσμευσης.

Στον άξονα προτεραιότητας 8, εδώ παρουσιάζονται οι πιο φτωχές των επιδόσεων του προγράμματός μας. Παρόλα αυτά, πρόσφατα εξειδικεύτηκαν τρεις δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 30%. Και έχει εκδοθεί μία πρόσκληση με προϋπολογισμό 1,5 εκατομμύριο, το οποίο αντιστοιχεί στο 7% του προϋπολογισμού του άξονα.

Στον άξονα προτεραιότητας 9, που αφορά στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας, αλλά και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, έχουν εξειδικευθεί μέχρι σήμερα 41 δράσεις, με συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης που αγγίζει το 80%.

Έχουν εκδοθεί 30 προσκλήσεις, συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης άνω των 185 εκατομμυρίων ευρώ ή ποσοστού 62% του άξονα προτεραιότητας. Και έχουν ενταχθεί 186 πράξεις, συνολικής δημόσιας δαπάνης που αντιστοιχεί στο 52% του προϋπολογισμού του άξονα.

Τα νούμερα εδώ αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά στους επόμενους μήνες, καθώς αναμένεται η ένταξη των ΤΟΜΥ στο

επιχειρησιακό μας πρόγραμμα, αλλά και η παράταση λειτουργίας συγχρηματοδοτούμενων δομών.

Στον άξονα προτεραιότητας 10, ο οποίος αφορά την ανάπτυξη – αναβάθμιση στοχευμένων κοινωνικών υποδομών και υποδομών υγείας, μέχρι σήμερα έχουν εξειδικευτεί 8 δράσεις, με προϋπολογισμό που καλύπτει τον προϋπολογισμό του άξονα.

Έχουν εκδοθεί 11 προσκλήσεις, με συνολικό προϋπολογισμό δαπάνης που αγγίζει το 93% του προϋπολογισμού του άξονα. Και έχουν γίνει 13 εντάξεις με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης σχεδόν 37 εκατομμυρίων ή ποσοστό 55% του προϋπολογισμού του άξονα.

Ένα έργο που έχει ενταχθεί, έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί στο πλαίσιο αυτού του άξονα, είναι και η στέγη υποστηριζόμενης διαβίωσης στο Πικέρμι, για την οποία θα μπορέσουμε να δούμε κάποιες πληροφορίες σε βίντεο που θα ακολουθήσει στο τέλος της παρουσίασης.

Στον άξονα προτεραιότητας 11, ο οποίος αφορά την ανάπτυξη – αναβάθμιση στοχευμένων υποδομών εκπαίδευσης, έχουν εξειδικευτεί μέχρι σήμερα 6 δράσεις, ο προϋπολογισμός των οποίων υπερκαλύπτει τον προϋπολογισμό του άξονα.

Έχουν εκδοθεί 5 προσκλήσεις και έχουν γίνει 15 εντάξεις πράξεων, με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης σχεδόν 53 εκατομμύρια ευρώ ή ποσοστού 79,5% της δημόσιας δαπάνης του άξονα.

Τώρα, στην παρούσα συνεδρίαση προτείνονται στην Επιτροπή 22 νέες δράσεις - 18, μάλιστα, από αυτές αφορούν σε βιώσιμες αστικές αναπλάσεις και προτείνονται από τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης – σε 5 άξονες.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της δημόσιας δαπάνης των προτεινόμενων δράσεων ξεπερνά τα 84 εκατομμύρια, ποσό που αντιστοιχεί σε 7,18% του επιχειρησιακού μας προγράμματος.

Έτσι, στον άξονα προτεραιότητας 3 προτείνονται 4 δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού 21 εκατομμυρίων ευρώ ή ποσοστό 16% του προϋπολογισμού του άξονα.

Στον άξονα προτεραιότητας 4, προτείνονται 3 δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ ή ποσοστό 13% σχεδόν του προϋπολογισμού του άξονα.

Στον άξονα προτεραιότητας 5, προτείνεται μία δράση, προϋπολογισμού 3,5 εκατομμυρίων ευρώ. Και στον άξονα προτεραιότητας 6, πάλι προτείνεται μία δράση, με προϋπολογισμό 1,3 εκατομμύρια ευρώ.

Και τέλος, στον άξονα προτεραιότητας 9, προτείνονται συνολικά 13 δράσεις, προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης που ξεπερνά τα 23 εκατομμύρια ευρώ ή 7,81% του προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης του άξονα.

Εδώ θα πρέπει να πούμε ότι με την παρούσα εξειδίκευση, στον άξονα 9 προτείνονται και 4 δράσεις, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί από την Γενική Γραμματεία Ρομά, μαζί με τη συνδρομή και της ΕΥΣΕΚΤ.

Επίσης, εξειδικεύονται και αρκετές δράσεις στο πλαίσιο των βιώσιμων αστικών αναπλάσεων.

Τώρα, ας δούμε πώς θα θέλαμε να μας δείτε του χρόνου τέτοια μέρα, ας το πούμε. Οι στόχοι που έχουμε βάλει, σαν πρόγραμμα θα θέλαμε να έχουμε μία επίδοση, ας πούμε, στις προσκλήσεις, που να αγγίζει τα 1,26 δισεκατομμύρια ευρώ. Και στις εντάξεις, μία επίδοση που να αγγίζει σε προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης το 1,16 δισεκατομμύρια ευρώ.

Αναμένουμε ότι οι άξονες οι οποίοι θα δείξουν τη μεγαλύτερη δραστηριότητα και ενεργοποίηση θα είναι οι άξονες 2, 5, 6, 7, 9 καθώς και ο 10 και ο 11. Δηλαδή, βλέπουμε ότι αναμένουμε δραστηριοποίηση στους περισσότερους άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού μας προγράμματος.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ

Κος ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ:

Λοιπόν, εδώ θα ήθελα να κάνουμε μία αναφορά. Στο πλαίσιο του άξονα 6, που αφορά τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, συγχρηματοδοτούνται και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού. Κυρίως, ενισχύονται εκδηλώσεις, οι οποίες μέσα από την πάροδο των χρόνων έχουν αναδειχθεί σε θεσμούς για την Περιφέρεια Αττικής.

Αυτές οι δράσεις θεωρούμε ότι αποτελούν έναν έμμεσο και αποτελεσματικό τρόπο μάλιστα προβολής και επικοινωνίας του

επιχειρησιακού μας προγράμματος στο ευρύ κοινό. Η προβολή γίνεται έμμεσα, εξαιτίας της υποχρέωσης των τελικών δικαιούχων για τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

Έτσι, για μήνες, μαζί με τη διαφήμιση για την υλοποίηση των δράσεων, προβάλλεται και η συνδρομή του επιχειρησιακού μας προγράμματος σε αυτές, σε πολλά μέσα επικοινωνίας.

Μάλιστα, εξαιτίας του είδους των δράσεων, η προβολή του επιχειρησιακού μας προγράμματος μπορεί να αγγίξει ένα ευρύ και κυρίως νεανικό κοινό, το οποίο μάλιστα συνδυάζει την εμπειρία της διασκέδασης και της ψυχαγωγίας με την ενίσχυση του επιχειρησιακού μας προγράμματος απέναντι σ' αυτές τις δράσεις.

Αρα, θεωρούμε ότι κρατάει μια θετική εμπειρία για το επιχειρησιακό μας πρόγραμμα. Έμμεσα μεν, αλλά αρκετά αποτελεσματικά δε, θεωρούμε.

Γι' αυτόν τον λόγο, έχουμε κάνει κι ένα βίντεο, όπου προβάλλουμε αποσπάσματα από αυτές τις δράσεις σύγχρονου πολιτισμού, για να τεκμηριώσουμε αυτό που σας είπαμε μόλις τώρα. Και για να δείτε και πόσο δυνατές επικοινωνιακά είναι αυτού του είδους οι δράσεις.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ

Συμπεράσματα και ευρήματα της 1ης Αξιολόγησης Εφαρμογής – Πρόταση Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Κα ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ:

Λοιπόν, μετά από αυτό το εξαιρετικά ενδιαφέρον οπτικοακουστικό υλικό, θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον κύριο Άγγελο Σπηλιώτη, τον Προϊστάμενο της Μονάδας Α, όχι μόνο για την παρουσίαση που παρουσίασε σήμερα μπροστά μας, αλλά και για τις άοκνες προσπάθειές του όλο το προηγούμενο σταθερά χρονικό διάστημα και στη συνέχεια.

Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στις κυρίες Ντότσικα και Μαυρογονάτου, στελέχη της Μονάδας Α, οι οποίες έχουν πάρει τη θέση τους και τις παρακολουθούμε.

Κα ΜΑΥΡΟΓΟΝΑΤΟΥ:

Καλημέρα, είμαι η Αλεξάνδρα Μαυρογονάτου, στέλεχος της Μονάδας Α. Και σ' αυτήν την παρουσίαση θα δούμε μαζί τα συμπεράσματα και τα ευρήματα από την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης για την εφαρμογή του προγράμματος του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020.

Αυτή η αξιολόγηση αποτελεί ουσιαστικά την ενεργοποίηση του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης του προγράμματός μας, το οποίο εγκρίθηκε κατά τη διάρκεια της 2^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης, τον Οκτώβριο του '16. Και αντικείμενο αυτής της αξιολόγησης είναι να δούμε την έως τώρα πορεία εφαρμογής του προγράμματος.

Η ανάλυση και τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε αυτή η αξιολόγηση ήταν τα καταχωρημένα στοιχεία στο ΟΠΣ, έως τον Νοέμβριο του 2017.

Αυτή η αξιολόγηση επικεντρώθηκε σε τρία βασικά σημεία. Να δει, κατ' αρχάς, την αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Και να μπορέσει να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα, επικεντρώθηκε στην πορεία υλοποίησης των δεικτών που έχουν οριστεί στο πρόγραμμα εκροών και αποτελέσματος. Με ιδιαίτερη έμφαση, φυσικά, στην υλοποίηση των δεικτών που μετέχουν του πλαισίου επίδοσης.

Επίσης, αξιολογήθηκε η αποδοτικότητα των έργων του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψιν το εύλογο και λογικό του κόστους που έχουν αυτά τα έργα στο πρόγραμμα και στην επίτευξη των αποτελεσμάτων τους.

Και ένα τρίτο σημείο, το οποίο αξιολογήθηκε ήταν η επικαιρότητα της συλλογικής παρέμβασης. Ουσιαστικά, προσπάθησε η αξιολόγηση να δει αν οι στόχοι που κατ' αρχάς είχαν τεθεί στο πρόγραμμα κατά την πρώτη του έγκριση είναι ακόμα επίκαιροι και μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της Περιφέρειας, αλλά και στις ανάγκες που δημιούργησε η κατανομή νέων πόρων στο πρόγραμμα, κατά την τεχνική προσαρμογή που έγινε τον Δεκέμβριο του 2017.

Αυτή η αξιολόγηση ολοκληρώθηκε στις 18 Μαΐου 2018 και τα βασικά της συμπεράσματα, στα οποία έγινε αναφορά και από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας στην παρουσίασή του, αλλά και από τον Προϊστάμενο της μονάδας, επίσης, ήταν τα εξής.

Ότι, κατ' αρχάς, οι άξονες με την καλύτερη επίδοση σε επίπεδο προσκλήσεων και εντάξεων, είναι οι άξονες 2, 5, 6, 7 και 9. Οι υπόλοιποι εμφανίζουν κάποια υστέρηση.

Κάποιοι πολύ σημαντική, όπως είναι οι άξονες 1, 3 και 8, που μέχρι εκείνη την περίοδο δεν είχαν ενεργοποιηθεί. Οι υπόλοιποι άξονες του προγράμματος είχαν υστέρηση λόγω καθυστερήσεων σε διάφορες διαδικασίες που ήταν προαπαιτούμενες, όπως η εφαρμογή του 4412 και όλες οι δυσκολίες που δημιούργησε η πλήρης εφαρμογή αυτού του νόμου.

Ο ορισμός ενδιάμεσων φορέων, ειδικά στα θέματα των κρατικών ενισχύσεων. Η λειτουργία, επίσης, του ΠΣΚΕ, που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, το σύστημα των καταρτίσεων, που επίσης ήταν προαπαιτούμενο για την ενεργοποίηση κάποιων αξόνων.

Επίσης, ένα άλλο βασικό συμπέρασμα που προέκυψε είναι ότι βλέποντας την πορεία εξέλιξης των προσκλήσεων και των εντάξεων, δημιουργήθηκε ανάγκη για υπερδέσμευση πόρων. Αυτή η υπερδέσμευση αφορούσε τους άξονες 5, 6 και 7. Και έχει, όπως ήδη έχει ειπωθεί, εγκριθεί.

Ως προς τους δείκτες, αυτό το οποίο έπρεπε να ελέγξει η αξιολόγηση ήταν η πορεία επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί για τους δείκτες εκροών, κυρίως, των έργων, αλλά πρέπει να κάνουμε μία μικρή επισήμανση σ' αυτό το σημείο.

Η μεθοδολογία με την οποία, σ' αυτήν την προγραμματική περίοδο γίνεται η καταγραφή της επίτευξης των δεικτών δεν επέτρεψε, έως την περίοδο διενέργειας της αξιολόγησης να εξαχθούν αντικειμενικά και ασφαλή συμπεράσματα, γιατί η επίτευξη των δεικτών του ΕΤΠΑ αναφέρεται σε ολοκληρωμένα διοικητικά έργα. Κάτι το οποίο δεν μπορούσαμε να έχουμε εκείνη την περίοδο.

Άρα, λοιπόν, η αξιολόγηση η συγκεκριμένη στηρίχθηκε λαμβάνοντας υπόψιν τις τιμές στόχου των δεικτών που είχαν τεθεί στα τεχνικά δελτία των ενταγμένων έργων.

Με βάση, λοιπόν, αυτήν την εκτίμηση στα τεχνικά δελτία των έργων, προέκυψε ότι οι καλύτερες επιδόσεις και σε επίπεδο υλοποίησης των δεικτών, άρα της αποτελεσματικότητας του προγράμματος, ήταν ανάλογη του βαθμού ενεργοποίησης του

προγράμματος. Άρα, καλύτερες επιδόσεις έχουμε στους άξονες 2, 5, 6, 7 και 9.

Ως προς την επίτευξη των δεικτών του πλαισίου και από την φάση της αξιολόγησης εφαρμογής, προέκυψε ότι αυτό το πλαίσιο έχει ουσιαστικά διασφαλιστεί για τους άξονες 2, 5, 7 και 9.

Ενώ, οι υπόλοιποι άξονες, κάποιοι από αυτούς με κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες μπορούν να πετύχουν τους στόχους του πλαισίου επίδοσης. Ενώ υπάρχουν και τρεις άξονες, ο 3, ο 4 και ο 8, που είναι ιδιαίτερα επισφαλείς ως προς την επίτευξη των οροσών που έχουν τεθεί για το 2018.

Σε σχέση με το μοναδιαίο κόστος, η αξιολόγηση έδειξε ότι, σε γενικές γραμμές, τηρείται αυτό που προγραμματικά είχε εκτιμηθεί σε σχέση με τα έργα και το πόσο κοστίζουν.

Ως προς την επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης και της στρατηγικής του προγράμματος, επαναξιολογώντας τα αρχικά δεδομένα, σε σχέση με το ευρύτερο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας, προέκυψε ότι οι αναπτυξιακές προτεραιότητες που έχει το πρόγραμμα σε μεγάλο βαθμό εξακολουθούν να είναι και επίκαιρες.

Άρα, λοιπόν, η λογική της παρέμβασης για το πρόγραμμα δε χρίζει σημαντικών αλλαγών και επικαιροποίησης.

Όλα αυτά τα συμπεράσματα χρησιμοποιήθηκαν και ήταν η πρώτη ύλη για την πρόταση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος, την οποία θα σας παρουσιάσει η κυρία Ντότσικα.

Κα ΝΤΟΤΣΙΚΑ:

Καλημέρα και από μένα. Είμαι η Ειρήνη Ντότσικα, στέλεχος της Μονάδας Α. Θα πούμε λίγα πράγματα για την πρόταση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος. Είναι λίγο τεχνικά, ελπίζω να μη σας κουράσω.

Η αναγκαιότητα της 2^{ης} Αναθεώρησης, όπως προέκυψε και από την αξιολόγηση, εδράζεται στα ακόλουθα ζητήματα.

Έγινε ένας έλεγχος της επικαιρότητας της στρατηγικής και της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος, με βάση τα νέα δεδομένα και τις ανάγκες που προέκυψαν λόγω συγκυριών και γεγονότων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν εξ αρχής, της εξειδίκευσης του

αρχικού προγραμματισμού και σχεδιασμού, αστοχιών στις παραδοχές κατά την αρχική στοχοθέτηση.

Επίσης, η αναγκαιότητα εδράζεται και στη χρηματοδοτική ενίσχυση των επενδυτικών προτεραιοτήτων, με σημαντικό βαθμό ενεργοποίησης ή αναγκών που απαιτούν επιπρόσθετη ενίσχυση, στην επικαιροποίηση των κωδικών παρέμβασης ανά άξονα προτεραιότητας λαμβάνοντας υπόψιν την έως τώρα πορεία εξέλιξης της εξειδίκευσης του προγράμματος, των ενταγμένων πράξεων και των συμβασιοποιημένων έργων.

Επίσης, στην επανεξέταση και στην επικαιροποίηση των δεικτών και του στόχου πλαισίου επίδοσης, λόγω αιτιολογημένων αλλαγών στη λογική της παρέμβασης και στην μεθοδολογία μέτρησης των δεικτών, εσφαλμένων παραδοχών στην ποσοτικοποίηση των δεικτών και εκτάκτων ή απρόβλεπτων καταστάσεων.

Η αναθεώρηση έγινε υπό το πρίσμα του άρθρου 30 του Κανονισμού 1303/2013, σύμφωνα με το οποίο οι αιτήσεις για αναθεώρηση προγραμμάτων θα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένες και να παραθέτουν τις επιπτώσεις των τροποποιήσεων στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την έξυπνη και διατηρήσιμη ανάπτυξη, τόσο στους ειδικούς στόχους του προγράμματος. Λαμβάνοντας υπόψιν τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τις οριζόντιες αρχές και το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ.

Τα δεδομένα και οι ανάγκες που οδηγούν σε διάφορες τροποποιήσεις και αλλαγές στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης είναι προτεραιότητες που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του προγράμματος και επηρέασαν αναπτυξιακές ανάγκες, θεματικούς στόχους, επενδυτικές προτεραιότητες, ειδικούς στόχους, δράσεις και δείκτες. Και η εκπλήρωση αιρεσιμοτήτων και αυτοδεσμεύσεων, ως προς το σκέλος των προβλέψεων του πλαισίου επίδοσης.

Θα κάνω μία συνοπτική παρουσίαση ανά άξονα προτεραιότητας, όχι σε όλους τους άξονες. Εκεί που έγιναν οι περισσότερες και πιο σημαντικές προτάσεις για αλλαγές.

Στον άξονα 1, έχουμε χρηματοοικονομική ενίσχυση της επενδυτικής προτεραιότητας 1Α έναντι της 1Β, προκειμένου να ενισχυθούν υποδομές που συμβάλλουν θετικά στην εφαρμογή των δράσεων επιχειρηματικής ανακάλυψης της 1Β. Και θα ενισχύσουν τη

συνεργασία μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων, με στόχο την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας αυτής υποστηρίχθηκε και από το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας και από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

Στον άξονα 3, έχουμε αλλαγή στη λογική της παρέμβασης, λόγω ολοκλήρωσης της εκχώρησης προς την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ, στο πλαίσιο δημιουργίας του ΤΕΠΙΧ ΙΙ, με σκοπό την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Περιφέρειας. Και κατά συνέπεια, αυτό απαίτησε τροποποίηση στο κείμενο της στρατηγικής και για τον συγκεκριμένο στρατηγικό στόχο.

Στον άξονα 6, απαιτούνταν προσθήκες, συμπληρώσεις και γενικότερα επικαιροποιήσεις, σε σχέση με την επαναδιατύπωση του τίτλου του ειδικού στόχου, με τρόπο που να ενσωματώνει και την κατηγορία των στερεών αποβλήτων, δεδομένου ότι στο αρχικό πρόγραμμα περιλαμβανόταν ο σχετικός κωδικός παρέμβασης και η σχετική Κοινοτική Οδηγία.

Επίσης, προτείνεται η μέτρηση της επίτευξης του φυσικού αντικειμένου στην επενδυτική προτεραιότητα 6Α, για να γίνεται διακριτά για στερεά και υγρά απόβλητα, προκειμένου ο συγκεκριμένος στόχος να καλύπτει δράσεις για όλες τις μορφές αποβλήτων, τόσο υγρά, όσο και στερεά, καθώς στο ήδη εγκεκριμένο πρόγραμμα αναφερόταν ρητά η αντιμετώπιση υποχρεώσεων που απορρέουν από τις σχετικές οδηγίες για τα λύματα και τα απορρίμματα.

Προτείνεται η προσθήκη σαφούς αναφοράς στο κείμενο της επενδυτικής προτεραιότητας 6Β, αναφορικά με την δράση των κολυμβητικών υδάτων.

Χωρίς, ωστόσο, να προτείνεται η ενσωμάτωση του πρόσθετου δείκτη εκροών παρακολούθησης της συγκεκριμένης δράσης, λόγω της χαμηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας που έχει στο πλαίσιο του εν λόγω άξονα.

Στον άξονα 7 προτείνεται η εισαγωγή νέας επενδυτικής, 7Ε, που αφορά την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου σε περιοχές της Αττικής που δεν εξυπηρετούνταν έως τώρα, με περιβαλλοντικά και ενεργειακά οφέλη, με προϋπολογισμό περίπου 5,3 εκατομμύρια δημόσια δαπάνη, στον Κωδικό Παρέμβασης 034.

Και επίσης, προτείνονται δράσεις για την προμήθεια εξοπλισμούς για τις ανάγκες της Διεύθυνσης Τροχαίας Αττικής της Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό την βελτίωση της ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες του οδικού δικτύου της Περιφέρειας.

Στον άξονα 10, προτείνεται η ενίσχυση της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων για τον τομέα της υγείας, ώστε να καλύπτονται όλες οι βαθμίδες φροντίδας υγείας, από την Πρωτοβάθμια ως την Τριτοβάθμια.

Η απομείωση της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων που αφορούν άλλες κοινωνικές υποδομές, κυρίως λόγω της μεταβολής στις εθνική πολιτική για τα ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, η δημιουργία των οποίων δε θα υλοποιηθεί.

Στον άξονα 11, προτείνεται η κατάργηση του Κωδικού Παρέμβασης 049, γιατί δεν υπήρχε ενδιαφέρον εξειδίκευσης σχετικών δράσεων από την αρμόδια επιτελική δομή του Υπουργείου Παιδείας.

Παρουσιάστηκαν διαπιστωμένες ανάγκες για την προμήθεια εξοπλισμού σε υποδομές σχολικής εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 1Α του άξονα 1, προτάθηκε η δυνατότητα ενίσχυσης των υποδομών ενέργειας και καινοτομίας, που εμπίπτουν στην κατηγορία της τριτοβάθμιας, κατ' εφαρμογήν των προβλέψεων της RIS.

Και προέκυψε από την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του επιχειρησιακού προγράμματος. Οι πόροι του Κωδικού Παρέμβασης 049 προτείνεται να μεταφερθούν στον Κωδικό Παρέμβασης 051.

Να πούμε λίγα πράγματα για τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης. Αρχικά για τον οικονομικό δείκτη. Προτείνεται η αναμόρφωση με περαιτέρω μείωση, σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού που προτάθηκε από την ΕΑΣ και την αρχή πιστοποίησης.

Ειδικότερα, για τους άξονες 3, 10 και 11, προτείνεται περαιτέρω μείωση στους αναμορφωμένους οικονομικούς δείκτες, η οποία είναι ανάλογη της χρονικής καθυστέρησης ενεργοποίησης των δράσεων σ' αυτούς τους άξονες.

Και κατανομή αυτής της αύξησης στους οικονομικούς δείκτες των αξόνων 2 και 5, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το ελάχιστο επίπεδο δαπανών της Ένωσης, σύμφωνα με τον κανόνα $n+3$.

Σ' αυτόν τον πίνακα βλέπουμε τις μεταφορές πόρων και τα ορόσημα από τους άξονες 3, 10 και 11, στον 2 και στον 5. Από πού προέκυψαν τα ποσά.

Τέλος, επειδή η συνολική αναθεωρημένη τιμή στόχος για το '18, 194 εκατομμύρια, περίπου ευρώ, που προτάθηκε, είναι πάρα πολύ κοντά στο κατώτερο όριο δαπανών, σύμφωνα με τον κανόνα $v+3$ για το '18.

Και προκειμένου να γίνει ασφαλέστερη η επίτευξη του ελάχιστου επιπέδου δαπανών, προτάθηκε η αύξηση του συνολικού οικονομικού στόχου, κατά 1 εκατομμύριο, ποσό που κατανεμήθηκε στους άξονες 6 και 7.

Τώρα, όσον αφορά τους δείκτες εκροών που μετέχουν του πλαισίου επίδοσης, προτάθηκε η αντικατάσταση εκείνων των δεικτών, από τους η επίτευξη των αρχικά τιθέντων στόχων για το '18 δεν ήταν αιτιολογημένα εφικτοί, με κατάλληλα βασικά στάδια υλοποίησης, τα οποία αντανακλούν σαφώς πρόοδο υλοποίησης των έργων.

Φαίνονται στους άξονες 1.3 και 1.4 ποιοι δείκτες αντικαθίστανται με συγκεκριμένα βασικά στάδια υλοποίησης. Καθώς και στον 6, στον 10 και στον 11. Τώρα, να μην αναφερθούμε, είναι πολύ τεχνικά αυτά. Όποιος θέλει, θα τα δει.

Λοιπόν, όσον αφορά τους λοιπούς δείκτες, προτάθηκε για ορισμένους δείκτες η αντικατάστασή τους με βάση τη μεθοδολογία ομογενοποίησης των δεικτών, που προτάθηκε από την ΕΥΣΣΑ. Η κατάργησή τους με βάση πάλι τις κατευθύνσεις της ΕΥΣΣΑ. Η μεταβολή της τιμής στόχου για το '23, λόγω αλλαγών στις παραδοχές της αρχικής μεθοδολογίας προσδιορισμού τους.

Και τέλος, να αναφερθούμε, για τις μεταφορές πόρων. Μεταξύ αξόνων δεν προτάθηκε να γίνουν μεταφορές πόρων. Μεταξύ επενδυτικών προτεραιοτήτων, στον άξονα 1, έγινε μεταφορά πόρων από την 1B στην 1A, 7 εκατομμύρια δημόσια δαπάνη.

Στον άξονα 3, προτείνεται η ανακατανομή των πόρων μεταξύ των επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικότερα η ενίσχυση της 3C κατά 11 περίπου εκατομμύρια ευρώ, λόγω της εκχώρησης πόρων από τη σύσταση του ΤΕΠΙΧ. Οι πόροι πάρθηκαν από την 3A και από την 3D.

Και στον άξονα 7, προτείνεται η προσθήκη της επενδυτικής προτεραιότητας 7 για το φυσικό αέριο, που αντιστοιχεί στον κωδικό

παρέμβασης 07, με μεταφορά πόρων, περίπου 5,3 εκατομμύρια ευρώ, στην επενδυτική προτεραιότητα 7B, που αντιστοιχεί ο κωδικός παρέμβασης 034. Αυτές οι μεταφορές πόρων επέφεραν αναπόφευκτα και ανακατανομή στους πόρους μεταξύ των κωδικών παρέμβασης.

Αυτά. Ευχαριστούμε. Και ελπίζουμε σύντομα να έχουμε απάντηση και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έγκριση του προγράμματός μας.

Ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και Επικοινωνία του Προγράμματος

Κα ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ:

Ωραία, ευχαριστούμε τις κυρίες. Και συνεχίζουμε με την κυρία Μαυρογονάτου, για τα θέματα της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος.

Κα ΜΑΥΡΟΓΟΝΑΤΟΥ:

Λοιπόν, αυτή η παρουσίαση έχει να κάνει με την πορεία εφαρμογής της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την επικοινωνία του προγράμματος, κοινώς για τη δημοσιότητα του προγράμματος. Ξέρω ότι ο κύριος Φίρμπας το θεωρεί αγαπημένο αντικείμενο. Ελπίζω να σας ικανοποιήσουμε αυτήν τη φορά περισσότερο.

Στη διάρκεια της 3^{ης} Συνεδρίασης, που έγινε πέρυσι τον Νοέμβριο, παρουσιάστηκε και εγκρίθηκε ένα πλάνο ενεργειών προβολής και δημοσιότητας του προγράμματός μας για το '18.

Βασικά στοιχεία αυτής της προβολής ήταν η ιστοσελίδα, το γνωστό perattikis.gr, μέσω του οποίου παρέχεται ευρεία ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων και του κοινού για το πώς ενεργοποιείται και τι περιλαμβάνει το πρόγραμμά μας.

Τη διοργάνωση και τη συμμετοχή της Υπηρεσίας μας σε διάφορες εκδηλώσεις. Την έκδοση newsletters. Και την αξιοποίηση των social media, του έντυπου Τύπου και του ραδιοφώνου.

Παράλληλα, αυτό το πλάνο προέβλεπε και τη διενέργεια έρευνας κοινού με βασικό στόχο να δούμε την αναγνωρισιμότητα του προγράμματος από το κοινό της Αττικής και τον βαθμό ενημέρωσης και αντίληψης για τα έργα που τρέχουν και χρηματοδοτούνται μέσω του προγράμματός μας.

Με βάση, λοιπόν, αυτό το πλάνο, έως τώρα έχουν υλοποιηθεί οι ακόλουθες ενέργειες. Κατ' αρχάς, η υπηρεσία του ΠΕΠ Αττικής έχει διοργανώσει, έχει συμμετάσχει στη διοργάνωση τριών βασικών θεματικών εκδηλώσεων.

Η πρώτη εκδήλωση ήταν η διημερίδα που έγινε 20-21/02/2018, με θέμα τη λειτουργία των κέντρων κοινότητας στην Περιφέρεια Αττικής.

Ήταν μία εκδήλωση που συνδιοργανώθηκε με το Υπουργείο Εργασίας και αφορούσε στην ενημέρωση και εκπαίδευση των στελεχών των κέντρων κοινότητας, αλλά και γενικά των ατόμων που εμπλέκονται στη λειτουργία αυτών των δομών, στο πώς μπορούν να λειτουργήσουν καλύτερα.

Στις 06/07/2018 έγινε η ημερίδα με θέμα το περιφερειακό επιχειρησιακό σχέδιο υποδομών λυμάτων για τους οικισμούς τρίτης προτεραιότητας στην Περιφέρεια Αττικής.

Ήταν μία εκδήλωση που έγινε με την συνεργασία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΕΠ Αττικής, της Διαχειριστικής του ... και την υποστήριξη της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων.

Και αφορούσε στην παρουσίαση του Περιφερειακού Σχεδίου για την Αττική ως προς τα λύματα. Και σ' αυτήν την ημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι και του Υπουργείου και της Περιφέρειας και των συναρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ήταν σημαντική γιατί έγινε ειδική αναφορά στον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η διαχείριση των λυμάτων στην Αττική και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση και στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ανατολική Αττική.

Λίγο αργότερα, στις 10/07/2018, η Περιφέρεια Αττικής και η Υπηρεσία μας συμμετείχε στην ημερίδα με θέμα προκλήσεις και προοπτικές των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Αυτή έγινε στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Ήταν μία πολύ σημαντική, επίσης, ημερίδα, γιατί ουσιαστικά αναδείχθηκε το θέμα της κλιματικής αλλαγής και το πώς αυτή η κλιματική αλλαγή επηρεάζει την καθημερινότητα όλων μας.

Επίσης, η Υπηρεσία μας συμμετείχε σε πλήθος μικρών και μεγαλύτερων εκδηλώσεων. Ενδεικτικά, θα σας αναφέρουμε το 1^ο Αναπτυξιακό Συνέδριο του Δήμου Ηλιούπολης, τη συμμετοχή μας στο περίπτερο της Περιφέρειας Αττικής στη Διεθνή Έκθεση της Θεσσαλονίκης, τον Σεπτέμβριο του '18.

Και φυσικά, τη συμμετοχή μας σε εγκαίνια δομών παροχής βασικών αγαθών και κέντρων κοινότητας σε διάφορους δήμους της Αττικής, τα οποία πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρονίας.

Σε σχέση με τις άλλες ενέργειες που περιλάμβανε το πλάνο. Έγινε αποστολή ηλεκτρονικών newsletters σε μηνιαία, σχεδόν, βάση, προς ένα μεγάλο αριθμό αποδεκτών.

Εκδόθηκαν σειρά δελτίων τύπου, με στόχο την ενημέρωση του κοινού για την πορεία υλοποίησης σημαντικών έργων και δράσεων της Περιφέρειας Αττικής.

Υπήρχε διαρκής ενημέρωση της ιστοσελίδας του προγράμματός μας, καθώς και του portal του ΕΣΠΑ 2014-2020, με τις προσκλήσεις που βγάζουμε ως Υπηρεσία. Και μπορούν να χρηματοδοτηθούν διάφορα έργα μέσω αυτών των προσκλήσεων.

Και έγινε, επίσης, και αξιοποίηση των social media. Στην παρουσίασή μου σας δείχνω ένα ενδεικτικό μόνο παράδειγμα, που έχει να κάνει με την ανάκτηση στο twitter της Regio ενός βίντεο που είχε ετοιμαστεί κατά τη διάρκεια της προηγούμενης Επιτροπής Παρακολούθησης και αφορούσε στις ΟΧΕ της Περιφέρειας Αττικής.

Ερχόμαστε λίγο στα θέματα της δημοσιότητας και στις αλλαγές που δημιουργούν τώρα ή, μάλλον, στις τροποποιήσεις και τις προσθήκες που έχει επιφέρει σε αυτά τα θέματα η έγκριση του κανονισμού 1046, ο περίφημος omnibus, που έγινε τον Ιούλιο του '18.

Σε σχέση, λοιπόν, με το πεδίο της πληροφόρησης και της επικοινωνίας των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, αυτός ο κανονισμός εισάγει την έννοια της προβολής. Στα αγγλικά λέγεται visibility.

Και προσπαθεί να συνδέσει και να τονίσει την ανάγκη η προβολή των έργων να γίνεται σε όλο τον κύκλο της ζωής τους. Όχι μόνο στην αρχή, όχι μόνο στο τέλος.

Με άλλα λόγια, εκτός από την υποχρεωτική τήρηση της σήμανσης, ενθαρρύνεται μέσω αυτής της έννοιας η ευρεία διάδοση υλικού προβολής των έργων, φωτογραφίες, βίντεο και τα λοιπά, η

συμμετοχή των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διάφορες εκδηλώσεις που έχουν να κάνουν με τα έργα που συγχρηματοδοτούνται. Η διοργάνωση διαδραστικών ενεργειών και ούτω καθεξής.

Συστήνεται, επίσης, μέσω του omnibus, τα μέτρα για την πληροφόρηση και την επικοινωνία προς το κοινό να είναι προσαρμοσμένα στην τεχνολογική καινοτομία. Άρα, ουσιαστικά, δίνεται έμφαση πλέον και στις νέες μορφές επικοινωνίας, που είναι τα social media, η ψηφιακή παρουσία και όλα αυτά.

Ενισχύεται, επίσης, ο σχεδιασμός δράσεων επικοινωνίας των προγραμμάτων από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα δίκτυα που αυτή έχει συγκροτήσει, όπως είναι το INFORM και INIO.

Και επισημαίνεται ότι η ευθύνη των δικαιούχων για των ενημέρωση του κοινού ξεκινά ουσιαστικά από την απόφαση ένταξης. Και μπορεί να γίνεται με διάφορους τρόπους, όπως ήδη αναφέρθηκε.

Έχοντας, λοιπόν, υπόψιν μας και τις νέες δυνατότητες που παρέχει πια ο επικαιροποιημένος κανονισμός για την επικοινωνία, σαν ΠΕΠ Αττικής για το 2019 προγραμματίζουμε τις ακόλουθες ενέργειες.

Κατ' αρχάς, στόχος μας είναι ως το τέλος του έτους να υλοποιηθεί το communication event που δεν είχαμε καταφέρει να κάνουμε, να υλοποιήσουμε, λόγω έκτακτων γεγονότων, πριν από την 3^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Βασικός μας, επίσης, στόχος είναι έως το τέλος του έτους να διενεργηθεί στοχευμένη έρευνα κοινού, γιατί μέσα από αυτήν την έρευνα, πέραν του ότι θα μπορέσουμε να δούμε την αναγνωρισιμότητα του προγράμματος έως αυτήν τη στιγμή στους πολίτες και στους χρήστες των έργων της Περιφέρειας Αττικής και του ΠΕΠ, να δούμε και τις νέες ανάγκες που προκύπτουν από τους ίδιους.

Τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα αυτής της έρευνας είναι πάρα πολύ σημαντικά και για την προετοιμασία του στρατηγικού σχεδίου προβολής που έχουμε υπόψιν μας για την επόμενη χρονιά.

Αλλά, επίσης, θα αποτελέσουν τη βασικότερη, ίσως, εισροή πληροφοριών και δεδομένων, για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε και την πρώτη αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του προγράμματος, που επίσης προβλέπεται στο εγκεκριμένο σχέδιο αξιολογήσεων του προγράμματός μας.

Τώρα, τι είναι αυτή η εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου προβολής. Είναι η προσπάθεια την οποία θέλουμε να κάνουμε, να οργανώσουμε τις ενέργειες προβολής και δημοσιότητας του ΠΕΠ στη βάση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού.

Γιατί μετά από 4 χρόνια πλήρους ενεργοποίησης και υλοποίησης έργων του ΠΕΠ, μπορούμε πια να δείξουμε προς το κοινό της Αττικής τι έχουμε κάνει και με ποιον τρόπο έχει προσπαθήσει το πρόγραμμά μας να βελτιώσει την καθημερινότητα όλων μας.

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις αυτού του σχεδίου προβολής είναι το να επιλεγθούν μέθοδοι προβολής, που θα παρέχουν τη μέγιστη δυνατή διάχυση της πληροφορίας προς όλες τις ομάδες στόχου του προγράμματος. Η χρήση κατανοητού λόγου και η χρήση αφηγηματικής προσέγγισης.

Ξεκάθαρη και διακριτή ανάδειξη των έργων του Προγράμματος. Γιατί το πρόγραμμά μας, όπως οι περισσότεροι ξέρετε, πρόκειται για ένα πολυταμειακό πρόγραμμα, που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα έργων και δράσεων, από την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα, το περιβάλλον, την κοινωνική συνοχή, την εκπαίδευση, την υγεία.

Όλα αυτά, λοιπόν, είναι πυλώνες και άξονες που είναι καλό να αναδειχθούν διακριτά και ξεκάθαρα, μέσα από συγκεκριμένες ενέργειες.

Η επικοινωνιακή υλοποίηση αυτού του στρατηγικού σχεδίου προβλέπει την επιλογή μιας κεντρικής ιδέας, αυτό που λέμε αγγλιστί, ενός συνεκτικού concept.

Θα δοθεί, επίσης, έμφαση στην χρήση ποικίλων και σύγχρονων μέσων επικοινωνίας. Η επιλογή και η οργάνωση των επιμέρους δράσεων επικοινωνίας για κάθε πυλώνα. Και φυσικά, θα πρέπει να γίνει και η παραγωγή του κατάλληλου δημιουργικού υλικού.

Η υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου προβολής θα περιλαμβάνει και την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ενεργειών που έχουν γίνει, μέσα από βασικούς δείκτες απόδοσης και περιοδικές εκθέσεις εκτέλεσης.

Στον πίνακα που βλέπετε, είναι ουσιαστικά το πλάνο των ενεργειών που προγραμματίζουμε να κάνουμε για το 2019. Δεν ξέρω πόσο καθαρή είναι η εικόνα που έχετε σ' αυτό.

Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση για το 2019 στην υλοποίηση των εκδηλώσεων, ημερίδων που έχουν να κάνουν με την ανάδειξη των βασικών πυλώνων του προγράμματός μας.

Σκοπεύουμε, επίσης, να υλοποιήσουμε ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο media plan, που σημαίνει προβολή των έργων πια και σε επίπεδο ραδιοφώνου, έντυπου υλικού και λοιπά.

Να γίνει η έρευνα κοινού, όπως είπα, που θα είναι η απαρχή όλων αυτών. Και ο στρατηγικός σχεδιασμός, βασιζόμενος στα αποτελέσματα της έρευνας κοινού.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας. Ελπίζουμε να αφήσουμε κι εμείς το στίγμα μας, όπως ο Michael Jackson.

Κα ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ:

Λοιπόν, ευχαριστούμε.

Και συνεχίζουμε, κατ' εξαίρεση, επιτρέψτε μου να πω, με τον κύριο Ιακωβίδη, δεδομένου ότι μετά έχει κάποιες υποχρεώσεις με τον Αντιπρόεδρο της Κυβερνήσεως και πρέπει να αποχωρήσει. Ή ο κύριος Αντιπρόεδρος με τον κύριο Ιακωβίδη ή αντίστροφα.

Λοιπόν, ο κύριος Ιακωβίδης θα έχει τον λόγο.

Κος ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ:

Σας ευχαριστώ πολύ. ευχαριστούμε, Κατ' αρχήν, για την πρόσκληση και για τη διοργάνωση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Θα μιλήσω εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της οποίας προϊστάμαι πλέον. Θέλουμε να ενημερώσουμε την Επιτροπή Παρακολούθησης για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για το πώς εξελίσσεται και ποιες είναι οι προοπτικές του για τη φετινή χρονιά.

Θα ξεκινήσω με το 2017, όπου οι δαπάνες ανήλθαν στα 5,95 δισεκατομμύρια ευρώ. 4,6 ήταν το συγχρηματοδοτούμενο και 1,3 ήταν το αμιγώς εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, που χρηματοδοτήθηκε από αμιγώς εθνικούς πόρους.

Ήταν αναπτυξιακές δράσεις αυτές που χρηματοδοτήθηκαν. Και ταυτόχρονα ήταν δράσεις, οι οποίες προώθησαν την κοινωνική συνοχή και κάλυψαν έκτακτες ανάγκες.

Το 15% του προγράμματος υλοποιήθηκε από τις Περιφέρειες. Και εκείνο που μένει σαν συμπέρασμα είναι ότι όλο το πρόγραμμα, όπως είχε προγραμματιστεί, υλοποιήθηκε.

Για το 2018, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων έχει δεσμεύσει 6,75 δισεκατομμύρια ευρώ. 5,75 είναι από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και 1 δις από το εθνικό σκέλος.

Είναι προφανές ότι πρωταρχικός στόχος όλων μας είναι η απορρόφηση πλήρως των προγραμματισμένων δαπανών, όπως έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή των Ελλήνων, ούτως ώστε να υπάρξει το μέγιστο δυνατό αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Βέβαια, είναι γνωστό ότι και σε όλα τα προηγούμενα χρόνια οι δύο τελευταίοι μήνες είναι καθοριστικοί μήνες για την υλοποίηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων ή για τη δήλωση των δαπανών που γίνονται σε όλη σχεδόν τη χρονιά.

Η περσινή εμπειρία λέει ότι το 49% των δαπανών που δηλώθηκαν στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων έγινε τον μήνα Δεκέμβριο και το 18% έγινε τον μήνα Νοέμβριο. Φοβόμαστε ότι κάπως έτσι θα εξελιχθεί και το 2018.

Αλλά εκείνο που θέλουμε να πούμε είναι ότι καλό είναι όσο μπορούμε νωρίτερα να έχουμε προγραμματίσει τις ενέργειες που κάνουμε, ούτως ώστε να μπορέσουμε να τις ικανοποιήσουμε. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να υπάρξουν ανάγκες για τροποποιήσεις, ανάγκες για επιπλέον χρηματοδοτήσεις.

Όσο πιο γρήγορα αυτές οι ανάγκες γίνουν γνωστές στο Υπουργείο, στη Γενική Διεύθυνση, τόσο πιο εύκολα και τόσο πιο γρήγορα θα μπορέσουμε να ικανοποιήσουμε αυτές τις ανάγκες. Πιστεύουμε ότι το πρόγραμμα μέχρι το τέλος θα ολοκληρώσει τις απαιτήσεις, οι οποίες θα παρουσιαστούν.

Για το 2019, ο προγραμματισμός μας μιλάει για 7,3 δισεκατομμύρια ευρώ πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. 5,75 δισεκατομμύρια είναι το συγχρηματοδοτούμενο και 1,5 περίπου δισεκατομμύριο είναι το εθνικό πρόγραμμα.

Βέβαια, δεν έχει κατατεθεί ακόμα ο προϋπολογισμός στη Βουλή. Επομένως, αυτό το νούμερο που σας δίνω ίσως να τροποποιηθεί λίγο.

Θέλω λίγο να αναφερθώ σε μία κομβικής σημασίας ενέργεια που έγινε το 2018 στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων. Και αυτή ήταν η εφαρμογή του νέου πληροφοριακού συστήματος, μέσα από το οποίο εκτελούνται πλέον όλες οι διαδικασίες μηχανογραφημένα.

Ξεκίνησε να λειτουργεί τον Φεβρουάριο, με πολλά προβλήματα στην αρχή, είναι γεγονός. Δεν ήταν τυχαίος ο χρόνος που λειτούργησε το καινούριο πληροφοριακό σύστημα. Ήταν η εποχή που οι ανάγκες ήταν οι λιγότερες που μπορεί να υπάρχουν. Είχε γίνει μία πρόβλεψη από τον Ιανουάριο, να καλυφθούν οι περισσότερες ανάγκες.

Βέβαια, είναι γνωστό ότι παρουσιάστηκαν προβλήματα στην αρχή, τα οποία προσπαθήσαμε να επιλύσαμε. Και συνεχώς επιλύουμε διάφορα προβλήματα και προσθέτουμε ενέργειες, οι οποίες γίνονται μέσα από το πληροφοριακό σύστημα.

Αυτήν τη στιγμή, περίπου 4.300 χρήστες λειτουργούν με διαφορετικούς ρόλους και ανάγκες μέσα από το ηλεκτρονικό σύστημα. Πιστεύουμε ότι προσφέρει αξιοπιστία, ταχύτητα, ασφάλεια, διαφάνεια, εξωστρέφεια με τα άλλα συστήματα. Υπάρχουν προ-συμπληρώσεις δελτίων, ταυτοποίηση βημάτων.

Εκτός από αυτό, υπάρχει και το help desk. Στους 8 μήνες από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Οκτώβριο του 2018, 6.000 αιτήματα έχουν απαντηθεί. Και ταυτόχρονα, γίνονται εκπαιδεύσεις από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων προς όλους τους φορείς, οι οποίοι εμπλέκονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Έχουν γίνει μέχρι σήμερα 25 εκπαιδευτικές ημερίδες, με 70 άτομα η καθεμία. Και είμαστε στη διάθεση όλων, είτε για κατ' ιδίαν ενημέρωση και εκπαίδευση, είτε για συνολική εκπαίδευση φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται μέσα στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ σε μία ενέργεια, την οποία προετοιμάζουμε εδώ και αρκετό καιρό. Και πιστεύουμε ότι το 2019 θα ξεκινήσει η πιλοτική της εφαρμογή.

Αυτή είναι ο νέος τρόπος με τον οποίο θα διατίθενται τα λεφτά του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μέσα από ένα Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το οποίο σχεδιάζεται και στηρίζεται στην Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική.

Εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης. Αποτελείται από τομεακά και περιφερειακά προγράμματα, από ειδικά προγράμματα ανάπτυξης, προγράμματα ειδικών δράσεων και από αποθεματικά.

Και έχει σαν στόχο, όλα τα λεφτά του εθνικού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων να αποκτήσουν μία προγραμματική λογική και

να δαπανώνται μέσα από μία συμφωνία, η οποία θα υπάρξει μεταξύ του Υπουργείου Οικονομίας και των φορέων, οι οποίοι θα εκτελούν τα τομεακά ή τα περιφερειακά προγράμματα.

Πιστεύουμε ότι στο 2019 μία πιλοτική μορφή αυτού του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης μπορεί να ξεκινήσει. Και θα είμαστε σε συνεργασία για να ξεκινήσει.

Κλείνοντας, θέλω να υπενθυμίσω σε όλους ένα έγγραφο που στείλαμε πριν από λίγο καιρό, μαζί με την Εθνική Αρχή Συντονισμού, για τις μελέτες προετοιμασίας έργων της επόμενης προγραμματικής περιόδου, για τις οποίες όλοι θα πρέπει να ενημερωθούν. Έχουν ενημερωθεί όλα τα Υπουργεία και όλες οι Περιφέρειες.

Και περιμένουμε τις προτάσεις σας για να μπούμε σε μια συζήτηση μαζί σας για τα έργα τα οποία πρέπει να προετοιμαστούν, με βάση τα λεφτά που θα υπάρχουν διαθέσιμα και τις επιλεξιμότητες της επόμενης περιόδου, για να είμαστε αρκετά ώριμοι, όταν ξεκινήσει η επόμενη περίοδος για χρηματοδότηση έργων.

Σας ευχαριστούμε πολύ όλους. Και ευχαριστώ πολύ και για τον χρόνο που μου δώσατε για να κάνω αυτήν την παρέμβαση, κυρία Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Κα ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ:

Ωραία, ευχαριστούμε.

Θα συνεχίσουμε, πριν το διάλλειμα για καφέ, με την απόδοση δύο ενθυμίων στους κυρίους Σοφό και Σαμπανιώτη ή Σαμπανιώτη και Σοφό, αντίστοιχα.

Ο κύριος Δρόσης έχει τον λόγο τώρα.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Η σημερινή Επιτροπή, λοιπόν, εκτός όλων των άλλων, είναι σημαντική γιατί κλείνει ένας κύκλος και ανοίγει ένας καινούριος.

Είχαμε μία πάρα πολύ καλή συνεργασία με τον κύριο Σαμπανιώτη αυτά τα χρόνια. Ένθεν και ένθεν βοηθήσαμε και αλληλοβοηθηθήκαμε. Θα συνεχίσουμε να μιλάμε. Θα είναι φίλος του ΠΕΠ και της ΕΥΔΕΠ.

Και ανοίγει ένας νέος κύκλος με τον κύριο Σοφό, σε ένα κρίσιμο σημείο. Έχουμε κάνει τα πρώτα βήματα, τα κυρίως βήματα. Πάμε στην υλοποίηση, στις διορθώσεις. Είμαι βέβαιος ότι θα έχουμε μία ανάλογη πορεία.

Οπότε, στο πλαίσιο αυτό, δύο αναμνηστικά, τα οποία, όπως θα δείτε, το ένα συμπληρώνει το άλλο, γιατί υπάρχει και συνέχεια. Στον κύριο Σαμπανιώτη.

Κος ΣΑΜΠΑΝΙΩΤΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Και στον κύριο Σοφό.

Κος ΣΟΦΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Και επιφυλασσόμαστε για ακόμα σημαντικότερα ενθύμια στο κλείσιμο του προγράμματος.

Κα ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ:

Ωραία. Μικρό time-out, για ένα καφεδάκι. Και συνεχίζουμε μετά.

ΔΙΑΛΛΕΙΜΑ

Απαιτήσεις Παρακολούθησης Δεικτών

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Σας καλωσορίζω στον δεύτερο γύρο της Επιτροπής. Και θα ξεκινήσουμε με κάποιες πιο εξειδικευμένες παρεμβάσεις των Υπηρεσιών της ΕΑΣ, του Υπουργείου Ανάπτυξης, που έχουν να κάνουν και με την παρακολούθηση των δεικτών, με την επόμενη προγραμματική περίοδο, με την πορεία συνολικά του ΕΣΠΑ μέχρι σήμερα.

Οπότε, ξεκινάμε με την κυρία Μητσούλα. Πάλι κάναμε το λάθος μας στον τονισμό. Ίσως είναι επίτηδες, για να τονίζουμε πιο πολύ την παρουσία της. Στέλεχος της Μονάδας Β της ΕΥΣΣΑ.

Κα ΜΗΤΣΟΥΛΑ:

Ευχαριστώ τον κύριο Δρόση. Γνωστή και μη εξαιρετικά από το 2005, με το ΠΕΠ Αττικής. Έχουμε μία εισήγηση, στην οποία θα πούμε λίγα λόγια για τα ζητήματα της Παρακολούθησης των δεικτών στην περίοδο '14 - '20.

Πώς προκύπτουν οι απαιτήσεις. Υπάρχουν κάποιες βασικές κανονιστικές αρχές της περιόδου '14 - '20. Και η προσέγγιση των

κανονισμών για την πολιτική της συνοχής, όπως βλέπουμε στην πρώτη διαφάνεια, χαρακτηρίζεται από τον προσανατολισμό στα αποτελέσματα.

Εδώ, τα επιχειρησιακά προγράμματα προσανατολίζονται σε σαφώς διατυπωμένα αναμενόμενα αποτελέσματα και ειδικούς στόχους και περιγράφουν τι επιδιώκεται να μεταβληθεί στο πεδίο της παρέμβασης του επιχειρησιακού προγράμματος είτε της Περιφέρειας είτε του Τομέα.

Άλλη πολύ βασική απαίτηση είναι αυτή της γενικής αιρεσιμότητας, εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 7, σχετικά με τα στατιστικά συστήματα και τους δείκτες των αποτελεσμάτων. Πολύ σημαντική.

Και βέβαια, τα θέματα της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων, μέσω των κατάλληλων δεικτών. Οι δείκτες αποτελέσματος εδώ πρέπει να πληρούν κάποια κριτήρια για να θεωρούνται κατάλληλοι. Κριτήρια ποιότητας, φυσικά.

Και αυτά είναι το κριτήριο της σταθερότητας και της στατιστικής επικύρωσης, το κριτήριο της σαφήνειας της κανονιστικής ερμηνείας, της ανταπόκρισης στην πολιτική και της εγκυρότητας της συλλογής των στοιχείων.

Παράλληλα, σημαντικότερες απαιτήσεις, όπως θα δούμε και στην επόμενη διαφάνεια, αποτελούν αυτή του πλαισίου επίδοσης και του αποθεματικού επίδοσης, όπου σε κάθε άξονα προτεραιότητας περιλαμβάνεται ένα πλαίσιο επίδοσης ή περισσότερα, στην περίπτωση που έχουμε άξονα προτεραιότητας που αναφέρεται σε περισσότερες της μίας κατηγοριών Περιφέρειας. Με ορόσημο επίτευξης των δεικτών για το 2018 και στόχους που πρέπει να επιτευχθούν για το 2023.

Το πλαίσιο επίδοσης, βέβαια, συνδέεται με την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης, η οποία γίνεται το 2018. Αφορά, μάλλον, την υλοποίηση των δεικτών που πρέπει να έχουν υλοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2018. Και αντιστοιχεί σε ένα ποσό του 6% του προϋπολογισμού των προγραμμάτων, που αναφέρεται στο επίπεδο του άξονα προτεραιότητας.

Επίσης, σημαντικές απαιτήσεις που αφορούν την προγραμματική περίοδο '14 – '20 και σχετίζονται με τα ζητήματα των δεικτών είναι το

reporting, δηλαδή οι διαδικασίες αναφοράς και τα θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση των προγραμμάτων.

Στο reporting η έμφαση δίνεται στην παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων. Μιλάμε για τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που οφείλουν να υποβάλλουν τα επιχειρησιακά προγράμματα κάθε χρόνο. Καθώς και στην έκθεση προόδου του ΕΣΠΑ, που υποβάλλεται από το κράτος – μέλος το 2017 και θα υποβληθεί η επόμενη του 2019.

Έχουμε σαφή διάκριση της παρακολούθησης και της αξιολόγησης. Και στο κομμάτι της αξιολόγησης αποτυπώνονται για μεγάλο μέρος των υλοποιούμενων δράσεων οι αλλαγές στους δείκτες αποτελέσματος, που οφείλονται τόσο σε συγχρηματοδοτούμενες δράσεις, όσο και σε άλλους παράγοντες.

Με άλλα λόγια, η διαφορά ανάμεσα στην κατάσταση του πριν και του μετά της δημόσιας παρέμβασης δεν ισοδυναμεί πάντα με την επίδραση μόνο συγχρηματοδοτούμενης δράσης.

Μία τελευταία, επίσης, απαίτηση, είναι αυτή του άρθρου 142, του Κανονισμού του 1303/2013, όπου το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών στο επίπεδο των προτεραιοτήτων ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, μπορεί να αναστέλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφόσον υπάρχει σοβαρή ανεπάρκεια όσον αφορά την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης ή των δεδομένων για τους κοινούς ή ειδικούς δείκτες των προγραμμάτων.

Στην επόμενη διαφάνεια θα δούμε κάποια ειδικότερα στοιχεία για τους δείκτες των προγραμμάτων. Ότι αυτοί οι δείκτες, λοιπόν, θα πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τους ειδικούς στόχους των επενδυτικών προτεραιοτήτων.

Θα πρέπει να αποτυπώνουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση των πράξεων. Και να τροφοδοτούνται, όπου απαιτείται, με δεδομένα από τις αρμόδιες πηγές που διαθέτουν αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα.

Στο σετ των δεικτών ενός επιχειρησιακού προγράμματος, περιλαμβάνονται και κοινοί δείκτες και οι ειδικοί δείκτες. Οι κοινοί δείκτες περιέρχονται στα παραρτήματα των σχετικών κανονισμών, όπου για το Ταμείο ΕΤΠΑ είναι 48 δείκτες εκροών,

συμπεριλαμβανομένων και αυτών της εδαφικής συνεργασίας. Και έχουν προστεθεί δύο επιπλέον δείκτες, βάσει του omnibus.

Επίσης, στον Κανονισμό του Ταμείου Συνοχής περιλαμβάνονται 18 δείκτες εκροών. Στον σχετικό κανονισμό του ΕΚΤ 29 δείκτες. Από αυτούς, 20 δείκτες εκροών, 5 άμεσου αποτελέσματος και 4 μακροπρόθεσμου αποτελέσματος. Και με βάση το omnibus, έχουν διαγραφεί 3 δείκτες εκροών.

Για την ΠΑΝ, για την Πρωτοβουλία που αφορά τους νέους, 12 δείκτες στον σχετικό Κανονισμό του ΕΚΤ. Στον Κανονισμό, επίσης, του Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, 81 δείκτες. Από αυτούς, 28 εκροών, 28 αποτελέσματος και 25 codex.

Και στον Κανονισμό του Γεωργικού Ταμείου 112 δείκτες. Από αυτούς, 45 codex, 26 εκροών, 25 αποτελέσματος και 13 επιπτώσεων, που αφορούν όλη την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Επίσης, το σετ των δεικτών ενός επιχειρησιακού προγράμματος περιλαμβάνονται υποχρεωτικά δείκτες αποτελέσματος που είναι σαφώς προσδιορισμένοι για το γεωργικό Ταμείο και το ... Εν μέρει προσδιορισμένη για το ΕΚΤ. Ενώ για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, προσδιορίζονται από το κράτος – μέλος. Είναι, δηλαδή, ειδικοί δείκτες.

Στην επόμενη διαφάνεια, θα δούμε κάποιες αναφορές και θα πούμε λίγα λόγια σχετικά με τις απαιτήσεις παρακολούθησης των δεικτών αποτελέσματος.

Εδώ, οι ειδικοί στόχοι συνδέονται με πολιτικές και αποτιμώνται με δείκτες αποτελέσματος. Κάθε ειδικός στόχος πρέπει να έχει τουλάχιστον έναν δείκτη αποτελέσματος.

Οι δείκτες αποτελέσματος πρέπει να έχουν τιμή βάσης για το 2014 και στόχο για το 2023. Και ειδικότερα, για το ΕΤΠΑ, οι στόχοι των δεικτών αποτελέσματος δεν οφείλονται μόνο σε συνεισφορά του Προγράμματος. Οφείλονται και σε εξωγενείς παράγοντες. Ενώ, στο ΕΚΤ η σχέση αυτή είναι άμεση.

Η εκτίμηση της συνεισφοράς των προγραμμάτων στα αποτελέσματα γίνεται με impact evaluation, αξιολόγηση επιπτώσεων.

Και επίσης, πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι εάν κατά την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων οι δείκτες αποτελέσματος δεν είχαν τιμή βάσης ή δεν είχαν προσδιοριστεί κατάλληλοι δείκτες για

έναν ειδικό στόχο, έπρεπε να καταρτιστεί ένα σχέδιο δράσεις, ένα action plan, για την κάλυψη των ελλειμμάτων που οφείλονται στο πλαίσιο της κάλυψης των απαιτήσεων της γενικής αιρεσιμότητας 7, για τα στατιστικά συστήματα.

Έτσι, διαμορφώθηκαν 20 σχέδια δράσης για ελλείψεις δεικτών. Και αντιμετωπίστηκαν και καλύφθηκαν μέσα από αυτά τα σχέδια δράσης σχετικές ελλείψεις, που έχουν πλέον ολοκληρωθεί και καλυφθεί.

Στην επόμενη διαφάνεια θα πούμε λίγα λόγια σχετικά με τους δείκτες εκροών. Έτσι, οι δείκτες εκροών σχετίζονται με τη λογική της παρέμβασης του άξονα προτεραιότητας και εκφράζουν τις δράσεις που περιγράφονται σε αυτές.

Όλες οι επενδυτικές προτεραιότητες πρέπει να έχουν τουλάχιστον έναν δείκτη εκροών. Οι δείκτες εκροών, όπως είπαμε πριν, όπως και οι αποτελέσματος, μπορούν να είναι κοινοί ή ειδικοί.

Οι κοινοί δείκτες εκροών καλύπτουν την πλειονότητα των προτεραιοτήτων των Ταμείων. Η τιμή βάσης για τους δείκτες εκροών θεωρείται ότι πρέπει να είναι το 0 και αφορά το 2014. Και η τιμή στόχος είναι σωρευτική και αναφέρεται στο 2023.

Στη συνέχεια και στην επόμενη διαφάνεια, θα μιλήσουμε για την τήρηση διαδικασιών παρακολούθησης, λαμβάνοντας υπόψιν την προσπάθεια της ΕΑΣ έως σήμερα για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεικτών παρακολούθησης και την τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης.

Όπου εδώ έχει προετοιμαστεί το ενιαίο σύστημα δεικτών παρακολούθησης για την περίοδο '14 – '20, το οποίο είναι ένα υποστηρικτικό έγγραφο για την τεκμηρίωση της εκπλήρωσης της γενικής αιρεσιμότητας 7 στα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ. Και είναι ένας τρόπος ανταπόκρισης στις πολλαπλές απαιτήσεις των ευρωπαϊκών κανονισμών για τους δείκτες.

Όπου στο κείμενο αυτό συγκεντρώνονται οι ορισμοί και οι μέθοδοι μέτρησης των δεικτών του ΕΣΠΑ, η περιγραφή των διαδικασιών, οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των διαχειριστικών αρχών και των δικαιούχων, η περιγραφή των ρυθμίσεων συλλογής, αποθήκευσης δεδομένων, παρακολούθησης δεικτών, μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας.

Τα θέματα διαχείρισης των προσωπικών δεδομένων που αφορούν τους δείκτες του ΕΚΤ. Η περιγραφή των μηχανισμών διασφάλισης της στατιστικής επικύρωσης των δεικτών αποτελέσματος. Και η περιγραφή των διαδικασιών διασφάλισης της διαθεσιμότητας των στοιχείων για την εκπόνηση των αξιολογήσεων επιπτώσεων, των impact evaluation.

Επίσης, έχει προετοιμαστεί για την αρωγή των διαχειριστικών αρχών και των δικαιούχων, το έγγραφο με οδηγίες και κατευθύνσεις παρακολούθησης των δεικτών από τις υπηρεσίες της ΕΑΣ.

Και τα δύο αυτά έγγραφα, αν θελήσει κανείς να τα προσεγγίσει στο αναλυτικό τους περιεχόμενο, είναι διαθέσιμα στο site του ΕΣΠΑ. Στα θέματα της αξιολόγησης παρακολούθησης θα τα ψάξει κανείς, στο σχετικό μενού.

Στη συνέχεια, θα πούμε λίγα λόγια συμπληρωματικά στην επόμενη διαφάνεια για την τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης, που αφορούν τους δείκτες.

Έτσι, για κάθε δείκτη χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις διαχειριστικές αρχές το δελτίο ταυτότητας δείκτη, στο οποίο περιγράφεται το τι, το πότε, το πώς και το ποιος μετρά αυτά τα οποία απαιτείται να μετρώνται και να αποτυπώνονται μέσα στο δελτίο ταυτότητας δείκτη για την παρακολούθηση του κάθε δείκτη ξεχωριστά, είτε αυτός είναι δείκτης εκροής ή αποτελέσματος, είτε δείκτης κοινός ή ειδικός.

Τα δελτία ταυτότητας δεικτών συμπληρώνονται από τις διαχειριστικές αρχές και τις υπηρεσίες της ΕΑΣ. Για τους κοινούς δείκτες κυρίως.

Για την τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης στο επίπεδο της έκδοσης της πρόσκλησης, είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνονται σε κάθε άξονα προτεραιότητας οι δείκτες του εγκεκριμένου ΕΠ, που αντιστοιχούν ή συνδέονται με τις προκηρυσσόμενες δράσεις – πράξεις και τους ειδικούς στόχους, σύμφωνα με τη λογική της παρέμβασης.

Επίσης, στο επίπεδο της υποβολής του τεχνικού δελτίου που υποβάλλεται από τον δικαιούχο, συμπληρώνονται οι τιμές στόχου των δεικτών εκροών και αποτελέσματος, όπου απαιτείται, για τους δείκτες που η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει στην πρόσκληση.

Στο επίπεδο της συμπλήρωσης του δελτίου δήλωσης επίτευξης δεικτών πράξης, που συμπληρώνεται και υποβάλλεται από τον

δικαιούχο. Υποβάλλεται από τους δικαιούχους, λοιπόν, το δελτίο αυτό και επαληθεύεται διοικητικά από τη Διαχειριστική Αρχή.

Και στο επίπεδο του δελτίου διοικητικής επαλήθευσης επίτευξης δεικτών, το δελτίο αυτό προετοιμάζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ή τον ενδιάμεσο φορέα, βέβαια.

Εδώ, η Διαχειριστική Αρχή ή ο ενδιάμεσος φορέας, λαμβάνοντας υπόψιν την πρόοδο της πράξης και των υποέργων της, όπως αυτή τεκμαίρεται από τις διαρθρωθείσες δαπάνες και τα αποτελέσματα της διοικητικής επαλήθευσης, επιβεβαιώνεται η επίτευξη τιμής στόχου των δεικτών της πράξης, για κάθε έναν από αυτούς που περιλαμβάνονται στην πρόσκληση που έχει εκδοθεί και στο υποβληθέν τεχνικό δελτίο.

Στη συνέχεια, στην επόμενη διαφάνεια θα πούμε λίγα λόγια για την τήρηση των διαδικασιών στη συνέχεια. Όπου εδώ θέλουμε να πούμε λίγα λόγια για το γεγονός ότι στο πλαίσιο της τρέχουσας αναθεώρησης και προκειμένου να υποστηριχθεί η διαδικασία τροποποίησης των δεικτών, η ΕΥΣΣΑ προχώρησε στην εξέταση όλων των δεικτών εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.

Και κατέληξε σε προτάσεις ομογενοποίησης, με στόχο να μειωθεί ο συνολικός αριθμός των δεικτών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των ΕΠ και των πράξεων, να εξασφαλιστεί η χρήση ενός μοναδικού δείκτη, όπου αποτιμάται η ίδια εκροή. Και να εναρμονιστούν οι ορισμοί και οι μεθοδολογίες μέτρησης, όπου και όταν αυτό είναι εφικτό.

Οι προτεινόμενες διορθώσεις εδώ αφορούν σε επιχειρησιακούς δείκτες εκροών ανά ΕΠ, κατά την τελευταία αναθεώρηση, λόγω και της τεχνικής προσαρμογής που έγινε τον 12/2017.

Και σε πρόσθετους δείκτες εκροών που ζητήθηκαν από κάθε Πρόγραμμα, οι οποίοι εισήχθησαν στον πυρήνα του ΟΠΣ, μέσα από τη διαδικασία helpdesk, που υποβλήθηκαν από τα επιχειρησιακά προγράμματα, μέχρι τις 22/11/2017.

Στην επόμενη διαφάνεια, βλέπετε ένα διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται όλο το πλαίσιο παρακολούθησης των δεικτών της περιόδου '14 – '20, όπου περιγράφονται όλα αυτά τα βήματα, τα οποία σας περιέγραψα στις προηγούμενες διαφάνειες.

Στη συνέχεια και στην επόμενη διαφάνεια, θα πούμε λίγα λόγια για τους σημαντικούς παράγοντες αξιοπιστίας του συστήματος

δεικτών, που αποτελούν, σύμφωνα με την εισροή από τους ελέγχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κύρια ευρήματα και είναι οι παρακάτω.

Αυτοί οι παράγοντες, λοιπόν, αφορούν στη σαφήνεια των διαδικασιών παρακολούθησης των δεικτών. Στην αυτόνομη εξαγωγή των τιμών των δεικτών από το πληροφοριακό σύστημα για τους σκοπούς των αναφορών και της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, αλλά και της έκθεσης προόδου.

Είναι οι συχνοί ποιοτικοί έλεγχοι του συστήματος, για την αποφυγή λαθών. Μη συμπερίληψη τιμών δεικτών, μη σωρευτικότητα των τιμών, λάθος αντιστοίχιση αναφορών με τις επενδυτικές προτεραιότητες, λάθη πληκτρολόγησης και τα λοιπά.

Η ιχνηλασιμότητα του συστήματος δεικτών, για ευκολότερο εντοπισμό λαθών και διορθώσεων. Η αποφυγή διπλομέτρησης και η αποφυγή της έλλειψης οροφής στις τιμές των δεικτών.

Η αποφυγή λαθών που συνδέονται με λάθος οδηγίες προς τελικούς δικαιούχους και η μη κοινή αντίληψη των ορισμών των δεικτών. Οι διοικητικές επαληθεύσεις και οι επιτόπιοι έλεγχοι. Και τέλος, η πλήρης διαλειτουργικότητα όλων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων.

Τελειώνοντας με τα θέματα των δεικτών για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, παρόλο που η συζήτησή μας για την ενημέρωση για την προγραμματική περίοδο θα γίνει σε επόμενη εισήγηση, θέλουμε αδράχνοντας την ευκαιρία της συζήτησης για τα ζητήματα των δεικτών, να σας πούμε λίγα λόγια για τους δείκτες και για το πλαίσιο επίδοσης για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Στην επόμενη διαφάνεια, λοιπόν, θα δούμε κάποιες βασικές αρχές για τους δείκτες της περιόδου 2021-2027, όπου εδώ βλέπουμε την εστίαση που υπάρχει στα επιτεύγματα των παρεμβάσεων, με αναφορά πια στα άμεσα αποτελέσματα.

Έχουμε κοινούς δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων σε όλο το φάσμα των ταμείων, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής. Η έννοια του αποτελέσματος επαναπροσδιορίζεται στην επόμενη προγραμματική περίοδο στο άμεσο αποτέλεσμα της πράξης. Εδώ, διατηρείται στο ΕΚΤ η έννοια του μακροπρόθεσμου αποτελέσματος.

Ένα ευρύτερο φάσμα πολιτικών καλύπτεται από κοινούς δείκτες. Υπάρχει η διάσταση της συνέχειας και της αξιοποίησης της

συσσωρευμένης εμπειρίας. Υπάρχει η ευελιξία της χρήσης των δεικτών σε οποιοδήποτε συγκεκριμένο στόχο, όποτε είναι απαραίτητο.

Και υπάρχει η δυνατότητα της συγκρισιμότητας και της χρήσης κοινών μεθοδολογιών υπολογισμού των δεικτών, καθόσον έχουμε, όπως είπαμε πριν, μεγαλύτερο φάσμα κάλυψης των πολιτικών από κοινούς δείκτες.

Επίσης, όπως θα δούμε στην επόμενη διαφάνεια, όλα τα απαραίτητα δεδομένα για την παρακολούθηση της υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων και της επίδοσης των προγραμμάτων, θα διαβιβάζονται πλέον ηλεκτρονικά και κάθε δύο μήνες στην Επιτροπή. Αφήνοντας, ίσως, στην άκρη τη λογική της σε ετήσια βάση απόδοσης των δεδομένων στην Επιτροπή, μέσω της ετήσιας έκθεσης.

Και τέλος, η πλατφόρμα των ανοικτών δεδομένων, με αυτήν την δίμηνη υποβολή των σχετικών στοιχείων υποχρεωτικά και ηλεκτρονικά, θα επικαιροποιείται σχεδόν σε πραγματικό χρόνο.

Τώρα, λίγα λόγια για το πλαίσιο επίδοσης. Το πλαίσιο επίδοσης, λοιπόν, την επόμενη προγραμματική περίοδο θα καλύπτει όλους τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος του προγράμματος.

Δηλαδή, όλοι οι δείκτες εκροών και αποτελέσματος του προγράμματος θα είναι ταυτόχρονα και δείκτες του πλαισίου επίδοσης. Δε θα υπάρχουν χρηματοοικονομικοί δείκτες και βασικά στάδια υλοποίησης.

Θα τίθενται ορόσημα για το 2024 μόνο για τους δείκτες εκροών. Θα τίθενται ορόσημα για το 2029 για τους δείκτες εκροών και τους δείκτες αποτελεσμάτων.

Δε θα υπάρχει αποθεματικό επίδοσης. Και υπάρχει μία πρόβλεψη για προγραμματισμό για τα πέντε χρόνια με κατανομή στους άξονες προτεραιότητας των προγραμμάτων.

Και το 2025 θα γίνεται η ενδιάμεση αναθεώρηση και θα κατανέμονται οι πόροι των δύο επιπλέον ετών. Το 2025, στους άξονες προτεραιότητας, λαμβάνοντας υπόψιν τις επιδόσεις στο πλαίσιο επίδοσης, τα country – specific recommendations, την τεχνική αναπροσαρμογή του 2024 και τις απαιτήσεις αναθεώρησης των προγραμμάτων, όπως προκύπτουν από τις ανάγκες υλοποίησης.

Αυτά από μένα για τα θέματα των δεικτών. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Μητσούλα, για την τόσο διαφωτιστική παρουσίαση για τους δείκτες. Ελαφρώς κουραστικό το θέμα των δεικτών, αλλά απαραίτητο για όλους.

Κος ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Πολύ ωραία η παρατήρηση του κυρίου Οικονομάκου.

Κα ΜΗΤΣΟΥΛΑ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Οικονομάκου.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Να δούμε πώς θα αποφύγουμε το θέμα της διπλομέτρησης, βέβαια, που έχει τεθεί και στην παρούσα φάση.

Ενημέρωση για την Πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ – ενέργειες επιτάχυνσης της εφαρμογής

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ωραία, προχωράμε στην επόμενη παρουσίαση, της κυρίας Βουμβουράκη, στέλεχος Μονάδας Δ της ΕΥΣΕ, για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ γενικότερα.

Κα ΒΟΥΜΒΟΥΡΑΚΗ:

Η ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ, λοιπόν, φαίνεται σ' αυτήν τη διαφάνεια, συμπεριλαμβανομένων των ... και εδαφική συνεργασία. Στοιχεία ΟΠΣ, μέχρι 29/10/2018. Δε θα επεκταθώ, γιατί ο κύριος Φίρμπας έχει ήδη αναφερθεί στα ποσά.

Να πω μόνο για το ΠΕΠ, ότι η δημόσια δαπάνη που διαχειρίζονται, 5,6 δις συνολικά, αντιστοιχεί περίπου στο 20% της συνολικής δημόσιας δαπάνης, που είναι 25,8 δις. Αλλά και οι δαπάνες τους, 1 δις περίπου, προσεγγίζουν το 20% των συνολικών δαπανών του ΕΣΠΑ, που είναι 5,3 δις.

Αντίστοιχα, το ΠΕΠ Αττικής διαχειρίζεται περίπου το 20% του συνολικού προϋπολογισμού των ΠΕΠ, ενώ οι δαπάνες του προσεγγίζουν το 20%. Έχουμε μια συμφωνία του 20 εδώ.

Στην επόμενη διαφάνεια, έχουμε την ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ ανά θεματικό στόχο. Σε απόλυτες τιμές, βλέπουμε δεσμεύσεις, συμβάσεις, εντάξεις και δαπάνες.

Δύο μικρά σχόλια. Σε επίπεδο κατανομής πόρων, βλέπουμε ότι το ¼ των πόρων, 6,5 δις, έχει κατανεμηθεί στους θεματικούς στόχους 6 και 7, περιβάλλον και ενέργεια. Των οποίων οι δαπάνες ανέρχονται στα 900 εκατομμύρια ευρώ.

Τώρα, όσον αφορά τις δαπάνες, βλέπουμε ότι οι θεματικοί στόχοι 1, 2, 3 και 5 φαίνεται να υπολείπονται σε δαπάνες έναντι των υπολοίπων. Έχουν, ωστόσο, ωριμάσει οι συνθήκες για να αποδοθούν οι πόροι τους στην πραγματική οικονομία. Θα μιλήσουμε λίγο παρακάτω.

Και αυτή νομίζω ότι είναι μία ενδιαφέρουσα διαφάνεια. Εδώ είναι η ενεργοποίηση του συνόλου των ΠΕΠ, ανά θεματικό στόχο.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι πάνω από το 50% των πόρων των ΠΕΠ, 3,5 δις, δηλαδή, κατανέμονται σε τρεις θεματικούς στόχους, τον 6, τον 7 και τον 9. 6, υπενθυμίζω, περιβάλλον, μεταφορές και κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση φτώχειας.

Σε επίπεδο, τώρα, δαπανών, το 1/3 του συνόλου των δαπανών – υπενθυμίζεται ότι είναι 1 δις οι δαπάνες των ΠΕΠ – προέρχονται από τον θεματικό στόχο 9.

Επίσης, παρατηρούμε ότι οι θεματικοί στόχοι 6 και 7, στους οποίους έχουμε και τα περισσότερα phasing και μεταφερόμενα από την προηγούμενη περίοδο, δίνουν 360 εκατομμύρια δαπάνες. Δηλαδή, άλλο 1/3 των δαπανών.

Να πούμε εδώ ότι η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου των συμβάσεων θα εξομαλύνει την περαιτέρω υλοποίηση των 6 και 7. Επιπλέον, με την ενεργοποίηση των διατάξεων του 7Α του νόμου 2882 έχουν αντιμετωπιστεί χρονοβόρες διαδικασίες των απαλλοτριώσεων, οπότε και αυτό θα συμβάλλει στην περαιτέρω υλοποίηση αυτών των αξόνων.

Τώρα, οι θεματικοί στόχοι 1, 2 και 3, οι οποίοι παρουσιάζουν μικρή ενεργοποίηση εδώ, όπως και στο σύνολο του ΕΣΠΑ, προηγουμένως. Ωστόσο, είναι εφικτή πλέον η απρόσκοπτη υλοποίησή τους, καθώς έχουν επιλυθεί οριζόντια ζητήματα.

Όπως, πλαίσιο υλοποίησης των ΤΠΕ, με την έκδοση οδηγού για τη διαδικασία αξιολόγησης. Αλλά και ο ορισμός του ενδιαμέσου φορέα κρατικών ενισχύσεων.

Επίσης, σημαντική ώθηση αναμένεται να δώσει στην επιχειρηματικότητα η χρηματοδότηση από τον ΠΕΠ σχεδίων που θα αξιολογηθούν θετικά από τη δράση του ΕΠΑνΕΚ για τις νέες τουριστικές επιχειρήσεις.

Θα περάσω στην επόμενη διαφάνεια. Αυτήν θα τη δείξω μόνο γιατί εδώ φαίνεται η έμφαση που δίνει το Πρόγραμμα στον άξονα 9, σε σχέση με τα υπόλοιπα προγράμματα. Τα υπόλοιπα έχουν ήδη αναφερθεί από τα στελέχη της ΕΥΔΕΠ.

Τώρα, στη συνέχεια της ενεργοποίησης, οι προτεραιότητες για το τρέχον έτος είναι η μεγιστοποίηση των δαπανών για εισροή κοινοτικών πόρων 2,5 δις και η επίτευξη του ν+3, όπου γενικά δεν υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων.

Ωστόσο, να επισημάνουμε εδώ ότι ο τρόπος υπολογισμού του ν+3, που μετακυλύει την πίεση υλοποίησης στο τελευταίο έτος της εφαρμογής, ενέχει κινδύνους.

Τα ΠΕΠ οφείλουν να επιτυγχάνουν ετησίως πολύ υψηλότερη απορρόφηση από την ετήσια απαίτηση. Παράδειγμα, το ΠΕΠ Αττικής αν κάθε χρόνο καλύπτει απλώς την υποχρέωση ν+3, το '23 θα απαιτηθούν δαπάνες ίσες με το 48% του προϋπολογισμού του, δηλαδή 565 εκατομμύρια.

Αν συνυπολογίσουμε ότι το 2023 θα τρέχει το νέο πρόγραμμα, το οποίο θα απαιτεί μες στην ίδια χρονιά 8-8,5% δαπάνες επί του προϋπολογισμού του, τότε η απαίτηση αυξάνει ακόμα περισσότερο. Άρα, θέλει προσοχή.

Περνώντας, τώρα, στα σχέδια δράσης δαπανών, τα οποία επικαιροποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του '18, η κύρια διαπίστωση είναι η μείωση των προβλέψεων από τις ΕΥΔ. Γι' αυτό, απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια για την επιτάχυνση της υλοποίησης, αλλά και στοχευμένη παρακολούθηση έργων, κρίσιμων, μεγάλων, σημαντικών.

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης δαπανών της Αττικής, τώρα, οι δαπάνες του '18 προέρχονται κύρια, σε ποσοστό 66% από νέα έργα

που υλοποιούνται. Αλλά και τα έργα phasing, που έχουν μια σημαντική συμβολή, 30%, στις δαπάνες του '18.

Το 2019 βλέπουμε μια αλλαγή. Η ενεργοποίηση νέων δράσεων και έργων αναμένεται να δώσει νέα ώθηση στην παραγωγή δαπανών, με 43%. Όταν οι δαπάνες από τα phasing θα έχουν υποχωρήσει στο 13%.

Τώρα, μέχρι τέλος του 2018, οι δαπάνες του προγράμματος θα ανέλθουν σε 252 εκατομμύρια ή 23% του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Μεγάλα έργα. Συνολικά, στο ΕΣΠΑ έχουμε 33 μεγάλα έργα. Έχουν ήδη υποβληθεί 16. 14 ήταν κοινοποιήσεις φάσης Β και δύο ήταν υποβολές νέων έργων.

Το 2018 αναμένεται, μέχρι τέλος του έτους, η υποβολή 10 έργων. Τρία από τα δέκα είναι αρμοδιότητας της ΕΥΔΕΠ. Το ένα είναι η κρουαζιέρα του Πειραιά και τα δύο είναι τα έργα του Ταμείου Συνοχής, που διαχειρίζεται.

Παρακολουθούμε συνολικά 18 εμβληματικά έργα, με προϋπολογισμό 3 δις περίπου. Αυτά έχουν δώσει δαπάνες 430 εκατομμύρια, μέχρι σήμερα.

Το έργο του ΠΕΠ Αττικής που περιλαμβάνεται είναι η προβλήτα κρουαζιέρας Πειραιά. Δύο από τα επτά έργα του ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Είναι τα έργα που αναφέραμε πριν, του Ταμείου Συνοχής, τα λύματα Μαραθώνα και Ραφήνας.

Τελειώνοντας, αν και δεν αφορά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, θα πρέπει να επισημάνουμε την ανάγκη ολοκλήρωσης των ημιτελών της προηγούμενης προγραμματικής. Να υπενθυμίσουμε την τελική ημερομηνία δήλωσης ολοκλήρωσης, που είναι η 31/03.

Από τα 15 ημιτελή έργα του ΠΕΠ Αττικής, τα 10 είναι διαχειριστικής αρμοδιότητας της ΕΥΔΕΠ Αττικής. Δεν παρουσιάζουν προβλήματα. Προβλέπεται να κλείσουν ομαλά. Έξι είναι ήδη ολοκληρωμένα. Τρία είναι σε ομαλή εξέλιξη. Ένα χρειάζεται μια επιτάχυνση, τα όμβρια Κηφισιάς.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Επόμενη Προγραμματική περίοδος 2021-2027: Εισήγηση σχετικά με την πορεία διαπραγμάτευσης και στρατηγικού σχεδιασμού

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Εμείς ευχαριστούμε. Και επαναφέρουμε τον λόγο στην κυρία Μητσούλα, για να μας μιλήσει λίγο για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Άνευ παρουσίας.

Κα ΜΗΤΣΟΥΛΑ:

Ευχαριστώ και πάλι. Ήδη τα Μέλη της Επιτροπής έχουν μέσα στο φάκελό τους το κείμενο αυτό. Αλλά, θα το πω έτσι και εδώ, στους υπόλοιπους, προφορικά.

Λοιπόν, ήδη ο κύριος Φίρμπας είπε κάποια λόγια γι' αυτό. Κι εγώ σας είπα μερικές κουβέντες για τα ζητήματα των δεικτών. Αλλά λίγα ακόμα, θα σας τα πω τώρα.

Τον Μάιο του 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόταση Κανονισμού για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, δηλαδή, τον νέο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα έτη '21-'27.

Και στη συνέχεια, παρουσίασε την πρόταση Κανονισμού για την πολιτική συνοχής και τους Κανονισμούς των Ταμείων, εγκαινιάζοντας επίσημα την περίοδο της διαπραγμάτευσης.

Οι διατάξεις του Γενικού Κανονισμού θα εφαρμοστούν, πέρα από τα γνωστά Ταμεία, που είναι το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, και στο Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, στο Ταμείο του Ασύλου και Μετανάστευσης, στο Εργαλείο Διαχείρισης Συνόρων και Ευρωπαϊκής Ασφάλειας. Ενώ, αντίθετα, δεν περιλαμβάνεται το Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το προτεινόμενο σχέδιο της Επιτροπής προβλέπει έναν συνολικό προϋπολογισμό της τάξης του 1,35 τρις, σε τιμές 2018, για την περίοδο 2021-2027. Ή 1,11% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος των 27 μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρόταση, βέβαια, της Επιτροπής έχει ενσωματώσει τις σημαντικές εξελίξεις που οφείλονται στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, με το κενό που αφήνει, βέβαια, στον προϋπολογισμό.

Την ανάγκη διασφάλισης μακροχρόνια υψηλών ρυθμών ανάπτυξης. Τις νέες πολιτικές προκλήσεις και προτεραιότητες, όπως η άμυνα και η ασφάλεια. Την ανάγκη αύξησης της ευελιξίας εντός και μεταξύ των προγραμμάτων.

Η Επιτροπή προτείνει την αναπροσαρμογή των προτεραιοτήτων του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού. Όπως φαίνεται από την αύξηση των πόρων στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας, της μετανάστευσης και της διαχείρισης των συνόρων, της ασφάλειας και της άμυνας, αλλά και την περικοπή των πόρων της συνοχής, περίπου γύρω στο 10% και της κοινωνικής γεωργικής πολιτικής, περίπου γύρω στο 17%.

Σημείο προβληματισμού, βέβαια, στην πρόταση για τη χώρα μας αποτελεί η προσπάθεια εξελικτικής αποδυνάμωσης της πολιτικής συνοχής, όχι τόσο με τη σημαντικής της μείωση, αλλά με την ένταξη της στην υπο-οροφή, όπως λέγεται, αντί του υπό-κεφαλαίου, όπως ήταν την περίοδο 2014-2020.

Και η τοποθέτηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στο υπο-κεφάλαιο Κοινωνική Συνοχή και αξίες, με διευρυτό προϋπολογισμό, για τον οποίο, όμως, δεν έχει ακόμα ανακοινωθεί ο τρόπος κατανομής στα κράτη – μέλη.

Λίγα λόγια για την κατανομή των πόρων της συνοχής. Η Επιτροπή, λοιπόν, σε αντίθεση με τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, ανακοίνωσε όχι μόνο τη μεθοδολογία, αλλά και τους πόρους οι οποίοι θα κατανεμηθούν σε κάθε κράτος – μέλος.

Για την Ελλάδα, όπως είπε και ο κύριος Φίρμπας νωρίτερα, προβλέπονται 19,2 δις ευρώ, σε τιμές 2018, έναντι 17,8 δις, πάλι σε τιμές 2018, που εισέρρευσαν στην χώρα και εισρέουν, για την περίοδο 2014-2020.

Η διαπραγμάτευση, όμως, για τους πόρους είναι σε εξέλιξη και γίνεται ιδιαίτερη προσπάθεια, όπως καταλαβαίνετε, αύξησης των προβλεπόμενων για την Ελλάδα.

Οι κατηγορίες των Περιφερειών καθορίζονται στη νέα περίοδο, 2021-2027, στη βάση του 75% και του 100% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του μέσου όρου της Ευρώπης των 27 μελών. Και όχι στο 75% και 90%, που ήταν την περίοδο 2014-2020.

Έτσι, 11 Περιφέρειες της Ελλάδας κατατάσσονται στην κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων Περιφερειών της Ένωσης. Και δύο, το Νότιο Αιγαίο και η Αττική, στην κατηγορία των Περιφερειών σε μετάβαση.

Τώρα, λίγα λόγια για τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό. Τα κριτήρια κατανομής που κυρίως ακολουθούνται

είναι το ΑΕΠ και η ανεργία, η εκπαίδευση και ο πληθυσμός, όπως ακολουθήθηκαν και την προηγούμενη περίοδο.

Και υπάρχουν δύο νέα κριτήρια για την κατανομή των πόρων της συνοχής. Η μετανάστευση από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κράτη – μέλη. Και οι εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα, που υπερβαίνουν, βέβαια, τον στόχο που έχει τεθεί για το 2030.

Η Ελλάδα, παραδόξως, έχει μηδενικό όφελος από αυτά τα δύο κριτήρια. Για τον λόγο αυτό, πλέον των άλλων της παρεμβάσεων και διεκδικήσεων αλλαγής στον προταθείσα μεθοδολογία, έθεσε και αυτά τα δύο κριτήρια, σαν ανοιχτά σημεία διαπραγμάτευσης, δηλαδή, υπό αμφισβήτηση.

Το πρώτο κριτήριο, της μετανάστευσης, αφορά στο net migration, στην καθαρή μετανάστευση, που αποτελεί τη διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εισερχομένων και των εξερχομένων μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εξαιτίας της κρίσης και της ανεργίας στη χώρα, περισσότεροι μετανάστες εγκατέλειψαν την χώρα από αυτούς που εισήλθαν την περίοδο που γίνεται ο υπολογισμός. Για τα χρόνια, δηλαδή, που γίνεται ο υπολογισμός, από το 2013 έως το 2016.

Αυτή η κατανομή προέβλεπε και προβλέπει ένα ποσό κατά άτομο. Αλλά για την Ελλάδα είναι μηδενική, γιατί αυτή η διαφορά δεν είναι αρνητική για τη χώρα.

Τώρα, για τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα, η Ελλάδα, πάλι λόγω της κρίσης, μείωσε δραστικά την κατανάλωση ενέργειας, με αποτέλεσμα να πιάσει τους στόχους του 2030 και να μην έχει όφελος από αυτό το κριτήριο.

Είπαμε ότι η χώρα προσπαθεί να αφήσει ανοικτά αυτά τα σημεία διαπραγμάτευσης. Τα θέτει υπό αμφισβήτηση. Είναι ανοικτός ο δρόμος για τη διαπραγμάτευση. Είναι μπροστά. Όλοι οι φορείς συμβάλλουν και καλούνται να συμβάλλουν σ' αυτό.

Σε ό,τι αφορά τους κανονισμούς. Η πρόταση της Επιτροπής συγκεντρώνει τους παλιούς 11 στόχους της περιόδου 2014-2020 σε πέντε νέους στόχους πολιτικής.

Η διοικητική μεταρρύθμιση δεν περιλαμβάνεται σ' αυτούς τους πέντε στόχους. Αλλά προβλέπεται ειδικός προϋπολογισμός για διαρθρωτικές αλλαγές με κεντρική διαχείριση. Και κάποια θέματα

ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιλαμβάνονται στους νέους αυτούς στόχους. Η διαχείριση, δηλαδή, γίνεται από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η γνωστή θεματική συγκέντρωση γίνεται με έμφαση στις δράσεις έρευνας, τεχνολογίας, καινοτομίας και τεχνολογιών πληροφορικής, επικοινωνιών και ενίσχυσης ΜΜΕ, που θα αποτελούν τουλάχιστον πια το 35% των συνολικών πόρων του ΕΤΠΑ.

30% συγκεντρώνεται στις πράσινες δράσεις περιβάλλοντος, ενέργειας και κλιματικής αλλαγής. Και το υπόλοιπο 35% είναι για τα δίκτυα μεταφορών και τις λοιπές υποδομές.

Ιδιαίτερη έμφαση, πρέπει να τονίσουμε, δίνεται τη νέα περίοδο σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, χωρικές επενδύσεις και βιώσιμη αστική ανάπτυξη, που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τους δικαιούχους και τις τοπικές κοινωνίες της Περιφέρειας.

Προβλέπεται, επίσης, αύξηση της δέσμευσης στο 6% των πόρων του ΕΤΠΑ για τις ΟΧΕ, έναντι του 5% που είναι στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Για τα θέματα του Κοινωνικού Ταμείου, θα μας μιλήσει ο συνάδελφος, ο κύριος Κύρκογλου στη συνέχεια.

Τώρα, οι συζητήσεις που διεξήχθησαν μέχρι τώρα στο ευρωπαϊκό επίπεδο, αναδεικνύουν, όπως αναμένεται, σημαντικές διαφορές στις θέσεις των κρατών – μελών μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και της Επιτροπής.

Ενδεικτικά αναφέρονται ως σημεία διαπραγμάτευσης τα ποσά και η νέα διάρθρωση του προϋπολογισμού, οι μειωμένοι πόροι για τις παραδοσιακές πολιτικές, τη συνοχή και την ΚΑΠ, τα μειωμένα ποσοστά συγχρηματοδότησης και προκαταβολών, σε συνδυασμό με την επαναφορά του κανόνα του $n+2$, έναντι του κανόνα $n+3$.

Και την υποχρεωτική εκπλήρωση πληθώρας αιρεσιμοτήτων, χωρίς περίοδο εκπλήρωσης, από την πρώτη μέρα του 2021, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κύριος Φίρμπας στην παρέμβασή του νωρίτερα.

Όπως καταλαβαίνουμε όλοι, η διαβούλευση θα είναι απαιτητική. Όπως απαιτητική είναι και η προετοιμασία. Η ωρίμανση των μελετών, η εκπλήρωση των αιρεσιμοτήτων και ο σχεδιασμός του νέου ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων της νέας περιόδου.

Σε όλες αυτές τις διαδικασίες, η Εθνική Αρχή Συντονισμού, η ΕΥΣΣΑ και όλα τα εμπλεκόμενα μέλη του Υπουργείου θα συνεργαστούν και συνεργάζονται ήδη στενά με τα Υπουργεία, την Αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους και τα λοιπά, ξεκινώντας ήδη τη δουλειά.

Η οποία θα γίνεται και πιο απαιτητική στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, καθόσον υπάρχει η σκέψη να κλείσει η διαδικασία της διαπραγμάτευσης πριν από τις ευρωεκλογές.

Σας ευχαριστώ πολύ. Αυτά από μένα.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ωραία, ευχαριστούμε πολύ. Βέβαια, η περίοδος δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι και κατάλληλη για διαπραγμάτευση, λαμβάνοντας υπόψιν τι έχουμε το '19. Ελπίζουμε να υπάρξουν ειδικές ομάδες, που θα αφοσιωθούν σε αυτό το σημαντικό έργο.

**Επόμενη Προγραμματική περίοδος 2021-2027: Εισήγηση του
Κανονισμού ΕΚΤ+**

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Περνάμε στην επόμενη παρουσίαση. Ο κύριος Κύρκογλου, Προϊστάμενος της Μονάδας Β, από την ΕΥΣΕΚΤ.

Κος ΚΥΡΚΟΓΛΟΥ:

Ευχαριστώ. Καλημέρα και από μένα. Θα σας παρουσιάσω, πολύ συνοπτικά τα πιο βασικά στοιχεία της πρότασης του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Το Ταμείο πλέον θα ονομάζεται Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο +, όπως φαίνεται και στην πρώτη σελίδα της διαφάνειας.

Όπως ανέφεραν και οι συνάδελφοι, και η κυρία Μητσούλα και ο κύριος Φίρμπας, είμαστε σε μία περίοδο διαπραγματεύσεων, όλα τα κράτη – μέλη, στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την τελική έγκριση και οριοθέτηση του περιεχομένου όλων των Κανονισμών.

Αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο θέτει συμπληρωματικούς όρους και προϋποθέσεις και διατάξεις για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Άρα θα πρέπει να αναγνωστεί,

για την πλήρη κατανόησή του, σε συνάφεια και σε συνέργεια με το Σχέδιο Κανονισμού Κοινών Διατάξεων όλων των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο οποίος θέτει τους γενικούς στόχους και τις γενικές κοινές διατάξεις για τη λειτουργία εν γένει όλων των Ταμείων.

Νομίζω θα βρείτε ενδιαφέροντα κάποια στοιχεία που θα χαρακτηρίζουν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Το πρώτο από αυτά τα νέα στοιχεία είναι ότι το ΕΚΤ+ προκύπτει πλέον ως η συγχώνευση πέντε ταμείων, που υφίστανται έως και την παρούσα προγραμματική περίοδο.

Αυτά τα Ταμεία είναι βέβαια το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Είναι η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων, η ΠΑΝ. Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς Απόρους, το γνωστό ΤΕΒΑ.

Το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία, το EaSI. Και το πρόγραμμα για τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας, Πρόγραμμα για την Υγεία.

Τα τέσσερα πρώτα προγράμματα, θα ήθελα να σημειώσω, από τα πέντε που βλέπετε στη διαφάνεια, είναι και προγράμματα της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο Σχέδιο Κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην επόμενη περίοδο, τα τρία πρώτα ταμεία προβλέπεται να υλοποιούνται μέσα από την επιμερισμένη διαχείριση, το οποίο είναι το γνωστό μοντέλο με τις διαχειριστικές αρχές, που υλοποιείται και σε αυτήν την περίοδο. Ενώ, τα Ταμεία 4 και 5 θα υλοποιηθούν μέσω άμεσης και έμμεσης διαχείρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Εδώ βλέπουμε τους ειδικούς στόχους - δεν ξέρω αν φαίνονται πολύ καλά στη διαφάνεια - οι οποίοι έρχονται πλέον να αντικαταστήσουν τις γνωστές επενδυτικές προτεραιότητες στη νέα προγραμματική περίοδο.

Υπάρχουν 11 ειδικοί στόχοι, οι οποίοι προδιαγράφουν και σκιαγραφούν την συμμετοχή και την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου +, του ΕΣΦ+, στα θέματα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης και της υγείας.

Κάπου στη μέση, νομίζω είναι έκτη ή έβδομη, υπάρχει ένας ειδικός στόχος, ο οποίος μπαίνει για πρώτη φορά και είναι πολύ διακριτός για την ένταξη των υπηκόων των Τρίτων χωρών.

Ενώ, στον τελευταίο ειδικό στόχο βλέπουμε την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης απόρων. Στην ουσία, είναι το υφιστάμενο Ταμείο για την παροχή υλικής βοήθειας στους απόρους, το ΤΕΒΑ, το οποίο, όπως ανέφερα πριν, ενσωματώνεται στο νέο ΕΚΤ.

Αριστερά, βλέπουμε τη συμβολή του νέου ΕΚΤ στο policy objective, τον στόχο πολιτικής νούμερο 4, που είναι μια κοινωνική Ευρώπη, η οποία εξυπηρετεί τις αρχές και τα δικαιώματα του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Ενώ, αντίστοιχα, το Ταμείο θα συμβάλλει και στους στόχους πολιτικής 1 και 2, για μία πιο έξυπνη και μία πιο πράσινη Ευρώπη.

Και ως οριζόντιες αρχές, δεξιά βλέπουμε την ισότητα των φύλων, τις ίσες ευκαιρίες και την αποφυγή των διακρίσεων.

Σε μία επόμενη διαφάνεια, βλέπουμε τα πιο βασικά στοιχεία που έχουν να κάνουν με την συνέπεια και τη θεματική συγκέντρωση για το σκέλος της επιμερισμένης διαχείρισης.

Προβλέπει, λοιπόν, το σχέδιο του Κανονισμού ότι οι πόροι του ΕΚΤ θα πρέπει να επικεντρωθούν στην εξυπηρέτηση των συστάσεων και των προκλήσεων που προκύπτουν από τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων και από το ευρωπαϊκό εξάμηνο.

Λαμβάνοντας, βέβαια, υπόψιν, τις αρχές και τα δικαιώματα που περιγράφονται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Αυτά καλύπτουν τα δύο πρώτα σημεία, τα δύο πρώτα bullets.

Ένα minimum 25% του Ταμείου θα πρέπει, ανά κράτος – μέλος, να διατεθεί για τις δράσεις και τους ειδικούς στόχους που αντιστοιχούν στην κοινωνική ένταξη. Και ένα 2%, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο 25%, για να εξυπηρετεί τον ειδικό στόχο που αντιστοιχεί στο τωρινό ΤΕΒΑ.

Επίσης, για κράτη – μέλη, τα οποία έχουν νέους, ηλικίας 15 έως 29 ετών εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης, τους γνωστούς needs, σε ποσοστό πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2019, θα πρέπει να διαθέσουν τουλάχιστον ένα 10% των πόρων του ΕΚΤ για την ομάδα αυτή.

Και προβλέπεται ότι θα πρέπει να υπάρξει και ένα κατάλληλο ποσό για την ενίσχυση των ικανοτήτων στο αντίστοιχο άρθρο για την εταιρική σχέση. Χωρίς, όμως, εκεί να προσδιορίζονται ή να ορίζονται κάποια ποσοστά.

Λίγα λόγια, πολύ χοντρικά, για την επιλεξιμότητα. Το άρθρο 14 του κανονισμού, πάντα για το σκέλος της επιμερισμένης διαχείρισης. Προβλέπεται ότι δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για αγορά γης, αγορά ακινήτων και υλοποίηση υποδομών.

Ενώ, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για αγορά επίπλων, εξοπλισμού και οχημάτων, θα πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που βλέπουμε.

Δηλαδή, αυτές οι αγορές να είναι αναγκαίες για την επίτευξη του στόχου της πράξης ή να προβλέπεται η απόσβεση αυτών των αντικειμένων πλήρως ή η αγορά τους να είναι η πλέον οικονομική λύση.

Επιπλέον, υπάρχει και μία νέα διάταξη για τις αμοιβές προσωπικού. Ότι αυτές είναι επιλέξιμες, εφόσον όμως δεν είναι υψηλότερες από το 100% της συνήθους αμοιβής της συγκεκριμένης ειδικότητας ανά κράτος - μέλος, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Eurostat.

Αυτό είναι ένα θέμα, το οποίο είναι από τα στοιχεία που στις διαπραγματεύσεις και εξετάζεται και από ορισμένα κράτη – μέλη αντικρούεται ως ένα στοιχείο, το οποίο θα μπορεί να ανεβάσει τα διοικητικά βάρη και το διοικητικό φόρτο κάποιων χώρων.

Ή και που – μια και έθεσε η συνάδελφος το ερώτημα – σύμφωνα με ορισμένα κράτη – μέλη, μπορεί και να μην είναι και δυνατόν για όλες τις ειδικότητες να αποτυπωθεί, αν δεν υπάρχουν τα στοιχεία για τα εν λόγω επαγγέλματα.

Και τέλος, πολύ συνοπτικά, για το πολύπαθο ή τέλος πάντων πολύπλοκο θέμα των δεικτών, πάντα για το σκέλος της επιμερισμένης διαχείρισης, το σχέδιο του κανονισμού προβλέπει ότι εξακολουθεί να υπάρχει δυνατότητα χρήσης κοινών και ειδικών δεικτών.

Υπάρχει μία πρόβλεψη, ότι τα κράτη – μέλη μπορούν να κάνουν χρήση διοικητικών δεδομένων για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της αξιολόγησης, δίνοντας αυτά τα στοιχεία στις ΕΥΔ, ώστε να αποκτούν τα απαραίτητα δεδομένα. Πάντα, βέβαια, έχοντας υπόψιν τις διατάξεις του νέου κανονισμού για τα προσωπικά δεδομένα.

Οι κοινοί δείκτες για το ΕΚΤ, πάντοτε, λέω ξανά, στο σκέλος της επιμερισμένης διαχείρισης, εμφανίζουν μια μείωση. Δεν υπάρχουν

πρόσθετοι δείκτες για την απασχόληση των νέων, όπως υπάρχει σε αυτήν την προγραμματική περίοδο.

Και δίνεται, επίσης, η δυνατότητα όταν δεν υπάρχουν ή δε συλλέγονται από διοικητικές πηγές διάφορα δεδομένα, να γίνεται μία εκτίμηση των τιμών των δεικτών για τις περιπτώσεις δράσεων που αφορούν μειονεκτούντα άτομα. Και αυτή η εκτίμηση θα μπορεί να γίνεται από τους δικαιούχους.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την προσοχή σας στην παρουσίασή μου αυτή για τον Κανονισμό του ΕΚΤ. Και βέβαια, να σας πω ότι είμαι στη διάθεσή σας για διάφορες ερωτήσεις.

Μια και έχω τον λόγο, όμως και για να μην μιλήσω ξανά αργότερα, να εξοικονομήσουμε λίγο χρόνο, θα ήθελα, αν μου επιτρέπετε, να υπογραμμίσω και με βάση τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο πρώτο μέρος από τους συναδέλφους από τη Διαχειριστική Αρχή, την, κατά τη γνώμη μας, ως Υπηρεσία Συντονισμού του ΕΚΤ, πολύ καλή επίδοση των δράσεων του Κοινωνικού Ταμείου από την Περιφέρεια.

Και όχι μόνο σε όρους επίδοσης ως τώρα. Αλλά και όρους προοπτικής των υπόλοιπων δράσεων, που δεν έχουν ενεργοποιηθεί. Νομίζω, οι σημερινές εξειδικεύσεις είναι πολύ ελπιδοφόρες και πολύ σημαντικές για την πλήρη, στο τέλος, ενεργοποίηση και υλοποίηση των παρεμβάσεων αυτών.

Ήθελα να ευχαριστήσω και την Διαχειριστική Αρχή για την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε μέχρι τώρα σε όλα τα θέματα συνεργασίας.

Και να πω ότι μέσα από τη συνεργασία μας έχουμε εντοπίσει, ως υπηρεσία του ΕΚΤ, μία καλή πρακτική, επιτρέψτε μου να πω. Νομίζω ότι είναι καλή πρακτική. Πρέπει να την υπογραμμίσουμε και να την αναδείξουμε.

Που έχει να κάνει με τις δράσεις του θεματικού στόχου 9, το εργαλείο social Attica, που έχει αναπτύξει η Επιτροπή. Και το οποίο δεν είναι μόνο ένα εργαλείο, μία ιστοσελίδα απλής πληροφόρησης, ενημέρωσης και τα λοιπά.

Αλλά, στην ουσία, είναι ένα εργαλείο και ένα μέτρο στήριξης των δικαιούχων. Άρα, δείχνει την πρόνοια και επί του πρακτέου της

διαχειριστικής αρχής για αυτό το διαχρονικά ευαίσθητο θέμα της υποστήριξης των δικαιούχων στην υλοποίηση των δράσεων.

Σας ευχαριστώ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Κύρκογλου και για την παρουσίαση και για τα καλά λόγια. Και ανταποδίδουμε.

Πριν προχωρήσουμε στην παρουσίαση του κυρίου Συνανίδη για την RIS, μία μικρή παρέμβαση από την κυρία Κάιλα, Προϊσταμένη της Επιτελικής του Υπουργείου Εργασίας.

Δύο λόγια για το πώς βλέπει το Υπουργείο τα Κέντρα Κοινότητας. Κάποια νέα για τις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, για Ρομά.

Σας ακούμε.

Κα ΚΑΪΛΑ:

Ευχαριστώ πολύ. Κατ' αρχήν, να πω ότι είμαι Προϊσταμένη στην Επιτελική Δομή του Τομέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Γιατί το Υπουργείο Εργασίας έχει τρεις επιτελικές δομές.

Σε συνέχεια αυτών που είπε ο κύριος Κύρκογλου για το ΕΚΤ+, να πούμε ότι είχαμε την προηγούμενη βδομάδα μία συνάντηση στο Υπουργείο με τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, τον κύριο Κόρτε, ο οποίος μας είπε ότι στη νέα προγραμματική περίοδο το ΕΚΤ+, ειδικά για την Ελλάδα, θα έχει έναν πολύ αυξημένο προϋπολογισμό.

Δηλαδή, περίπου από 4 δις που είναι τώρα, σε 5,4. Αυτή είναι η πρόταση, τουλάχιστον. Την ίδια στιγμή που πανευρωπαϊκά ο προϋπολογισμός για το ΕΚΤ πέφτει. Αυτό για εμάς είναι πολύ σημαντικό.

Επίσης, πολύ σημαντικό είναι το ότι ενοποιείται το ΤΕΒΑ, το ΦΕΑΤ, το πρόγραμμα της επισιτιστικής βοήθειας για τους άπορους, με τις δράσεις του ΕΚΤ. Θεωρούμε ότι, πράγματι, είναι αναπόσπαστο κομμάτι.

Και εμείς ήδη στο κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, έχουμε ενσωματώσει το πρόγραμμα του ΤΕΒΑ. Δηλαδή, όλοι οι δικαιούχοι του ΚΕΑ, εφόσον το δηλώσουν και το επιθυμούν, αυτόματα γίνονται και δικαιούχοι του ΤΕΒΑ.

Επίσης, θα ήθελα να χαιρετίσω ιδιαίτερα μία θετική πρόθεση που υπάρχει στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, στο πλαίσιο του ΕΚΤ+, να χρησιμοποιήσουν για την επισιτιστική βοήθεια αυτό που επί χρόνια τώρα εμείς προσπαθούσαμε να πείσουμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ότι πρέπει να χρησιμοποιήσει, δηλαδή, την κάρτα, κατά αναλογία της κάρτας αλληλεγγύης που είχαμε εφαρμόσει στην ανθρωπιστική κρίση και της prepaid τραπεζικής κάρτας, μέσω της οποίας δίνουμε το ήμισυ του ΚΕΑ. Και αυτό γιατί θεωρούμε ότι πραγματικά η προπληρωμένη κάρτα δίνει ένα άλλο επίπεδο, μία άλλη αξιοπρέπεια στον χρήστη.

Είναι ενδεικτικό, ας πούμε, ότι από τους ωφελούμενους του ΚΕΑ, που είναι ακραία φτώχεια και που έχουν το δικαίωμα να πάρουν το ΤΕΒΑ, μόνο 80% δηλώνει ότι θέλει να το πάρει. Για εμάς, αυτό έχει σημασία γιατί νομίζουμε ότι απηχεί την αρνητική εικόνα που έχει κάποιος άνθρωπος, έστω και στην ακραία φτώχεια για το να πάει να στηθεί στην ουρά και να πάρει τη σακούλα με τα τρόφιμα.

Κατά τα λοιπά κι επειδή ξέρουμε ότι μέσα υπάρχουν στην αίθουσα και φορείς, οι οποίοι και στο διάλειμμα με ρωτήσανε σχετικά, να πούμε ότι τα Κέντρα Κοινότητας πάνε πάρα πολύ καλά. Ειδικά στην Περιφέρεια Αττικής, αλλά και πανελλαδικά.

Ότι αυτήν τη στιγμή, πανελλαδικά, από τα 241 Κέντρα, που είναι ενταγμένα, τα 238 είναι σε πλήρη λειτουργία, εκτός τριών. Στην Αττική είναι όλα σε λειτουργία.

Τα Κέντρα Κοινότητας για εμάς, το έχουμε ξαναπεί, δεν είναι μία απλή δράση συγχρηματοδοτούμενη. Είναι μία εμβληματική δράση, διότι ουσιαστικά σηματοδοτεί τον νέο τρόπο παροχής της κοινωνικής προστασίας στους πολίτες και ιδιαίτερα στις ευάλωτες ομάδες.

Ότι μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος, το οποίο διαχειρίζονται, δίνεται μία βοήθεια, η οποία είναι απόλυτα ισότιμη, δίκαιη, χωρίς προσωπική παρέμβαση, χωρίς όλα αυτά που η προσωπική παρέμβαση έχει ως παρελκόμενα, δηλαδή, την ευνοιοκρατία, την άδικη κατανομή και τα λοιπά.

Δεν ξέρω αν θέλετε εδώ στην Αττική να πούμε ότι αυτήν τη στιγμή περίπου 67.00 άτομα έχουν εγγραφεί στα διάφορα Κέντρα Κοινότητας, στο Μητρώο των ωφελούμενων.

Έχουμε 35.000 τροποποιήσεις, δηλαδή, άτομα που πηγαίνουν να αλλάξουν τα στοιχεία τους. Και περίπου 75.000 ραντεβού για ψυχοκοινωνική στήριξη.

Είναι πάρα πολύ μεγάλα, πάρα πολύ σημαντικά αυτά τα νούμερα. Αναρτώνται κάθε μέρα και στο social Attica. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό, ότι έχουμε ανά πάσα στιγμή και από το πληροφοριακό των Κέντρων Κοινότητας, αλλά και από το social Attica, μία πλήρη εικόνα της δράσης.

Τι γίνεται, τώρα, στο μέλλον. Έχει ήδη σταλεί, με χθεσινή ημερομηνία, μία κοινή επιστολή σε όλα τα ΠΕΠ της ΕΥΣΕΚΤ και της ΕΥΘΥ, η οποία αναφέρεται στην επέκταση, παράταση και τα λοιπά των δράσεων του θεματικού στόχου 9.

Έχουμε, λοιπόν, μία τριετή παράταση των Κέντρων Κοινότητας, από όποια στιγμή λήγει η αρχική τριετία της λειτουργίας τους. Έχουμε μία αύξηση του προσωπικού τους, με τρεις βασικούς άξονες.

Το πρώτο είναι προσωπικό για ΚΕΜ. Για Κέντρα, δηλαδή, Στήριξης Μεταναστών. Και προσωπικό για Ρομά, ακόμη και στα Κέντρα Κοινότητας που στην αρχή δεν είχαν ζητήσει, δεν είχαν εκτιμήσει το μέγεθος των αναγκών και δεν είχαν τέτοια παραρτήματα.

Το δεύτερο είναι η λειτουργία Κέντρων Στήριξης Οικογένειας και Κέντρων Ολοκληρωμένης Φροντίδας για τους Ηλικιωμένους. Που δεν είναι ουσιαστικά καινούριες δομές. Αλλά είναι προσαρτήματα και επεκτάσεις των υφιστάμενων Κέντρων Κοινότητας.

Θα γίνουν σε όλη την Ελλάδα 100 Κέντρα Στήριξης Οικογένειας για το Παιδί και για την Οικογένεια. Και 150 Κέντρα ΟΦΗΛΙ, στους μεγάλους πληθυσμιακά δήμους. Στην Αττική έχουμε 43 Κέντρα Στήριξης Οικογένειας, σε ισάριθμους δήμους και 54 Κέντρα ΟΦΗΛΙ.

Δε θα υπάρξει, σ' αυτήν την κοινή επιστολή της ΕΥΘΥ και της ΕΥΣΕΚΤ αναφέρεται ότι η διαδικασία που θα ακολουθηθεί θα είναι με τροποποίηση των ενταγμένων πράξεων, ώστε να μην υπάρξει καθυστέρηση στην αύξηση του προσωπικού.

Ήδη εμείς επεξεργαζόμαστε και μία τροποποίηση της ΚΥΑ των Κέντρων Κοινότητας, ώστε σε κάθε τέτοια δομή να είναι πολύ συγκεκριμένες οι ειδικότητες, γιατί θέλουμε εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

Αυτά ως προς τα Κέντρα Κοινότητας.

Τριετής, επίσης, παράταση προβλέπεται και για τα Κέντρα τα ΚΗΦΗ, τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, για τα ΚΔΗΦ, τα Κέντρα Δημιουργικής Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας των ατόμων με αναπηρία. Και για τους ξενώνες αστέγων. Υπνωτήρια, δηλαδή και κέντρα ημερήσιας φιλοξενίας.

Και μετά να πούμε για τη ΣΥΔ. Η ΣΥΔ είναι ένα θέμα που μας έχει απασχολήσει πάρα πολύ. Αυτήν τη στιγμή, έχει ήδη σταλεί σε όλα τα ΠΕΠ και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η προτεινόμενη κατανομή για νέες ΣΥΔ.

Έχουμε, επίσης, περιλάβει σ' αυτήν την πρόταση και τη χρηματοδότηση και των υφιστάμενων, με ένα ποσό. Τη διαφορά, δηλαδή, ανάμεσα στο μοναδιαίο κόστος που βγήκε από τη μελέτη που είχε αναθέσει η ΕΥΣΕΚΤ και στο κόστος που δίνει ο ΕΟΠΥΥ για τον κάθε ωφελούμενο, ως τροφείο.

Αυτήν τη στιγμή, η ΚΥΑ της ΣΥΔ που τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορεί κανείς να ιδρύσει και να λειτουργήσει ΣΥΔ είναι στο τελικό στάδιο της υπογραφής. Πιστεύουμε ότι μέχρι την επόμενη βδομάδα θα έχει τελειώσει.

Δύο βασικές αλλαγές. Πρώτον, ότι δεν είναι μόνο για άτομα με νοητική υστέρηση, όπως μέχρι σήμερα, αλλά είναι για όλους τους ανθρώπους με αναπηρίες, είτε είναι εκ γενετής, είτε είναι επίκτητες.

Δεύτερο, πολύ σημαντικό, ότι ΣΥΔ γίνονται μόνο μέσα στον αστικό ιστό, για να υπάρχει καλύτερη ένταξη στην κοινότητα και ενσωμάτωση των ανθρώπων με αναπηρία. Δε θέλουμε νέα ιδρύματα. Δε θέλουμε έστω και μικρά ιδρύματα εκτός των πόλεων.

Ωστόσο, υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις. Και το λέω αυτό, για να μη φοβηθούν άνθρωποι, οι οποίοι είναι από φορείς που ήδη έχουν κατασκευάσει ΣΥΔ και περιμένουν τις άδειες.

Υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις για τις ΣΥΔ που έχουν ανεγερθεί είτε με κοινοτικά είτε με άλλα κονδύλια. Οπότε, δε θα υπάρχει πρόβλημα ως προς αυτό.

Επίσης, να πούμε ότι ήδη υπό διαμόρφωση – ελπίζουμε μέχρι το τέλος του μήνα να το τελειώσουμε – υπάρχουν δύο εθνικές στρατηγικές. Η μία είναι της αποϊδρυματοποίησης και η άλλη είναι της αστεγίας. Που και στο πλαίσιο αυτό θα προγραμματίσουμε καινούριες δράσεις. Και θα προτείνουμε, εν πάση περιπτώσει, τη χρηματοδότησή

τους είτε από τομεακά είτε από περιφερειακά προγράμματα, επιχειρησιακά προγράμματα.

Να πω, επίσης, για τους Ρομά, ότι η επιτελική μας συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Ρομά και με τα Περιφερειακά – Επιχειρησιακά έχει διαμορφώσει την εξειδίκευση για τις δράσεις Ρομά, που περιλαμβάνεται και μέσα στο υλικό εδώ, του ΠΕΠ Αττικής.

Και μάλιστα, δρούμε και ως δικαιούχος διαφόρων γενικών δράσεων, όπως είναι το helpdesk, το νέο πληροφοριακό σύστημα για τους Ρομά και τα λοιπά, υποκαθιστώντας την Γενική Γραμματεία, που δεν έχει αυτήν τη δυνατότητα.

Και τέλος, να πούμε ότι σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής, θα στήσουμε, έχουμε ήδη προχωρήσει αρκετά, κυρίως το επιχειρησιακό και η Περιφέρεια, στο στήσιμο μιας δομής ψυχοκοινωνικής στήριξης των ανθρώπων στις πυρόπληκτες περιοχές της Αττικής.

Που θεωρούμε ότι είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί η ψυχοκοινωνική στήριξη δεν είναι για τον ένα μήνα μετά την πυρκαγιά, είναι για όλο το διάστημα που έρχεται. Είναι για το διάστημα που τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο και έχουν ανάγκη ιδιαίτερης στήριξης.

Και γενικότερα, είναι ένα έργο, το οποίο πιστεύουμε ότι είναι πολύ άμεσης ανάγκης και πολύ μεγάλης προτεραιότητας.

Καταλήγοντας, θέλω να ευχαριστήσω πάρα πολύ το ΠΕΠ Αττικής, τους συναδέλφους όλους, την Περιφέρεια. Γιατί πραγματικά, έχουμε μία εξαιρετική συνεργασία. Και πιστεύω ότι κάνουμε πολύ σημαντικά πράγματα.

Και νομίζω ότι δεν το πιστεύω μόνο εγώ, αλλά το πιστεύουν και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Και γενικά όλοι οι φορείς με τους οποίους συνεργαζόμαστε.

Ευχαριστώ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Κάιλα, με τον βομβαρδισμό δράσεων, πόρων και λοιπά. Ελπίζουμε να καταφέρουμε να τα χρηματοδοτήσουμε από το ΠΕΠ, γιατί αρχίζει και στενεύει λίγο το περιθώριο με τις επεκτάσεις. Θα τα δούμε.

**Πορεία Υλοποίησης Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης
Εξειδίκευσης**

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ωραία, προχωράμε στην επόμενη παρουσίαση, για την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Ο κύριος Συνανίδης, στέλεχος της Μονάδας Α της Διαχειριστικής Αρχής.

Κος ΣΥΝΑΝΙΔΗΣ:

Καλησπέρα σας, λοιπόν. Θα δούμε αρκετά σύντομα την πορεία υλοποίησης της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Αττικής.

Μια σύντομη εισαγωγή, για να σας βάλω στο κλίμα. Η RIS, λοιπόν, αποτέλεσε την κανονιστική υποχρέωση της εθνικής, αλλά και των περιφερειακών στρατηγικών, έρευνας, καινοτομίας, για την έξυπνη εξειδίκευση.

Και επικεντρώνεται η δραστηριότητα σε τρία πεδία εξειδίκευσης, τα οποία ειδικά έχουν πολύ μεγάλο παράθυρο ευκαιρίας για την εθνική, που είναι η δημιουργική οικονομία, η γαλάζια οικονομία και η βιώσιμη οικονομία των αναγκών.

Σε περιφερειακό, λοιπόν, επίπεδο, έχουν προσδιοριστεί, στα πλαίσια αυτά, τρία πεδία στα οποία θα δοθεί προτεραιότητα. Και αναμένεται να έχουν, βέβαια, μεγάλη συμμετοχή στη μεγέθυνση της Περιφέρειας, οικονομικά.

Τα τρία πεδία αυτά είναι ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το ένα πεδίο. Η αγροδιατροφή και η περιβαντολογική τεχνολογία.

Αυτά, λοιπόν, οι κατευθυντήριες γραμμές της RIS 3 για την Περιφέρεια Αττικής, η οποία πρακτικά, όλο αυτό το σύστημα της καινοτομίας διακυβερνάται σε δύο επίπεδα.

Στο επιτελικό επίπεδο, που αφορά τη χάραξη πολιτικής και λήψη αποφάσεων. Και το εκτελεστικό επίπεδο, που αφορά την τεκμηρίωση, τον συντονισμό και την εφαρμογή της διαμορφωθείσας πολιτικής.

Στο επιτελικό, λοιπόν, επίπεδο. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει τα όργανα διοίκησης της Περιφέρειας, φυσικά, τα οποία είναι ο Περιφερειάρχης και το Περιφερειακό Συμβούλιο, προφανώς.

Τα παραπάνω όργανα, όμως, συνεπικουρούνται από το συμβουλευτικό όργανο, το οποίο είναι το ΠΣΕΚ, το Περιφερειακό

Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Αττικής. Πάρα πολύ σημαντικό Συμβούλιο.

Μία διαφάνεια για το Συμβούλιο, λοιπόν, αυτό. Το ΠΣΕΚ ήδη έχει συσταθεί από τον Δεκέμβριο του 2016 και ήδη έχει δείξει μία πολύ πλούσια δράση, η οποία πολύ συνοπτικά επικεντρώνεται, έχει συνεδριάσει πολλές για να δώσει κατευθύνσεις για όλες τις δράσεις της RIS 3, που θα δείτε παρακάτω.

Και έχει αναλάβει και πρωτοβουλίες για τη διερεύνηση της ετοιμότητας των δικαιούχων στη συμμετοχή σε σχεδιαζόμενες δράσεις. Συμμετοχή σε επίπεδο οργάνωσης και παρουσιάσεων σε διάφορα σχετικά συνέδρια. Ενδεικτικά, είναι δύο – τρία από αυτά, που σας βάζω.

Και επίσης, έχει αναλάβει έντονη δράση επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των ΠΣΕΚ των υπολοίπων Περιφερειών Αττικής. Και εκεί έχει έναν πολύ σημαντικό ρόλο leader, θα έλεγα.

Σε εκτελεστικό, λοιπόν, επίπεδο, η RIS 3 συνδέει μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Ενθαρρύνει την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Και βοηθά τη δημιουργία ενός κοινωνικού κεφαλαίου δημιουργίας εντός της Περιφέρειας.

Συντονιστικό όργανο παρακολούθησης της RIS 3 είναι το ΚΕΚΠΑ. Θα το δείτε παρακάτω. Φυσικά, το Κέντρο Στρατηγικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Αττικής. Μπορείτε να δείτε το Στρατηγικό Σχέδιο της Αττικής 2014-2020 στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας, που είναι ο μπούσουλας για όλα αυτά.

Οι φορείς διαχείρισης. Στο επίπεδο των φορέων διαχείρισης έχουμε ήδη την Γενική Γραμματεία Έρευνας, Τεχνολογίας. Πολύ σύντομα τον ΕΦΕΠΑΕ. Και φυσικά, η Ειδική Υπηρεσία της Αττικής 2014-2020.

Και οι φορείς υλοποίησης είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ανώτατα ιδρύματα, ερευνητικοί φορείς της Περιφέρειας και λοιπά.

Σε εκτελεστικό επίπεδο, λοιπόν, το ΚΕΚΠΑ, έχει ήδη εκδοθεί η απόφαση ένταξής του για τη χρηματοδότησή του, από τις 15 Οκτώβρη. Και ουσιαστικά, θα αρχίσει να λειτουργεί στις καινούριες εγκαταστάσεις, νομίζω στο Παλαιό Φάληρο, πολύ σύντομα.

Έχει ήδη οριστεί ενδιαμέσος φορέας διαχείρισης για την Περιφέρεια για τη RIS 3, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, από τα τέλη Ιουνίου του '18.

Και είναι σε εξέλιξη η διαδικασία ορισμού του ΕΦΕΠΑΕ. Είναι στο στάδιο αξιολόγησης. Με ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης του ΕΦΕΠΑΕ στο τέλος του τρέχοντος μήνα.

Ειδικά για τον ΕΦΕΠΑΕ, περιμέναμε το σχετικό ΦΕΚ, που καθορίζει τις επιλέξιμες λειτουργικές δαπάνες του, το οποίο έχει ήδη εκδοθεί, από 18 Οκτώβρη.

Οπότε μπορούμε να προχωρήσουμε άμεσα στον ορισμό του σαν ενδιαμέσο φορέα διαχείρισης, που είναι πολύ σημαντικός, επίσης, όπως η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

Και πολύ συνοπτικά, ο ΕΦΕΠΑΕ θα χειρίζεται δράσεις στον άξονα προτεραιότητας 2, 3 και 9, με κατ' αρχήν εκτίμηση αυτών των προϋπολογισμών.

Τώρα, ας μπούμε στις δράσεις RIS 3 για την Περιφέρεια Αττικής. Εν γένει, οι δράσεις RIS 3 υλοποιούνται στους άξονες προτεραιότητας της Αττικής 1, 3, 8 και 9. Έως σήμερα, έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις στους κυρίους άξονες που μας ενδιαφέρουν, τον 1 και τον 3.

Πολύ γενικά, σε δύο κατηγορίες της δράσεις RIS 3 σχετικά με τις υποδομές και τις δράσεις σχετικά με την απευθείας ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Όταν λέμε υποδομές, εννοούμε πάντα υποδομές, οι οποίες έχουν να κάνουν με την ενίσχυση καινοτομίας πάντα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Και όχι υποδομές για τις υποδομές.

Στις υποδομές, λοιπόν, ήδη έχει διευρυνθεί ο ρόλος των ΑΕΙ και ερευνητικών κέντρων στην υλοποίηση των πολιτικών της έρευνας και καινοτομίας για την RIS 3.

Πάλι γενικά, να σας πω ότι αφορά τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Περιφέρειας. Εδώ έχουμε έναν κατάλογο με αυτούς, από το ΕΚΠΑ, το Μετσόβιο Πολυτεχνείο και λοιπά. Και ερευνητικά κέντρα, όπως είναι το Αθηνά, ΕΛΚΕΘΕ, ΕΚΕΔΕ και τα λοιπά.

Αυτή είναι η πρώτη δράση, που αφορά τον άξονα προτεραιότητας 1, τη δημιουργία υποδομών. Εδώ, θα έχουμε μία πρόσκληση που ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός θα είναι μέχρι 12 εκατομμύρια ευρώ.

Και ήδη έχουμε προχωρήσει στη διαδικασία χαρτογράφησης και τεκμηρίωσης αναγκών για υποδομές έρευνας, η οποία τελείωσε τον Δεκέμβρη του '17. Και σ' αυτήν τη διερεύνηση μας έχουν υποβληθεί προτάσεις από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα, προϋπολογισμού 38 εκατομμυρίων.

Έχει ήδη ολοκληρωθεί η διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την αναγκαιότητα και τη στρατηγική ενίσχυσης των υποδομών έρευνας.

Γιατί, όπως σας είπα, έχει τεράστια σημασία να τεκμαίρεται η σχέση ενίσχυσης τελικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Γιατί αυτός είναι ο βασικός στόχος της Περιφέρειας εδώ.

Και προετοιμάζουμε, λοιπόν, τώρα, τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης που θα βγει το αργότερο μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019. Εδώ, ο φορέας διαχείρισης είναι η ίδια η Περιφέρεια, η ΕΥΔΕΠ Αττικής 2014 – 2020.

Επόμενο έργο, που έχει να κάνει με τις υποδομές, είναι ένα έργο phasing, από την προηγούμενη περίοδο, που έχει να κάνει με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Κηφισιά.

Ήδη αυτό το έργο έχει υλοποιηθεί, επειδή είναι phasing, έχει υλοποιηθεί σε ποσοστό 95%. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί το Μπενάκειο δραστηριοποιείται στην αντιμετώπιση σύγχρονων αναγκών και απαιτήσεων του γεωργικού τομέα.

Και υλοποιεί προγράμματα και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, ιδιωτικά προγράμματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οπότε, αυτή είναι η δεύτερη, λοιπόν, δράση, που αφορά τις υποδομές και τα ερευνητικά κέντρα για τη RIS 3. Στο τέλος, θα σας δείξουμε και ένα βίντεο για αυτό.

Η άλλη, λοιπόν, κατηγορία, έχει να κάνει με τις δράσεις ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων απευθείας. Πρώτη δράση, λοιπόν, είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας, μέσω της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών, καινοτομίας στην Περιφέρεια μας, δηλαδή, τα clusters.

Εδώ, ο φορέας διαχείρισης θα είναι ο ΕΦΕΠΑΕ. Ο προϋπολογισμός της δράσης είναι 6,6 εκατομμύρια. Αφορά την άξονα

προτεραιότητας 3, τον θεματικό στόχο 3 και την επενδυτική προτεραιότητα 3Α, την προώθηση, δηλαδή, της επιχειρηματικότητας, ιδίως στην διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και φυτώριων επιχειρήσεων.

Σ' αυτήν τη φάση, έχουμε εκδώσει ήδη σχετική πρόσκληση, στο τέλος του Σεπτεμβρίου του '18. Και καταληκτική ημερομηνία και υποδοχή των προτάσεων είναι 11 Γενάρη του 2019.

Στη συνέχεια, έχουμε την αναβάθμιση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές. Και εδώ ο φορέας διαχείρισης θα είναι ο ΕΦΕΠΑΕ. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός της δράσης είναι περίπου 10 εκατομμύρια.

Αφορά, λοιπόν, πάλι τον άξονα προτεραιότητας 3, τον θεματικό στόχο 3 και την επενδυτική προτεραιότητα 3D, που αφορά τη στήριξη της ικανότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές. Και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας.

Εδώ υπάρχει μία ιδιαιτερότητα. Θα χρησιμοποιήσουμε τα δεδομένα πλήθους έργων ανά Περιφερειακή Ενότητα Αττικής -μόνο στην Αττική, βέβαια- που αφορούν τους ΚΑΔ των έργων που υπέβαλλαν το 2016 την αντίστοιχη δράση του ΕΠΑνΕΚ και δε συμπεριλήφθηκαν στους καταλόγους προσωρινών δικαιούχων. Οπότε, θα έχουμε μία δεξαμενή, ήδη, για να πάρουμε προτάσεις από εκεί.

Είμαστε στη φάση της προετοιμασίας της σχετικής πρόσκλησης. Περιμένουμε την ολοκλήρωση, στο τέλος του μήνα, του ΕΦΕΠΑΕ, με τον ορισμό του σαν ενδιάμεσος φορέας. Οπότε, είναι η πρώτη προτεραιότητα και προβλέπουμε ότι το πρώτο τρίμηνο του '19 θα έχουμε προχωρήσει στη σχετική πρόσκληση.

Ακολούθως είναι η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για ερευνητικά έργα τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στους τομείς τουρισμού, πολιτισμού. Είναι, όπως είπαμε, ένα από τα τρία πεδία, τα οποία υπάρχει η στρατηγική της Περιφέρειας, όσον αφορά την RIS 3.

Εδώ, λοιπόν, ο φορέας διαχείρισης θα είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Εκτιμώμενος προϋπολογισμός, θα είναι

μεταξύ 2 και 3 εκατομμυρίων ευρώ. Αφορά τον άξονα προτεραιότητας 1 και την επενδυτική προτεραιότητα 1B.

Προβλέπεται πάλι μαζί με τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας στην προετοιμασία της σχετικής πρόσκλησης, για να δημοσιευτεί το αργότερο το δεύτερο τρίμηνο του '19.

Στα ίδια πλαίσια, ακριβώς το ίδιο με την τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία στους τομείς της περιβαντολογικής τεχνολογίας, ένα δεύτερο πεδίο που αφορά την RIS 3 της Περιφέρειας.

Η περιβαντολογική τεχνολογία, που όλα αυτά είναι αποτελέσματα των αναγκών από τις δράσεις επιχειρηματικής ανακάλυψης που έχουμε ήδη κάνει. Πάλι εδώ ο προϋπολογισμός ήταν 2-3 εκατομμύρια. Πάλι ο φορέας διαχείρισης είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

Και πάλι το χρονοδιάγραμμα, επειδή είναι συναφής με την προηγούμενη, έτσι και αλλιώς, δράση, είναι το δεύτερο τρίμηνο του 2019.

Και το τρίτο πεδίο, αντίστοιχα, η δράση που αφορά την τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία στους τομείς του αγροδιατροφικού συμπλέγματος.

Πάλι φορέας διαχείρισης η ΓΓΕΤ, 2 έως 3 εκατομμύρια ευρώ ο προϋπολογισμός. Πάλι η πρόσκληση θα βγει το δεύτερο τρίμηνο του 2019.

Ακολουθώντας, έχουμε την δράση της ενίσχυσης πρωτοβουλιών μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας, τα λεγόμενα, γνωστά κουπόνια καινοτομίας.

Εδώ ο φορέας διαχείρισης θα είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός είναι 1,5 εκατομμύριο.

Αν και το χρονοδιάγραμμα είναι να ξεκινήσει αμέσως το 2019, το πρώτο τρίμηνο, ακόμα κοιτάμε κάποιες παραμέτρους, πώς θα βγει αυτή η δράση για τα κουπόνια. Και μάλιστα, κάποιες παραμέτρους που έχουν να κάνουν με την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αντίστοιχων δράσεων του προηγούμενου ΕΣΠΑ.

Συναφές μ' αυτό, όμως, είναι και η άλλη δράση, που έχει να κάνει με τα κουπόνια διανοητικής ιδιοκτησίας στις λεγόμενες πατέντες.

Εδώ, πάλι, ο προϋπολογισμός θα είναι 1,5 εκατομμύριο. Θα προχωρήσει πάλι με φορέα διαχείρισης τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Είναι λίγο πιο ώριμη η δράση αυτή. Και σίγουρα θα βγει μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019, αν όχι νωρίτερα.

Τώρα, αυτές ήταν βασικά οι δράσεις στον άξονα προτεραιότητας 1 και 3, που αφορούν τη RIS και τις προγραμματίζουμε στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Κλείνοντας, θα σας παρουσιάσω πολύ σύντομα λίγα πράγματα για τη συνοπτική παρουσίαση των προτεινόμενων αλλαγών, στα πλαίσια της αναθεώρησης. Εδώ ουσιαστικά έχουμε κάποιες αλλαγές στη χρηματοδότηση των δράσεων RIS 3, όσον αφορά τον άξονα 1, κυρίως.

Πρακτικά, στον άξονα 3 έχουμε να κάνουμε μόνο με την ολοκλήρωση της εκχώρησης προς την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ, στο πλαίσιο του ΤΕΠΙΧ 2, με στόχο την ενίσχυση των ΜΜΕ της Περιφέρειας, που αφορά περισσότερο δείκτες υλοποίησης.

Η κυριότερη αλλαγή είναι ότι μεταφέρουμε πόρους από την επενδυτική προτεραιότητα 1B στην επενδυτική προτεραιότητα 1Α. Αυξάνεται η 1Α από 3 εκατομμύρια σε 10 εκατομμύρια, ούτως ώστε να μεταφέρουμε πόρους για τις υποδομές των ερευνητικών κέντρων που έχουν άμεση σχέση με τη χρηματοδότηση για την μεταφορά τεχνογνωσίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ουσιαστικά, εδώ κλείνει η σύντομη παρουσίασή μας για τη RIS3. Και θα σας δείξουμε τώρα ένα μικρό βίντεο για τις υποδομές της RIS3, όπως έγιναν στο Μπενάκειο Ίδρυμα.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ

Κος ΣΥΝΑΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ για την παρακολούθηση των δράσεων.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Συνανίδη. Και πριν περάσουμε στην παρουσίαση για την πορεία του ΠΕΣΔΑ, μία σύντομη παρέμβαση της κυρίας Σπηλιώτη, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Προγραμματισμού της ΓΓΕΤ, για θέματα της RIS.

Κα ΣΠΗΛΙΩΤΗ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ για αυτήν την μικρή παρεμβολή στην ημερήσια διάταξη.

Αλλά νομίζω ότι, όπως έδειξε και ο κύριος Συνανίδης, επειδή η Αττική είναι η Περιφέρεια εκείνη, στην οποία είναι εγκατεστημένοι οι περισσότεροι φορείς έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και τα πανεπιστήμια, αλλά και οι επιχειρήσεις που καινοτομούν, πιστεύω ότι είναι ενδιαφέρον για την Επιτροπή και για την ΕΥΔΕΠ να πάρει μια εικόνα για το ποιες είναι οι επιδόσεις των φορέων της Αττικής σε εθνικό επίπεδο, σε ό,τι αφορά τον θεματικό στόχο.

Πρακτικά δηλαδή, ποιες είναι οι επιδόσεις των φορέων της Περιφέρειας Αττικής στην επενδυτική προτεραιότητα 1Α και 1Β του ΕΠΑνΕΚ.

Ας δούμε, λοιπόν, σήμερα, με ημερομηνία αναφοράς τις 2/11/18 ποιες είναι οι εντάξεις. Έχουμε ήδη εντάξει συνολικά δημόσια δαπάνη ύψους πάνω από 170 εκατομμύρια ευρώ για φορείς που είναι εγκατεστημένοι εντός της Περιφέρειας Αττικής.

Από αυτές, 60 περίπου εκατομμύρια αφορούν υποδομές, επενδυτική προτεραιότητα 1Α και 110,5 περίπου εκατομμύρια ευρώ επενδυτική προτεραιότητα 1Β.

Αντίστοιχα, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί πληρωμές ύψους 35 εκατομμυρίων ευρώ. 17,5 και 17,5 περίπου ισοκαταναεμημένες στις δύο επενδυτικές προτεραιότητες.

Να πούμε εδώ ότι δεν είναι όλες καταχωρημένες στο ΟΠΣ, γιατί οι περισσότερες αφορούν προχρηματοδοτήσεις ερευνητικών φορέων και όχι πιστοποιημένες δαπάνες, ούτε δαπάνες για τις οποίες υπάρχουν εγγυητικές επιστολές από επιχειρήσεις.

Να δούμε τις δύο μεγαλύτερες δράσεις ενίσχυσης ερευνητικών υποδομών και ερευνητικών φορέων στην επενδυτική προτεραιότητα 1Α του ΕΠΑνΕΚ.

Κατ' αρχήν, όπως ίσως θα ξέρετε, υπάρχει το πολυετές χρηματοδοτικό σχέδιο ενίσχυσης ερευνητικών υποδομών σε εθνικό επίπεδο. Εδώ, η Περιφέρεια Αττικής έχει καταφέρει να προσελκύσει, να χρηματοδοτηθεί με το 59% περίπου της συνολικής δημόσιας δαπάνης, η οποία ήδη έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα, μέχρι τις 2/11/18.

Έχουν εγκριθεί 28 ερευνητικές υποδομές, από τις οποίες έχουν ήδη ενταχθεί 24. Και μέχρι το τέλος του μήνα ελπίζουμε ότι θα ενταχθούν και οι υπόλοιπες 4.

Σε ό,τι αφορά τώρα τους τομείς προτεραιότητας, πρώτος έρχεται από πλευράς χρηματοδότησης ο τομέας υγεία και φάρμακα. Ακολουθεί το περιβάλλον και η βιώσιμη ανάπτυξη και λίγο πιο κάτω είναι και ο τομέας των υλικών. Λίγο μικρότερη χρηματοδότηση.

Πριν περάσουμε στη δεύτερη μεγάλη δράση μας, που αφορά την ενίσχυση των ερευνητικών φορέων για την εναρμόνιση της στρατηγικών τους με την εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, θα ήθελα να πω δυο λόγια για την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε με την ΕΥΔΕΠ Αττικής, σε ό,τι αφορά τις ερευνητικές υποδομές και τη δράση που σχεδιάζεται για να καλυφθεί από το ΠΕΠ Αττικής για τις ερευνητικές υποδομές, για την οποία έχουμε εκφράσει σύμφωνη γνώμη.

Κατανοούμε τη μεγάλη ανάγκη που υπάρχει στην Περιφέρεια για ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών προς όφελος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Και θα είμαστε σε συνεργασία με την Περιφέρεια, προκειμένου να είμαστε σίγουροι ότι δε θα υπάρξουν διπλοχρηματοδοτήσεις ερευνητικών υποδομών από το περιφερειακό Πρόγραμμα και από το εθνικό ταυτόχρονα.

Και αυτό μπορεί να γίνει με την καλή ανταλλαγή πληροφοριών. Να δούμε δηλαδή ότι οι υποδομές οι οποίες θα ενταχθούν στο ΠΕΠ δεν αποτελούν υποδομές που ήδη χρηματοδοτούνται μέσα από το ΕΠΑνΕΚ. Ή, επίσης, να διαπιστώσουμε ότι μπορεί να είναι μεν οι υποδομές οι ίδιες, αλλά οι επιλέξιμες δαπάνες θα είναι διαφορετικές.

Και έχουμε ένα τέτοιο παράδειγμα ήδη, σε ό,τι αφορά το κτήριο του Αστεροσκοπείου Αθηνών, το οποίο χρηματοδοτείται, το μεν κτήριο από το ΠΕΠ, αλλά οι λειτουργικές δαπάνες μίας μεγάλης υποδομής, που αφορά το σεισμολογικό δίκτυο το εθνικό, η Χέλπος, δεν καλύπτει κτηριακά.

Άρα, εμείς ερχόμαστε από το εθνικό σκέλος να καλύψουμε τη δικτύωση και τις λειτουργικές δαπάνες για όλους τους φορείς που συμμετέχουν στο δίκτυο αυτό, που εδώ συμπεριλαμβάνεται και το Αστεροσκοπείο. Ενώ, η Περιφέρεια καλύπτει τα κτηριακά τους.

Τώρα, όπως μπορείτε να δείτε εδώ, σ' αυτήν τη διαφάνεια, σ' αυτό το διάγραμμα και στο πρόγραμμα που ονομάζεται ΚΡΗΠΙΣ, που είναι η στρατηγική ανάπτυξης των ερευνητικών φορέων που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, η Περιφέρεια της Αττικής λαμβάνει τη μερίδα του λέοντος, με περίπου 51% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της δράσης.

Και ας περάσουμε τώρα στην επενδυτική προτεραιότητα 1B, όπου εδώ, όπως είπαμε, στο «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ», που είναι η εμβληματική πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και της ΕΔΥΕ ΕΤΑΚ, που διαχειρίζεται τη δράση.

Εδώ, η Αττική περίπου κερδίζει το 34% της δημόσιας δαπάνης της δράσης. Το σύνολο των εντάξεων μέχρι στιγμής φτάνει τα 105,7 εκατομμύρια ευρώ. Πρωταγωνιστεί η Αττική.

Σ' αυτήν την δράση, η δημόσια δαπάνη αφορά κυρίως τους τομείς πάλι της υγείας και φάρμακα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, αλλά και τον τομέα πολιτισμός, τουρισμός και δημιουργική βιομηχανία. Και στη συνέχεια ακολουθούν οι υπόλοιποι τομείς προτεραιότητες της εθνικής RIS.

Επίκειται η προκήρυξη – πρόσκληση του δεύτερου κύκλου της δράσης αυτής, ερευνώ, δημιουργώ, καινοτομώ. Έχει ήδη προδημοσιευθεί και μπορείτε να τη βρείτε στο site της Γενικής Γραμματείας Έρευνας.

Εκτός από τις τρεις παρεμβάσεις, που υπήρχαν και στον πρώτο κύκλο, προστίθεται και μία τέταρτη παρέμβαση, που αφορά τη σφραγίδα αριστείας, seal of excellency για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τι είναι αυτό; Είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που συμμετείχαν στο πρόγραμμα SME instruments, η δράση του Ορίζοντα 2020, που αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για εκπόνηση μελετών, αλλά και επενδύσεων καινοτομικών.

Οι προτάσεις, λοιπόν, που έχουν υποβληθεί από ελληνικές επιχειρήσεις, που έχουν υποβληθεί στον Ορίζοντα, που πέρασαν το κατώφλι βαθμολογίας, αλλά που οι πόροι του Ορίζοντα δεν επαρκούσαν για τη χρηματοδότησή τους, μπορούν να υποβάλλουν πρόταση και χωρίς αξιολόγηση να χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΑνΕΚ,

μέσω της επικείμενης προκήρυξης του Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ. Είναι το λεγόμενο seal of excellence.

Κατά τα άλλα, οι υπόλοιπες παρεμβάσεις είναι αντίστοιχες με αυτές του πρώτου κύκλου, εκτός από την παρέμβαση 1, όπου εδώ δε θα αφορά μόνο μικρομεσαίες, αλλά θα αφορά έρευνα και ανάπτυξη στο σύνολο των επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους.

Επίσης, η ΓΓΕΤ υλοποιεί και τρεις ειδικές δράσεις, σε τρεις επιλεγμένους τομείς υψηλής προτεραιότητας για την εθνική οικονομία. Ο πρώτος είναι η ανοικτή καινοτομία στον πολιτισμό, η υδατοκαλλιέργεια και τα βιομηχανικά υλικά. Είναι σχετικά μικρότερου προϋπολογισμού αυτές οι δράσεις και αφορούν συνεργατικά έργα. Έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση.

Και εδώ, πάλι, η Αττική έρχεται πρώτη, όπως σχεδόν σε όλα τα προγράμματά μας, σε όλες τις δράσεις μας. Όπου το μεγαλύτερο ποσοστό των προτάσεων έχει υποβληθεί στον τομέα του πολιτισμού, της ανοικτής καινοτομίας του πολιτισμού.

Δε θα καταχραστώ άλλο τον χρόνο σας. Απλά, θέλω να πω κι εδώ, ότι είμαστε σε στενή συνεργασία με την ΕΥΔΕΠ, προκειμένου να οριστικοποιήσουμε και το περιεχόμενο των προσκλήσεων της επενδυτικής προτεραιότητας 1B του ΠΕΠ.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Πορεία Υλοποίησης ΠΕΣΔΑ

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Σπηλιώτη. Και προχωράμε στην επόμενη παρουσίαση, από τον κύριο Παπαβασιλόπουλο και τον κύριο Σταμάτη, στελέχη της Μονάδας Α της Διαχειριστικής, για την πρόοδο του ΠΕΣΔΑ.

Κος ΣΤΑΜΑΤΗΣ:

Καλησπέρα και από εμάς. Θα προσπαθήσουμε να είμαστε σύντομοι. Είναι δύσκολη η ώρα.

Λοιπόν, θα σας κάνουμε μία παρουσίαση η οποία αφορά τις δράσεις στο πλαίσιο του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων, που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν ή ήδη

χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα Αττική 2014-2020.

Είναι δύο οι χρηματοδοτικοί πόροι των έργων αυτών. Ο ένας είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το οποίο έχει 13.200.000 ευρώ. Και είναι και το Ταμείο Συνοχής, όπου έχει γίνει μία εκχώρηση από το τομεακό πρόγραμμα, από τον ΕΠΠΕΡΑΑ, προς το πρόγραμμά μας, ύψους 150 εκατομμυρίων.

Όσον αφορά το ΕΤΠΑ, πρόκειται να χρηματοδοτήσει και χρηματοδοτεί ήδη δράσεις που είναι στο πεδίο παρέμβασης 17, το οποίο περιλαμβάνει τις τοπικές, τις δημοτικές δράσεις.

Ενώ τα χρήματα που έχουν εκχωρηθεί από το Ταμείο Συνοχής αφορούν πιο μεγάλες μονάδες, κεντρικές, διαδημοτικές. Είναι το πεδίο παρέμβασης 18.

Εγώ θα σας μιλήσω για το ΕΤΠΑ. Ο συνάδελφος θα σας μιλήσει για το Ταμείο Συνοχής. Λοιπόν, όσον αφορά τους πόρους του ΕΤΠΑ, 3 εκατομμύρια από αυτούς θα τα διαχειριστούν οι αστικές αρχές.

4 εκατομμύρια ευρώ ήδη τα διαχειρίζεται και έχει απορροφήσει σχεδόν το μεγαλύτερο κομμάτι η πράξη που αφορά ολοκληρωμένη διαχείριση στα Κύθηρα και στα Αντικύθηρα.

Και τα υπόλοιπα περίπου 6 εκατομμύρια αφορούν την πρόσκληση που εκδόθηκε τον Ιούνιο του '18 και αφορά τα βιοαπόβλητα στην Αττική.

Να πούμε ότι για τις τοπικές δράσεις δεν είναι μόνο αυτά τα διαθέσιμα χρήματα που έχουν οι Δήμοι της Περιφέρειας. Διότι η πλειοψηφία των Δήμων προ δύο ετών περίπου είχαν υποβάλλει οι πράξεις στο τομεακό, στο Ταμείο Συνοχής, στον ΕΠΠΕΡΑΑ, για να μπορέσουν να λύσουν τα θέματά τους, που έχουν να κάνουν με τα τοπικά σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων.

Εδώ, σ' αυτήν τη διαφάνεια, θα μιλήσουμε λίγο για τα Κύθηρα. Πέρυσι, τέτοια εποχή, ήμασταν στα πρώτα στάδια. Πλέον μιλάμε για μία σχεδόν ολοκλήρωση στα δύο νησιά των απαιτούμενων έργων.

Και αναμένεται μέχρι το τέλος του χρόνου να έχουν συμβασιοποιηθεί και τα δύο εναπομείναντα υποέργα, που είναι της κομποστοποίησης και του εξοπλισμού. Καφέ κάδοι, ένα μικρό απορριμματοφόρο για τα οργανικά.

Οπότε, τα Κύθηρα, αρχές του '19, θα μιλάμε ότι θα έχουμε ολοκληρώσει τον σχεδιασμό τους.

Τώρα, όσον αφορά την πρόσκληση, η οποία εκδόθηκε τον Ιούνιο του '18 και αφορά στα βιοαπόβλητα, αυτή απευθύνεται αποκλειστικά στον ΕΤΝΑ, ο οποίος είναι και ο αρμόδιος και ο συντονιστής των Δήμων για τα απορρίμματα στην Αττική.

Ο οποίος εκπόνησε μία μελέτη, η οποία εγκρίθηκε πριν λίγες μέρες και μέχρι το τέλος της εβδομάδας που διανύουμε θα υποβάλλει και την πρόταση στο πρόγραμμα.

Η οποία πρόταση, αφού κατέγραψε την υφιστάμενη κατάσταση και τις ανάγκες που έχουν οι Δήμοι, έκανε έναν σχεδιασμό στο πώς σε δύο άξονες που αφορούν τα βιοαπόβλητα θα υπάρξουν οι ανάλογες δράσεις.

Οι δύο άξονες αυτοί είναι ο μιν ένας της οικιακής και επιτόπιας διαχείρισης των βιοαποβλήτων των Δήμων, όπου υπάρχει ένας στόχος εκτροπής του 3%, ως το 2020.

Και ο δεύτερος άξονας αυτής της μελέτης είναι η αναδιοργάνωση και η περαιτέρω ενίσχυση της διαχείρισης των πρασίνων. Δηλαδή, των αποβλήτων από πάρκα και κήπους. Εδώ, ο στόχος είναι πολύ μεγαλύτερος και φτάνει το 60% εκτροπή ως το 2020.

Κος ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ. Να συνεχίσουμε με το Ταμείο Συνοχής. Έχουμε εδώ ένα ποσό 150 εκατομμυρίων, όπως είπε και ο Βασίλης, το οποίο έρχεται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ, το τομεακό.

Η εκχώρηση έγινε στο πρόγραμμά μας τον Σεπτέμβριο του '17. Για την ακρίβεια, το ΦΕΚ ήταν 1^η Σεπτεμβρίου του '17. Συνολική δημόσια δαπάνη, 150 εκατομμύρια.

Η υπηρεσία μας κινήθηκε ταχύτατα και κατέστρωσε, συνέταξε το έντυπο εξειδίκευσης της συγκεκριμένης δράσης. Ουσιαστικά πατώντας και συμμορφούμενοι στον κυρωμένο ΠΕΣΔΑ Αττικής, από τον Δεκέμβριο του '16.

Αυτό το έντυπο προωθήθηκε στη Διαχειριστική Αρχή του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, η οποία είναι και η αρμόδια για να εγκρίνει, τελικά, τη σχετική εξειδίκευση. Πράγμα το οποίο έγινε, στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, 15/11/2017.

Στη συνέχεια και αφού είχαμε πλέον μία εξειδικευμένη δράση γι' αυτό το πράγμα, προχωρήσαμε να αναζητήσουμε τις σύμφωνες γνώμες των αρμοδίων οργάνων, όπως η επιτελική δομή του ΥΠΕΝ, ο τομέας Περιβάλλοντος, η πρώην ΕΥΣΠΕΔ. Αυτό εξασφαλίστηκε 28 Δεκεμβρίου 2017.

Από την ΕΥΔΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ που ήμασταν σε συνεχή συνεργασία και ανταλλαγή παρατηρήσεων, ολοκληρώθηκε η διαδικασία 14 Μαρτίου 2018.

Και κλείσαμε με την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, στα τέλη Απριλίου του '18, πλέον. Όπου συζητήθηκαν θέματα, θα πούμε και στη συνέχεια, με μοναδικό δυνητικό δικαιούχο πλέον τον ΕΔΣΝΑ στην πρόταση αυτή και το πώς τοποθετείται ως προς πιθανές κρατικές ενισχύσεις.

Κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο, λοιπόν, προχωρήσαμε στην έκδοση της πρόσκλησης. Ήταν 6 Ιουνίου του 2018. Ο τίτλος της πρόσκλησής μας, «Ολοκλήρωση και Συμπλήρωση Υποδομών Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων στην Περιφέρεια Αττικής». Στο σύνολο του ποσού της εκχώρησης, δηλαδή, συνολική δημόσια δαπάνη 150 εκατομμύρια.

Όπως είπε και ο Βασίλης, η εκχώρηση εδώ πέρα είναι στο πεδίο παρέμβασης 18. Πάμε δηλαδή σε υπερτοπικά, υπερδημοτικά, κεντρικά συστήματα πλέον ολοκληρωμένης διαχείρισης, μονάδες ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Και η πρόσκλησή μας χρηματοδοτεί στη βάση αυτή αυτές τις κεντρικές διαδημοτικές μονάδες επεξεργασίας προδιαλεγμένων οργανικών, που είναι το νέο ρεύμα, από τη διαλογή στην πηγή των Δήμων.

Ή των σύμμεικτων υπολειμματικών αστικών αποβλήτων, σύμμεικτων, που δεν έχουν περιέλθει στη διαλογή στην πηγή, αλλά σε ποσότητες και σε όγκους που είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τον ΕΣΔΑ και τον ΜΠΕΣΔΑ.

Παράδειγμα, να μην ξεπερνά η εκτρεπόμενη ποσότητα σύμμεικτων σε αυτές τις μονάδες το 50% της παραγόμενης ποσότητας.

Αυτό, πέραν των κεντρικών μονάδων έχει μαζί του και ό,τι χρειάζεται από προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού, για να λειτουργήσει.

Επίσης, χρηματοδοτούνται οι χώροι υγειονομικής ταφής, υπολείμματος πλέον, στο πλαίσιο ολοκληρωμένης διαχείρισης. Σύμφωνα πάντα με τον εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ Αττικής. Και εδώ, πάλι, με τις όποιες παρελκόμενες προμήθειες και του απαραίτητου εξοπλισμού για να λειτουργήσουν αυτά.

Τέλος, η πρόσκληση έχει τα αναγκαία παρελκόμενα, όπως απόκτηση γης, υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου, μελέτες ωρίμανσης στο ενδεχόμενο που αυτές μπαίνουν μόνο ως προπαρασκευαστικές ενέργειες του κυρίως υποέργου.

Και επίσης, κάτι πολύ σημαντικό, τις απαραίτητες δράσεις δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης, που οπωσδήποτε θα χρειαστούν και θα απαιτηθούν στο επίπεδο της υλοποίησης όλων αυτών των δράσεων του ΠΕΣΔΑ Αττικής.

Έχοντας δει, λοιπόν, τι περιλαμβάνει ουσιαστικά αυτό το πεδίο παρέμβασης 18, η πρόσκλησή μας εξειδικεύει περαιτέρω, μέσω αυτού του πίνακα που βλέπετε, ο οποίος είναι πλέον μια γεωγραφική διασπορά και τοποθέτηση των κυρίων μονάδων που προβλέπει ο ΠΕΣΔΑ Αττικής.

Και αυτός ο πίνακας μάλιστα είναι συστατικό στοιχείο του παραρτήματος του ΠΕΣΔΑ Αττικής. Και δίνει τις εξυπηρετούμενες περιοχές, ανάλογα με τη μονάδα που προτείνεται.

Ξεκινάμε, για παράδειγμα, με το εργοστάσιο μηχανικής ανακύκλωσης – κομποστοποίησης των Λιοσίων, που ουσιαστικά θα εξυπηρετεί τον Δυτικό Τομέα Αθηνών, την Δυτική Αττική, τον Βόρειο Τομέα Αθηνών και τον Δήμο Αχαρνών.

Έχουμε τον Κεντρικό Τομέα Αθηνών, ο οποίος διαχωρίζεται σε ανατολή και δύση, με τις αντίστοιχες περιφερειακές ενότητες. Έχουμε τη ΜΕΑ του Πειραιά, η οποία χωροθετείται στην περιοχή του Σχιστού, που λειτουργεί εκεί η ΔΙΣΜΑ.

Έχουμε την ολοκληρωμένη επεξεργασία και διαχείριση απορριμμάτων βορειοανατολικής Αττικής, με έδρα το Γραμματικό. Μία μονάδα, πλέον, η οποία είναι σε συμμόρφωση με τον αναθεωρημένο και κυρωμένο ΠΕΣΔΑ Αττικής. Και έχει άλλη δυναμικότητα πλέον από την αρχική δυναμικότητα.

Έχουμε την μονάδα Νότιας Αττικής. Την ΜΕΒΑ Μαρκοπούλου και τη ΜΕΒΑ Μεγάρων, που βλέπετε. Θα τη δούμε αργότερα και σαν ΜΕΒΑ Δυτικής Αττικής και ΜΕΒΑ Ανατολικής Αττικής.

Αυτές είναι μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων, που θα προκύπτουν από μία συγκεκριμένη ομάδα Δήμων. Να πούμε ότι μικροαποκλίσεις ή μικροδιαφοροποιήσεις στον συγκεκριμένο πίνακα μπορεί να επέλθουν και είναι λογικό, ιδίως αν σκεφτούμε την φάση μετάβασης υλοποίησης όλων αυτών των έργων σιγά – σιγά.

Να περάσουμε και σε ένα εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών των έργων. Ας πάμε στο επίπεδο της ένταξης κατ' αρχήν.

Εδώ πρώτα περιμένουμε το ΕΜΑΚ Λιοσίων. Το έργο δηλαδή της προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού αναβάθμισης του ΕΜΑΚ Λιοσίων, του κυρίαρχου αποδέκτη του προδιαλεγμένου πλέον οργανικού από τους Δήμους της Αττικής.

Μια ένταξη, την οποία την αναμένουμε τώρα, μέχρι τέλος του έτους, αφού επίκειται και η υποβολή τεχνικού δελτίου από τον ΕΔΣΝΑ, έως τα τέλη του μήνα.

Προχωράμε μετά, στη δεύτερη ομάδα, για το επίπεδο της ένταξης, πάντα, του Γραμματικού και της ΜΕΑ Πειραιά στο Σχιστό. Αυτές υπολογίζονται και εκτιμώνται σε ένταξη στο πρώτο τρίμηνο του '19. Δηλαδή, μέχρι τέλη Μαρτίου του '19.

Και περνάμε στην τρίτη ομάδα, των έργων που είναι οι μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων Δυτικής Αττικής, βλέπε Μέγαρα και Ανατολικής Αττικής, βλέπε Μαρκόπουλο. Αυτές τοποθετούνται λίγο πιο μετά, εντός του δευτέρου τριμήνου του '19.

Πάμε στο επίπεδο της δημοπράτησης. Εδώ έχουμε, ουσιαστικά, δύο ομάδες. Προηγείται, πάλι, το ΕΜΑΚ Λιοσίων, καθότι έχει προηγηθεί και η ένταξή του. Την τοποθετούμε, τη δημοπράτησή του, το πρώτο τρίμηνο του '19.

Και οι άλλες εγκαταστάσεις εκτιμάται ότι θα βρίσκονται σε δημοπράτηση εντός του τρίτου τριμήνου του '19. Έως, δηλαδή, τα τέλη Σεπτεμβρίου, τέλη φθινοπώρου του '19, θα έχουν δημοπρατηθεί.

Οι συμβασιοποιήσεις, ουσιαστικά, έχουν, από το επίπεδο της δημοπράτησης, συν 12 μήνες στο εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα. Δηλαδή, συμβασιοποιήσεις έως το τέλος του '19 για το ΕΜΑΚ

Λιοσίων. Και έως τα τέλη του φθινοπώρου του '20 για τις υπόλοιπες μονάδες.

Η λήξη, πάλι, ακολουθεί, λίγο ως πολύ, αυτό το μοτίβο. Με την έννοια ότι τα έργα τα οποία θα δημοπρατηθούν αργότερα, θα ολοκληρωθούν εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Ήτοι, δηλαδή, Δ' τρίμηνο του '23.

Το ΕΜΑΚ Λιοσίων το περιμένουμε νωρίτερα, βεβαίως. Έως τα τέλη του '20. Και την ΟΕΔΑ Γραμματικού έως τα τέλη του '22.

Παρουσιάζουμε και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό, ο οποίος αθροίζει στα 150 εκατομμύρια, που είναι το σύνολο του ποσού εκχώρησης. Και είναι ενδεικτική, το 50 και 50 στο Γραμματικό και στο Σχιστό, δεν παραπέμπει, βέβαια, σε νέο μεγάλο έργο, με την έννοια του Κανονισμού.

Αυτά.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον Βασίλη και τον Λευτέρη για την παρουσίαση. Κρατάμε τον πίνακα και τους στόχους. Και σε συνεργασία με τον δικαιούχο, θα προσπαθήσουμε να τους επιτύχουμε.

Μία σύντομη παρέμβαση από τον κύριο Σαμπανιώτη.

Κος ΣΑΜΠΑΝΙΩΤΗΣ:

Ναι, απλώς να θυμίσω ότι ... τις ανησυχίες που είχε εκφράσει η Επιτροπή γενικώς για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Αττικής. Καλά, όχι μόνο στην Περιφέρεια Αττικής.

Χαιρόμαστε που βλέπουμε κάποια συγκεκριμένα βήματα για την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ. Ελπίζω να προχωρήσουν τα πράγματα όπως λέει και το χρονοδιάγραμμα.

Αν και η εμπειρία μέχρι τώρα, όχι μόνο στα έργα περιβάλλοντος, αλλά γενικότερα στα έργα, έχει δείξει ότι αυτά τα χρονοδιαγράμματα συνήθως πέφτουν εκτός, να το πω έτσι.

Και ελπίζω να συνεχίσετε να τα παρακολουθείτε πολύ προσεκτικά, γιατί οι ανησυχίες είναι μεγάλες. Το ξέρετε, τις ίδιες ανησυχίες έχετε κι εσείς. Δεν είναι ότι υπάρχει κάτι διαφορετικό.

Απλώς, να εκφράσω και να τονίσουμε τις έντονες ανησυχίες μας για την κατάσταση. Και ελπίζουμε πραγματικά να δούμε τα έργα να υλοποιούνται γρήγορα, γιατί είναι υπερ-απαραίτητα.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ωραία. Προφανώς εκφράζει κι εμάς αυτή η ανησυχία. Από τη μεριά μας, εμείς, ως Διαχειριστική Αρχή, έχουμε διαθέσει τεχνικούς συμβούλους που υποστηρίζουν τον δικαιούχο σε όλες τις φάσεις, από την ολοκλήρωση της ωρίμανσης, μέχρι την παρακολούθηση των πράξεων.

Και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε και με μια ιδιαίτερα εξειδικευμένη ομάδα που παρακολουθεί τα έργα, δίνει συμβουλές όλη αυτήν την περίοδο και θα συνεχίσει.

Τώρα, θα καλέσω τον κύριο Αρβανίτη για μια σύντομη ενημέρωση, μιας και δεν είπαμε καθόλου για τα θέματα των λυμάτων, τα οποία βέβαια τα είχαμε παρουσιάσει αναλυτικά στην προηγούμενη Επιτροπή. Κάναμε και την ημερίδα-συνέδριο τον Ιούνιο.

Ωστόσο, Κώστα, αν θες, να κάνεις μία σύνοψη, το πού βρισκόμαστε σε σχέση με τα λύματα.

Κος ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ:

Να ευχαριστήσω για τη δυνατότητα αυτής της σύντομης παρέμβασης. Θα είμαι όσο μπορώ πιο περιεκτικός, γιατί είμαστε όλοι κουρασμένοι.

Να θυμίσω ότι με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εδώ και έναν χρόνο περίπου, δημιουργήθηκε από τις εθνικές αρχές μία προγραμματική σύμβαση, για να σχεδιαστεί ένα εθνικό επιχειρησιακό σχέδιο για τα λύματα των οικισμών Γ' προτεραιότητας στη χώρα. Δηλαδή, οικισμών με πληθυσμό ισοδύναμο από 2.000 κατοίκους μέχρι 10 ή 15, ανάλογα τον αποδέκτη.

Στο πλαίσιο αυτής της προγραμματικής σύμβασης που δημιούργησε και δύο όργανα, δύο μηχανισμούς, το ένα από αυτά είναι το επιχειρησιακό, η τεχνική γραμματεία λυμάτων, και το άλλο είναι το πολιτικό, η επιτροπή καθοδήγησης το οποίο συμμετέχει και προεδρεύει ο αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι των τριών συναρμόδιων Υπουργείων καθώς επίσης και των τριών φορέων της αυτοδιοίκησης, ΕΝ.Π.Ε., ΚΕΔΕ και ΔΕΥΑ.

Ήδη αυτό το όργανο συνεδρίασε τρεις φορές μέχρι τώρα και η τεχνική γραμματεία λυμάτων, το επιχειρησιακό της σκέλος στο χρόνο που μας πέρασε έκανε 13 περιφερειακές συναντήσεις, μία από αυτές στην Αττική, όπως ήδη αναφέρθηκε, για να παρουσιαστούν τα 13

περιφερειακά σχέδια για τα λύματα των οικισμών γ' προτεραιότητας. Ολοκληρώθηκαν τον Ιούλιο αυτές οι συναντήσεις.

Και σε δύο διαδοχικές συνεδριάσεις της επιτροπής καθοδήγησης, μία τον Αύγουστο και μία προχθές την προηγούμενη Πέμπτη στη 1 του μήνα, εγκρίθηκαν τα 13 επιχειρησιακά σχέδια για τους 385 οικισμούς γ' προτεραιότητας στη χώρα.

Θυμίζω ότι η υποχρέωση της χώρας για να καλύψει τις υποδομές λυμάτων υποδομών γ' προτεραιότητας ήταν από το 2005, είμαστε 13 χρόνια μετά και δυστυχώς ήδη η αρμόδια υπηρεσία, Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οδηγία για τα λύματα έχει αποστείλει πρόσφατα και επιστολή EU Pilot που είναι το πρώτο στάδιο διερεύνησης για την επιβολή προστίμων, για τη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης οδηγίας.

Ελπίζουμε ότι με την έγκριση των επιχειρησιακών σχεδίων, ένα από τα οποία ήταν και για την Αττική και θα δημοσιοποιηθούν άμεσα, θα μπορέσει η χώρα πολύ σύντομα, οργανωμένα και μεθοδικά να καλύψει με τον πιο γρήγορο τρόπο τις απαιτήσεις, χρόνο προγραμματισμού των δράσεων και των έργων.

Να θυμίσω ότι πιο δύσκολη κατηγορία από αυτούς τους 385 οικισμούς είναι περίπου 30 οικισμοί που δεν έχουν καν ωριμότητα κατασκευής έργων, μελετών και αδειοδοτήσεων δηλαδή, και που σίγουρα την τρέχουσα προγραμματική περίοδο δεν θα υπάρξει δυνατότητα να καλυφθούν οι υποχρεώσεις αυτές.

Δυστυχώς 12 από τους οικισμούς αυτούς είναι στην Περιφέρεια Αττικής με σημαντικό πληθυσμό και σημαντικό προϋπολογισμό πόρων για την κάλυψη των αναγκών τους.

Ταυτόχρονα να πω ότι στην ίδια, την τελευταία, συνεδρίαση αναθεωρήθηκε και η μεθοδολογία χαρακτηρισμού των οικισμών γ' προτεραιότητας στη χώρα με σκοπό να κλείσει μία και καλή αυτή ο κατάλογος μέχρι την επόμενη απογραφή, μέχρι το 2021, 2022 δηλαδή όταν θα έχει ανακοινωθεί το αποτέλεσμα της καινούριας απογραφής.

Άρα να πούμε ότι σε αυτή την περίοδο μέχρι το τέλος του 2023 θα έχουμε ένα πολύ σαφή αριθμό των οικισμών και των αναγκών της χώρας.

Φαίνεται, έτσι βλέποντας τους πίνακες της χρηματοδότησης των αναγκών από αυτά τα επιχειρησιακά προγράμματα ότι οριακά την

τρέχουσα προγραμματική περίοδο με τους πόρους συγχρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ και με κάποιους πρόσθετους εθνικούς πόρους από το Φιλόδημο ό,τι είναι ώριμο έργο μπορεί να ενταχθεί, να χρηματοδοτηθεί αλλά οπωσδήποτε η κατηγορία αυτή των ανώριμων έργων, των 30 περίπου ανώριμων, ορφανών ας το πούμε έτσι, έργων είναι εκείνη που είναι και η πιο δύσκολη και για την οποία θα πρέπει όλοι να επιταχύνουμε όλες τις διαδικασίες στο επίπεδο της αρμοδιότητας του κάθε φορέα γιατί δεν έχουμε άλλη ευκαιρία, δεν έχουμε άλλο χρονικό περιθώριο να ολοκληρώσουμε αυτή την προσπάθεια για τη χώρα που είναι πάρα πολύ σημαντική.

Ευχαριστώ πολύ.

Κα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Ωραία, ευχαριστούμε και εμείς πολύ.

**Σύντομη αναφορά στις εγκεκριμένες Ολοκληρωμένες Χωρικές
Επενδύσεις με χρήση οπτικοακουστικού υλικού**

**Social Network: Μια δομή της Περιφέρειας για την
παρακολούθηση των πολιτικών κοινωνικής συνοχής**

Κα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Κλείνει αυτή η πρώτη ενότητα με δύο βίντεο, το ένα για τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις και το δεύτερο για την πρωτοβουλία της Περιφέρειας σχετικά με το social network που θεωρούμε μία καινοτόμα δράση. Είναι οπτικοακουστικό υλικό.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ

Συζήτηση – παρεμβάσεις

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Βλέπω ότι πεινάσαμε όλοι με το φαγητό που είδαμε, οπότε προχωράμε στο επόμενο μέρος που είναι παρεμβάσεις από τα μέλη της επιτροπής ή κάποιον άλλον που θέλει να καταγραφεί κάτι πριν κλείσουμε με τα συμπεράσματα.

Παρακαλώ η κυρία Δαλαβέρη.

Να λέτε παρακαλώ τον τίτλο σας για να καταγράφεται και στα πρακτικά.

Κα ΔΑΛΑΒΕΡΗ:

Ευχαριστώ πολύ, Δημήτρη. Είμαι η Φωτεινή Δαλαβέρη, προϊσταμένη στην επιτελική δομή του Υπουργείου Υγείας. Παρά το άνοιγμα της όρεξης θα προσπαθήσω να πω δύο τρία λόγια για να κάνουμε γνωστά και τα έργα υγείας που και οι συνάδελφοι ασχολούνται και εσείς έχετε ήδη εξειδικεύσει, 29 εκατομμύρια με στόχο τα 55.

Καταρχήν να ευχαριστήσω και να συγχαρώ για την ωραία διοργάνωση και να ευχηθώ καλή συνέχεια στις εργασίες της ΥΔ για την υλοποίηση του προγράμματος, της Αττικής.

Για το Υπουργείο Υγείας έχετε εξειδικεύσει 29 εκατομμύρια για τις δράσεις της ψυχικής υγείας. Πρέπει να πούμε ότι αυτές οι δράσεις επικεντρώνονται σε κατ' οίκον υπηρεσίες, σε υπηρεσίες νέους και έφηβους στο φάσμα του αυτισμού ή έφηβους παραβατικούς, σε υπηρεσίες που έχουν να κάνουν σε συνέργεια με τον δικαστικό τομέα όπως δομές για κρατούμενους και εκτός φυλακών πια και οι ψυχοϊατροδικαστικές δομές.

Επίσης επικεντρωνόμαστε σε υπηρεσίες για την τρίτη ηλικία, είναι γνωστό πώς έχουν ανέβει οι επιδημιολογικοί δείκτες για την τρίτη ηλικία, ειδικά για την άνοια, τις διάφορες συναφείς νόσους και το αλτσχάιμερ, το γνωστό αλτσχάιμερ.

Επίσης σχεδιάζονται και δομές πρόληψης και δομές διαχείρισης της νόσου.

Ήθελα αυτά λίγο πέρα από τις γραμμές και τα ποσά για να καταλάβουμε ότι αυτά τα έργα έχουν προκύψει ως αποτέλεσμα μίας αξιολόγησης προηγούμενων περιόδων και είναι πραγματικές ανάγκες που οι κάτοικοι της Αττικής, όπως και άλλων Περιφερειών χρειάζονται ως υπηρεσίες.

Σχετικά με την αντιμετώπιση εξαρτήσεων είναι μία πολιτική που συνηθίζουμε να νομίζουμε ότι αφορά ένα περιθώριο αλλά ωστόσο όσοι ζούμε στο κέντρο καταλαβαίνουμε πόσο υπάρχει ανάγκη.

Οι δράσεις μας της αντιμετώπισης εξαρτήσεων ξεκινούν από την πρόληψη, την επικεντρωμένη πρόληψη σε ομάδες και άτομα και την άμεση παρέμβαση, την απεξάρτηση και την κοινωνική ένταξη.

Πίσω από τους τίτλους των έργων και από το πολύ συνοπτικό περιεχόμενο υπάρχει ένα πλέγμα νομοθεσίας αρκετά βαριάς, δηλαδή θα αναφέρω μόνο τρεις εμβληματικούς νόμους.

Τον 4368 με το άρθρο 33, που για εμένα είναι πραγματικά μία τομή στα πράγματα του εθνικού συστήματος υγείας. Τι περιλαμβάνει; Το άρθρο 33 λέει ότι παρέχονται από το δημόσιο σύστημα υγείας όλες οι αναγκαίες υπηρεσίες σε όποιον τις έχει ανάγκη ανεξαρτήτως εισοδήματος, φυλετικής διάκρισης, πολιτογράφησης, προέλευσης εθνικής, ασφαλιστικής κατάταξης κλπ. Νομίζω ότι με αυτό το άρθρο και μόνο τα λεγόμενα conditionalities της επόμενης περιόδου είναι ήδη ικανοποιημένα από τη στρατηγική αλλά και όπως αυτή έχει εκφραστεί στο θεσμικό πλαίσιο της χώρας μας.

Επίσης ο νόμος 4461 με τον οποίο εισάγονται οι ΤΟΜΥ και οι μεταρρυθμίσεις στην διοίκηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, περισσότερη αποκέντρωση.

Και ο νόμος 4486 που αφορά το μέλλον των ΤΟΜΥ που είναι οι Τοπικές Ομάδες Υγείας που μπαίνουν στο επίκεντρο των υπηρεσιών της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και φέρουν πολύ μεγάλες αλλαγές στις υπηρεσίες που δίνονται.

Ανακατευθύνονται οι υπηρεσίες υγείας από τη ζήτηση που οδηγείται κυρίως ο ασθενής όταν νοσήσει σε υπηρεσίες που παρέχονται με την ευθύνη του γιατρού και αφορούν την πρόληψη κυρίως και τη διατήρηση της καλής κατάστασης της υγείας του πληθυσμού.

Θα ήθελα λίγο να σας πω σχετικά με τις Τοπικές Ομάδες Υγείας ότι στην Αττική έχουν αναπτυχθεί ήδη 20 από αυτές και ότι από 21 Ιανουαρίου και 1^η Φεβρουαρίου θα έχετε ήδη έναρξη επιλεξιμότητας στην Περιφέρεια για 9 συνολικά ΤΟΜΥ.

Δηλαδή θα ήθελα λίγο αυτό να προσεχθεί, αν δεν θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα gap στη μισθοδοσία των γιατρών θα πρέπει το Δεκέμβριο αυτού του έτους να έχει βγει η πρόσκληση και ακόμα καλύτερα να έχουμε και την ένταξη για να καλύψουμε τις ανάγκες του επόμενου τριμήνου αφού οι ανάγκες αυτές ξεκινούν από 21 Ιανουαρίου για τις πρώτες 4 και 1 Φεβρουαρίου για τις πρώτες 5 ΤΟΜΥ από τις 20 που θα μεταπέσουν από το πρόγραμμα της διοικητικής μεταρρύθμισης στο πρόγραμμα εδώ.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται μέχρι τώρα θα έλεγα ότι είναι σημαντικές. Να πούμε ότι έχουν γραφεί σε όλη τη χώρα πάνω από 110.000 άτομα στις 95 ΤΟΜΥ που έχουν λειτουργήσει και ότι γίνονται πάρα πολλές δράσεις στην κοινότητα και κατοίκων. Και θα έλεγα ότι οι δράσεις στην κοινότητα μόνο για την Αττική είναι 250 που έχουν γίνει από τις 20 λειτουργούσες ΤΟΜΥ χρηματοδοτούμενες ακόμη στο πλαίσιο του προγράμματος μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα.

Και αφορούν εμβολιαστική κάλυψη, στοματική υγεία σε δημοτικά σχολεία, πρώτες βοήθειες, συμβουλές στο πυροσβεστικό σώμα, συμβουλές και οδηγίες σε ΚΑΠΗ και παιδικούς σταθμούς για τον καύσωνα. Ενίσχυση των δράσεων της εθελοντικής αιμοδοσίας, ενημέρωση για χρόνιες νόσους όπως η ηπατίτιδα και άλλα.

Δηλαδή είναι κάποιες υπηρεσίες που δεν μοιάζουν καθόλου με το γνωστό προφίλ των υπηρεσιών υγείας που γνωρίζουμε. Οι υπηρεσίες αυτές βγαίνουν στην κοινότητα και παρέχουν προληπτικά ενημέρωση, οδηγίες και υπηρεσίες πέρα από τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τον κάθε εγγεγραμμένο που εγγράφεται πλέον στην ατομική ευθύνη ενός συγκεκριμένου οικογενειακού γιατρού και λαμβάνει είτε την αντιμετώπιση μίας επείγουσας κατάστασης, την προγραμματισμένη φροντίδα ενηλίκων ή παιδιών, την παρακολούθηση και συνδιαχείριση με θεράποντα ιατρό χρόνιων νοσημάτων, παραπέμπω και πάλι στα enable conditions που βάζουν για τη συνεργασία των ιατρών και ειδικά της αντιμετώπισης της long term φροντίδας.

Υπηρεσίες κατ' οίκον, συμβουλευτική και υποστήριξη σε οικογένειες. Επίσης κατ' οίκον αιμοληψία σε δυνάμενους να μην μεταβούν στις οικείες μονάδες των κέντρων υγείας, ανάπτυξη παρεμβάσεων και δράσεων για την προαγωγή της υγείας στην οικογένεια, στους χώρους εργασίας, στις σχολικές μονάδες, στους παιδικούς σταθμούς, σε όλο το φάσμα της κοινότητας σε συνεργασία με φορείς κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης.

Προαγωγή της υγείας του πληθυσμού που καλύπτουν, συστηματική παρακολούθηση της υγείας του πληθυσμού ευθύνης, τα λέω λίγο γρήγορα γιατί νομίζω ότι όλοι προτιμάτε να πάτε και στο διάλειμμα.

Επίσης, παρεμβαίνουν στην ανίχνευση περιστατικών εξαρτήσεων, στην φροντίδα μητέρας-παιδιού, στην εκπαίδευση και

καθοδήγηση ατόμων και οικογενειών για τη διαχείριση χρόνιων νοσημάτων. Την υγειονομική φροντίδα της τρίτης ηλικίας, την παρακολούθηση της πολυνοσηρότητας και κυρίως τη συλλογή και αξιοποίηση στοιχείων επιδημιολογικής επιτήρησης σύμφωνα με το διεθνή υγειονομικό κανονισμό σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες δημόσιας υγείας.

Ελπίζουμε, λοιπόν, ότι σύντομα θα έχετε και στο πρόγραμμά σας, από κοντά θα βλέπετε και θα συγκεντρώνετε τα στοιχεία από τις εκθέσεις και τις ετήσιες αυτοαξιολογήσεις που θα λαμβάνετε για τις υπηρεσίες αυτών των ομάδων, των διεπιστημονικών ομάδων που λειτουργούν από τρία έως δώδεκα άτομα με ένα μίγμα επαγγελματιών επιστημόνων υγείας, εκτός από τους γιατρούς και παιδιάτρους, κοινωνικό λειτουργό και επισκέπτη υγείας, νοσηλευτές κλπ.

Θα ήθελα να πω ότι με στόχο τη συνεργασία μας μέχρι το Δεκέμβριο να σας ευχαριστήσω για τη μέχρι τώρα συνεργασία.

Για τις δράσεις του ΕΤΠΑ είδα με ενδιαφέρον, και κάθε φορά το παρακολουθούμε αυτό, ότι ο τομέας υγείας είναι ένας τομέας αιχμής για την ανάπτυξη έρευνας και τεχνολογίας και καινοτομίας. Μέσα στην τεχνολογία αυτή υπάρχει και το φάρμακο και για αυτό κάθε φορά στο σχεδιασμό των προγραμμάτων και των περιφερειακών δεν πρέπει να παραλείπονται και για το δημόσιο τομέα μερικές φορές η αντικατάσταση παρωχημένης τεχνολογίας, εξοπλισμών.

Και ευχαριστούμε πάρα πολύ για τις προσκλήσεις και τις εξειδικεύσεις που έχετε κάνει και στο πλαίσιο αυτό τόσο για την πρωτοβάθμια όσο και για τα νοσοκομεία.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ, Φωτεινή. Πράγματι στον τομέα της υγείας, όσον αφορά το ΕΤΠΑ έχουμε εξειδικεύσει και έχουμε ενεργοποιήσει το σύνολο και παραπάνω από το σύνολο, θα έλεγα, των πόρων και δράσεων.

Έχουμε κάποια άλλη παρέμβαση; Παρακαλώ.

Κα ΛΕΝΤΕΚΕΝΑΚΟΥ:

Ζωή Λεντεκενάκου από Δήμο Περιστερίου. Αγωνιωδώς περιμένουμε κάποια ΚΥΑ ή κάποια εγκύκλιο για την παράταση των συμβουλευτικών κέντρων για τη βία και τους ξενώνες.

Και επειδή λήγουν οι συμβάσεις άμεσα, σε κάποιους ήδη έχουν λήξει, από άλλους δήμους, δεν ξέρουμε, θα έρθει κάτι άμεσα; Γνωρίζετε;

Ευχαριστώ.

Κος _____ :

Να σας ενημερώσω για αυτό το θέμα ότι εστάλθηκε χθες από την υπηρεσία μας, το ανέφερε και η κυρία Κάιλα πιο πριν, είναι μία επιστολή οδηγιών κοινά αναπτυγμένη από την ΕΥΣΕΚΤ και την ΕΥΘΥ ως συναρμοδιότητα για το θέμα.

Έχει σταλεί στις διαχειριστικές αρχές και οι διαχειριστικές αρχές θα καλέσουν τους φορείς τους για τις απαιτούμενες ενέργειες. Οπότε δεν υπάρχει κανένα θέμα και ειδικά για το εργασιακό γιατί εφόσον η PRAXIS παραμένει συγχρηματοδοτούμενη, αυτοδίκαια ανανεώνονται και οι συμβάσεις εργασίας.

Κα ΛΕΝΤΕΚΕΝΑΚΟΥ:

Οπότε αύριο θα περιμένουμε από τη διαχειριστική. Ευχαριστώ.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ωραία, κάποια άλλη παρέμβαση, τοποθέτηση;

Παρακαλώ.

Κα ΜΩΡΑΪΤΟΥ:

Ειρήνη Μωραΐτου από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, τομέα ενέργειας, επιτελική δομή.

Θα ήθελα να κάνω αυτή την μικρή παρέμβαση στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των δράσεων που θα γίνουν μέσα από αυτή τη συνεδρίαση και συγκεκριμένα αναφέρομαι στις δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης των δημόσιων κτιρίων.

Επειδή πάγια πρακτική του Υπουργείου είναι συγκεκριμένες κατευθύνσεις, είναι να κάνουμε συγκριτική αξιολόγηση, να χρησιμοποιούμε και κάποια ενεργειακά κριτήρια. Και η ερμηνεία που εμείς έχουμε για τον ΚΕΝΑΚ αναβάθμιση σε ενεργειακή κατηγορία Β και πάνω.

Γνωρίζουμε ότι έχετε άλλη προσέγγιση, που ξέρουμε ότι έχετε αναλύσει επαρκώς και έχετε τεκμηριώσει, αυτό που θα ήθελα εγώ προκειμένου να προχωρήσουμε, να μπορέσουμε να εγκρίνουμε αυτή την εξειδίκευση χωρίς να ερχόμαστε σε σύγκρουση με τις γραμμές του Υπουργείου, είναι για την επιλογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης να

επισημανθεί ότι έχουν προϋπολογισθεί οι ανάγκες των δικαιούχων και ότι καλύπτονται από τη δράση.

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Ωραία, έχει υπάρξει μία μεγάλη συζήτηση επί αυτού του θέματος. Καταγράφεται στα πρακτικά αυτό.

Τώρα, δεν ξέρω αν αυτό πρέπει να γίνει στο πλαίσιο της πρόσκλησης ή αν θα πρέπει ο ίδιος ο εκάστοτε δικαιούχος να προτεραιοποιήσει και να «καταλήξει» στον προϋπολογισμό που εμείς διαθέτουμε για δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης. Δεν ξέρω πόσο εφικτό είναι αυτό και σε καμιά περίπτωση καμιά διαχειριστική αρχή δεν θα μπορούσε να κάνει ανά δήμο όπως το πηγαίνουμε εμείς, αυτή την προεργασία.

Θα μπορούσαμε ωστόσο σε ένα γενικότερο και ευρύτερο πλαίσιο στην υπό έκδοση πρόσκληση να υπάρξει ένα τέτοιο παράρτημα.

Καταγράφουμε την τοποθέτηση. Σε κάθε περίπτωση σκοπός είναι να βγούμε κάποια στιγμή με τις προσκλήσεις γιατί ήδη έχει υπάρξει μεγάλη καθυστέρηση. Οπότε το καταγράφουμε και θα προσπαθήσουμε να το ικανοποιήσουμε στο πλαίσιο της υπό έκδοση πρόσκλησης.

Αν δεν έχουμε κάποια άλλη παρέμβαση, κοιτάω τις αστικές αρχές με χαρά που είναι η πρώτη επιτροπή παρακολούθησης που παρίστανται ως μέλη, αν δεν έχουμε κάποιο άλλο θέμα να προχωρήσουμε σε μία γρήγορη ανάγνωση των συμπερασμάτων προκειμένου να ολοκληρώσουμε την 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης.

Συμπεράσματα – αποφάσεις

Κος ΔΡΟΣΗΣ:

Λοιπόν, η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ Αττικής, η οποία συγκροτήθηκε με την απόφαση 1203/2015 της Περιφερειάρχη όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συνήλθε σήμερα στις 6 Νοεμβρίου στην 4^η συνεδρίασή της μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου της.

Στην 4^η συνεδρίαση παρέστησαν 33 μέλη με δικαίωμα ψήφου και 2 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, επισυνάπτεται το σχετικό έγγραφο.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και μετά από πρόταση της Προέδρου εγκρίθηκε η ακόλουθη ημερήσια διάταξη, έγκριση

ημερήσιας διάταξης, εισήγηση Προέδρου, παρουσίαση προόδου υλοποίησης του ΠΕΠ Αττικής, παρεμβάσεις και ειδικά θέματα.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων και της συζήτησης που ακολούθησε κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα.

Η πρόοδος υλοποίησης του ΠΕΠ Αττικής είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική με εξαίρεση δύο άξονες όπου απαιτείται επιτάχυνση.

Η δεύτερη αναθεώρηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των επιχειρησιακών προγραμμάτων είναι σε σωστή κατεύθυνση και αναμένεται σύντομα η έγκρισή της.

Η Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Αττικής ενημέρωσε την Επιτροπή για την πορεία εφαρμογής της συγκεκριμένης εξειδίκευσης προγράμματος και αναφέρθηκε στην ενεργοποίηση των δράσεων ανά άξονα προτεραιότητας, θεματικό στόχο και επενδυτική προτεραιότητα καθώς και στον προγραμματισμό ενεργοποίησης των υπολειπόμενων δράσεων.

Παρουσιάστηκαν και εγκρίθηκαν νέες δράσεις προς εξειδίκευση καθώς και κριτήρια επιλογής όπως αναλυτικά φαίνεται στο υλικό που δόθηκε στα μέλη της Επιτροπής.

Η Διαχειριστική Αρχή ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με τις δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που πρόκειται να υλοποιήσει σε συνεργασία με την ΓΕΓΕΤ, την ΕΦΕΠΑΕ και τις αστικές αρχές, καθώς επίσης και στην πρότερη ειδοποίηση του ΠΕΣΔΑ.

Προβλήθηκε σχετικό οπτικοακουστικό υλικό από επιλεγμένα έργα του ΠΕΠ.

Οι υπηρεσίες της ΕΑΣ ενημέρωσαν σχετικά με τις απαιτήσεις παρακολούθησης δεικτών, την πορεία εφαρμογής και υλοποίησης του συνόλου του ΕΣΠΑ στην επόμενη προγραμματική περίοδο και τον κανονισμό ΕΚΤ plus.

Λοιπά θέματα. Υπήρξαν στοχευμένες παρεμβάσεις στους κυρίους Ιακωβίδη, Κάιλα, Σπηλιώτη Αγνή, Αρβανίτη Κώστα τα στοιχεία των οποίων και καταγράφηκαν στα πρακτικά.

Η κυρία Δαλαβέρη Φωτεινή ανέφερε την ανάγκη μεταφοράς των ΤΟΜΥ στα ΠΕΠ.

Και η κυρία Μωραΐτου ανέφερε τη δυνατότητα διευκρινίσεων επί της υπό έκδοση πρόσκλησης για την ενεργειακή αναβάθμιση.

Κατόπιν των ανωτέρω εγκρίνουμε τα συμπεράσματα και ολοκληρώνουμε την 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ Αττικής.

Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους σας για την παρουσία σας εδώ. Θέλω να ευχαριστήσω τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής για την βοήθεια στη συνδιοργάνωση της συγκεκριμένης Επιτροπής και εύχομαι να σας δω όλους του χρόνου τέτοια περίοδο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

*****